

#143/2025

ФАВОРИТ

УДАЧИ

ЛАУРЕАТИ
РЕЙТИНГУ

**«100 УСПІШНИХ
ЖІНОК
ОДЕЩИНИ:
РАЗОМ –
ДО
ПЕРЕМОГИ!»**

ФАВОРИТ
НОМЕРА

ОКСАНА
**РОКУНЕЦЬ-
СОРОЧАН**

**ДИРЕКТОРКА ДЕПАРТАМЕНТУ ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я ОДЕСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ**

2 5 1 4 3

9 990000 005550

ФАКУЛЬТЕТ КІБЕРБЕЗПЕКИ, ПРОГРАМНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ ТА КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ІРИНА СТРЕЛКОВСЬКА

Декан факультету кібербезпеки, програмної інженерії та комп'ютерних наук, **доктор технічних наук, професор**, Заслужений діяч науки і техніки України, кавалер ордена княгині Ольги III ступеня, неодноразовий лауреат премії "100 успішних жінок Одеського регіону"

FCSECS
Faculty of Cyber Security, Software Engineering and Computer Sciences

Як ініціатор передових ідей у науковій та навчальній роботі, Ірина Вікторівна очолює новітній Факультет кібербезпеки, програмної інженерії та комп'ютерних наук в Міжнародному гуманітарному університеті як середовище підготовки висококваліфікованих ІТ-фахівців галузі, які відповідають найвищим вимогам як з професійної точки зору, так і вимогам ринку праці

АТМОСФЕРА

Факультет кібербезпеки, програмної інженерії та комп'ютерних наук - це осередок навчання, в якому майже кожен зі здобувачів є творчою особистістю, науковцем, зацікавленим особистим розвитком здобувачів, який завжди в авангарді перемоги у конкурсах та змаганнях, спортивному та суспільному житті

ЛІДЕРСТВО

Ірина Вікторівна - знавець своєї справи, людина невтомної енергії та творчих ідей, висококваліфікований фахівець, який гармонійно поєднує плідну організаційську та суспільну роботу з науковою роботою зі здобувачами, магістрантами і аспірантами

МАЙСТЕРНІСТЬ

Під керівництвом Ірини Вікторівни започаткована наукова школа «Теоретичні основи інфокомунікацій на базі тензорного аналізу, сплайн- та вейвлет-функцій»

НАЙКРАЩА ІТ-ОСВІТА

Почніть свій шлях в ІТ на Факультеті кібербезпеки, програмної інженерії та комп'ютерних наук і ви здобудете чіткий напрямок розвитку в ІТ-галузі, глибокі знання і впевнене професійне зростання з гарантованим працевлаштуванням

ІТ-ОСВІТА - ВАШ ШЛЯХ ДО УСПІХУ

Ірина Вікторівна

Тел. 067-487-76-38

e-mail: irina7000370@gmail.com

Сайт факультету : <http://fkpi.kn.od.ua>

Адреса: м. Одеса, вул. Рішельєвська, 28, ауд. 1004,

Фонтанська дор., 33, ауд. 216

«ART LEILA DESIGN»:

НЕПОВТОРНИЙ АВТОРСЬКИЙ ПОЧЕРК ТА ВИШУКАНА ЕСТЕТИКА

Лейла МЕТРЕФ – власниця та художній керівник авторського бренду «Art Leila design». Має власний текстильний бізнес з декорування та оформлення інтер'єрів текстилем та інтер'єрним декором.

Експерт у галузі моди та стилю, дипломований художник-модельєр, костюмер, стиліст, дизайнер ексклюзивного одягу, аксесуарів та інтер'єрного декору, текстильний декоратор з відомим авторським почерком. Входить у TOP-100 текстильних декораторів України. Переможець у текстильних конкурсах, чиї проекти входили до десяти кращих і отримали призові номінації. Учасниця fashion-показів з колекціями власного бренду одягу та аксесуарів.

Бренд «Art Leila design» зі своїм самобутнім інтер'єрним декором – учасник та партнер арт виставок, фестивалів, ярмарків.

Студія «Art Leila design» створює естетичну атмосферу через текстиль, де штори, покривала, подушки та авторський декор стають інструментами затишку, стилю та гармонії в інтер'єрі. Засновниця творчого ательє не лише розробляє креативні та ексклюзивні проекти для інтер'єрів, а й створює індивідуальні образи для жінок.

ІНТЕР'ЄРНИЙ НАПРЯМОК:

- Дизайн та декорування інтер'єрів.
- Авторський підбір тканин, шпалер, меблів, освітлення та декору.
- Індивідуальне пошиття та дизайн штор.
- Авторський супровід від ескізу до повної реалізації під ключ.

ОБРАЗ ТА СТИЛЬ:

- Індивідуальний стайлінг та імідж-консультації.
- Модернізація існуючого гардеробу.
- Стилізація та дизайн нового образу.
- Ексклюзивне пошиття одягу та аксесуарів.

Студія «ART LEILA DESIGN»:

📍 м. Одеса, Люстдорфська
дорога, 88 а

☎ 067 559 08 84, Лейла

art.leila.design

art.leila.style

ПРАВОРИТ

УДАЧИ

#143/2025

Ілюстрований журнал. Виходить з вересня 2006 року

Засновник ФОП Галчанський П.А.
Видавець ТОВ «Торговий Дім «Преса»
Ідентифікатор медіа R30-03868

Шеф-редактор Петро Галчанський

Головний редактор Галина Владимирська

Автори Галина Владимирська
Марина Жигалюк
Марія Гудима
Інна Іщук
Діана Осікова
Тоня Малей

Фото Анна Домбровська
Олег Владимирський
Тимофій Мельников
Ангеліна Тарасенко
Марія Москаленко
Дмитро Скворцов

Дизайнер Жанна Праведна

Коректура Ірина Станкова

Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Передрук матеріалів (фото і текстів) без дозволу редакції заборонений.
Редакція може не поділяти думку авторів.
З питань розміщення реклами звертатися:

м. Одеса, Приморський бульвар, 14;
тел. (0482) 340-308
e-mail: Prezident@tvweek.Odessa.ua
<https://odessamedia.net>

Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.
Підписано до друку 1.08.2025 р.

Журнал розповсюджується через роздрібну торговельну мережу,
службу кур'єрської доставки.
Відділ розповсюдження – Євген Настичук

Замовлення №
Тираж – 500 примірників. Ціна за домовленістю.

НАШЕ ЧЕТВЕРТЕ ЛІТО З ПРИСМАКОМ ВІЙНИ...

Літо в Одесі – це як найбільш очікуване свято, яке дарує цілу купу приємних емоцій і вражень. Море з його пляжами і світанками на Ланжероні, фонтани, що дарують прохолоду у спекотні дні, розкіш трояндових кущів у скверах і різнобарв'я літніх базарів, затишок теплих вечірніх вулиць, жива музика ледь не в кожному кафе, заповненому гарно вбраними засмаглими відпочиваючими... І здається все таким безтурботним, радісним. Аж поки не завіє сирена і не побачиш, як на Дерибасівській люди поспішають до підземного переходу чи до торгового центру, де можна спуститися на нульовий поверх... Аж поки вночі не чуєш дзижчання «шахедів» над своєю домівкою і звуки вибухів. Аж поки не дізнаєшся про чергову трагедію у рідному місті – із загибеллю людей, руйнуванням їхніх домівок, нищенням медичних закладів, шкіл та університетів...

Звісно, одесити вирізняються своїм оптимізмом і намагаються проживати цю благословенну пору року так само повноцінно, як до 2022 року, смакуючи всі літні принади, та вже четвертий рік поспіль наше літо має стійкий присмак війни. У наших серцях – постійна тривога за життя та здоров'я своїх рідних, співчуття до тих, хто втратив близьких людей і свою домівку, страх перед майбутнім. Часом підступає зневіра: чи побачимо завтрашній день? Але потім розпач знову поступається впевненості у тому, що ми нізащо не віддамо ворогові таку бажану для нього Одесу, віри у те, що наші воїни втримають весь фронт і що, нарешті, дякуючи їхній мужності, стійкості і військовому вмінню, Україна переможе.

Цю віруу Перемогу нам також дарують такі наші землячки, з якими знайомить цей номер журналу, – лауреатки рейтингу «100 успішних жінок Одещини: разом – до Перемоги», та інші герої публікацій. Вони показують, як, попри всі жахи війни, труднощі та втрати, – працювати, жити і, зрештою, перемогати!

**З побажанням мирного літа
головний редактор Галина Владимирська**

Фото на обкладинці: Анна Домбровська

ФАВОРИТ НОМЕРА

ОКСАНА РОКУНЕЦЬ- СОРОЧАН:

«Я ДУЖЕ ЛЮБЛЮ
СВОЮ РОБОТУ!»

СТОР. **14**

ПОДІЇ:

BLACK SEA SECURITY
FORUM

СТОР. **8**

VI МОЛИТОВНИЙ
СНІДАНОК ОДЕЩИНИ

СТОР. **11**

ВИСТАВКА МИХАЙЛА ПОЖИВАНОВА
«КАЛЕЙДОСКОП ЖИТТЯ»

СТОР. **67**

«ПАСХАЛЬНА
РЕКОНСТРУКЦІЯ»

СТОР. **90**

48 «100 УСПІШНИХ ЖІНОК ОДЕЩИНИ»

Катерина ГОЛОВАТЮК:

«ГАМЕТА» – це турбота, професіоналізм і результат»

Ігуменя СЕРАФИМА:

«Я молюся за перемогу України.
Правда – на нашому боці»

Катерина СКАВРОНИК-РУБАН:

«Джерело моєї сили – це любов до того, що я роблю, і підтримка моєї родини»

Ірина СИДОРУК:

«DIVA – це грандіозний культурний захід під час війни»

Анастасія МУЛ:

«STRATEG&PSYCHOLOGY» впроваджує інноваційні методи арттерапії для ментального здоров'я українців»

62 ПРОФЕСІОНАЛИ

«СТРАТЕГ» створює моду:
як народився етнобренд «Syvak»

66 ЮВІЛЕЙ

100-річчя **Володимира СТАХОВСЬКОГО**

70 КУЛЬТУРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

«ЧАЙКА». Перезавантаження»

Ансамбль «МОЗАЙКА»: життя у стилі фолк

76 ЗА НИМИ – МАЙБУТНЄ!

Біля рояля – **Руслан АВДЮГІН!**

До Києва – за цінним фаховим досвідом

80 ЕКСКЛЮЗИВ

Богдан БЕНЮК:

«Усі ми мріємо про добру долю цього фільму»

85 ДИТЯЧИЙ СВІТ

Театральний «ПОЗИТИВ» за сцені Будинку клоунів

86 ВІЙНА: ПОДІЯ, ЩО ВРАЗИЛА СВІТ

Операція «ПАВУТИННЯ»

100 МОДНЕ МІСТО

ODESSA FASHION DAY:
30-й ювілейний сезон

104 КРАСА І ЗДОРОВ'Я

Софія НАГОРНЯК запрошує в медичний центр і магазин-аптеку «SOFI-NA»

ПОДІЯ

РЕЙТИНГ «100 УСПІШНИХ ЖІНОК ОДЕЩИНИ: РАЗОМ – ДО ПЕРЕМОГИ!»

ЗНАЙОМИМО З ЛАУРЕАТКАМИ
ЦЕРЕМОНІЯ НАГОРОДЖЕННЯ

СТОП. **24**

BLACK SEA SECURITY FORUM:

ВИКЛИКИ ЧОРНОМОРСЬКОГО РЕГІОНУ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ

УПРОДОВЖ ТРЬОХ ДНІВ, З 30 ТРАВНЯ ПО 1 ЧЕРВНЯ, В ОДЕСІ ТРИВАВ BLACK SEA SECURITY FORUM – МАСШТАБНИЙ МІЖНАРОДНИЙ ЗАХІД, ЯКИЙ ЗІБРАВ ПОНАД 500 УЧАСНИКІВ ІЗ 20 КРАЇН СВІТУ. БЛИЗЬКО 80 СПІКЕРІВ – ПОЛІТИКИ, ДИПЛОМАТИ, ВІЙСЬКОВІ, ЕКСПЕРТИ З БЕЗПЕКИ ТА ЛІДЕРИ ДУМОК – ОБГОВОРЮВАЛИ КЛЮЧОВІ ГЕОПОЛІТИЧНІ, БЕЗПЕКОВІ ТА ЕКОНОМІЧНІ ВИКЛИКИ ЧОРНОМОРСЬКОГО РЕГІОНУ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ.

Майкл Ешкрофт

Майк Помпео

Геннадій Труханов

Це вже друга міжнародна зустріч, присвячена безпеці Чорного моря. Минулого року обговорювали дозвіл на використання західної зброї без обмежень для ураження законних цілей, критикували повільне ухвалення рішень з боку західних партнерів, а також дискутували про шляхи інтеграції України до Євросоюзу та НАТО.

Нині учасники наголошували на перспективах переговорів та загрозі капітулянтських сценаріїв, ролі США у стримуванні РФ та потребі у міжнародному тиску на Кремль.

Серед спікерів, зокрема, були британський меценат і бізнесмен лорд Ешкрофт, 70-й держсекретар США Майк Помпео, ексочільник уряду Австралії Скотт Моррісон, посол США в Україні в 2006-2009 роках Вільям Тейлор, голова комітету із закордонних справ парламенту Естонії Марко Міхельсон, прем'єр-міністр Австралії у 2013-2015 роках Тоні Еббот, а також низка українських політиків, військових, дипломатів та громадських діячів.

Головний міжнародний партнер і спонсор форуму – британський філантроп, дипломат і меценат лорд Майкл Ешкрофт, який послідовно підтримує Україну, у своєму виступі наголосив на глобальному значенні Одеси як стратегічної точки на новій карті безпеки.

Вітаючи учасників форуму керівники міста та області підкреслили важливість посилення заходів безпеки для регіону та країни за допомогою міжнародних партнерів та акцентували увагу на продовженні санкційного тиску на ворога.

ТРИМАЄМО ЛІНІЮ ФРОНТУ НА МОРІ

Однією з центральних тем форуму стало використання Україною морських дронів для протидії флоту РФ. Новою сторінкою війни на морі назвав застосування безекіпажних морських систем командувач ВМС ЗС України віцеадмірал Олексій Неїжпапа. За допомогою дронів вдалося пошкодити або знищити вагому частину бойового потенціалу Чорноморського флоту Росії.

– Мене надзвичайно цікавить, як українська війна змінює природу війни у світі, – наголосив лорд Майкл Ешкрофт. – Це не лише про дрони, а також про те, що країна без морського флоту фактично знищила російську присутність у Чорному морі.

Однак, як зазначив віцеадмірал Неїжпапа, ВМС ЗС України мають володіти всіма засобами, щоб виконувати необхідний спектр завдань із гарантування безпеки на морі: пошук і знищення мін, здійснення ракетних ударів, супровід цивільних суден тощо.

ЗНАЙТИ СПІЛЬНІ РІШЕННЯ ДЛЯ ЗАХИСТУ МІСТ ВІД ДРОНІВ

Під час виступу на форумі міський голова Одеси Геннадій Труханов закликав знайти ефективні рішення для захисту

українських міст від ворожих дронів. Вони вже стали не просто зброєю, а символом невпинного терору.

– Одесити, батьки, які переживають за своїх дітей, діти, які хвилюються за своїх стареньких батьків, щодня запитують мене: неможливо розробити систему захисту від дронів? – наголосив Геннадій Труханов. – Вони кажуть: якщо є отрута, має бути й протиотрута. Ми маємо діяти швидко та рішуче, щоб забезпечити наші міста.

УКРАЇНА ЯК ГАРАНТ ГЛОБАЛЬНОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

У фокусі форуму була й роль України у світовій продовольчій стабільності. Завдяки контролю над частиною Чорного моря забезпечується безперервний експорт зерна, що критично важливо для продовольчої безпеки світу.

– Безпека на морі – це економіка, незалежність, розвиток, – зазначив командувач ВМС ЗС України. – Зараз ми бачимо на рейді Одеси багато цивільних суден. Тому це одна із перших перемог у масштабній битві за незалежність нашої держави.

Цю тезу неодноразово повторювали й інші спікери форуму, підкреслюючи, що безпека на морі прямо впливає на світову економіку.

Полковник СБУ, секретар комітету ВР з питань нацбезпеки, оборони та розвідки Роман Костенко в ексклюзивному інтерв'ю Суспільному зауважив, що Росія й надалі прагне встановити контроль над півднем, тоді як для України збереження виходу до Чорного моря є критично важливим – це не просто питання безпеки, а питання національного виживання.

– Війна – це, в першу чергу, економіка. А море – це незалежний наш маршрут, через який ми можемо отримувати кошти для подальшого звільнення наших територій, – упевнений Костенко.

У свою чергу контрадмірал США Майкл Хьюїтт підкреслив:

– Путін атакує енергетичну інфраструктуру в Україні. І ми повинні бути готові відповідати на це. Ми маємо думати про це. Зокрема, і з точки зору економіки.

Посол Канади в Україні Наталка Цмоць запевнила, що її країна готова допомогти Україні з розмінуванням Чорного моря. А доктор Роберт Боб Сілі, депутат парламенту Великої Британії, нагадав про важливу роль своєї країни у страхуванні судноплавства, поновленні зернового експорту та залученні коштів на підтримку України.

НІЯКИХ ПОСТУПОК, ОСОБЛИВО – ЩОДО СТАТУСУ КРИМУ

Питання міжнародного тиску на Україну щодо переговорів із РФ стало окремою темою дискусій. Учасники застерігали від поспішних поступок, особливо щодо статусу Криму.

Олексій Гончаренко

Наталка Цмоць

Майкл Хьюїтт

Валерій Чалий

Старший аналітик Гудзонівського інституту Люк Кофі наголосив, що Крим – це невіддільна частина України, як і Аляска – частина США.

Валерій Чалий, посол України в США у 2015-2019 роках, називає можливе визнання Криму російським зі сторони США величезною помилкою, легітимацією контролю Росії над Чорним морем, яка матиме серйозні наслідки для безпеки в цьому регіоні.

– Ми вигнали їхні військові кораблі, відігнали від західної, центральної частини Чорного моря, відігнали від Одеси, – сказав дипломат в ексклюзивному інтерв'ю Суспільному. – Якщо визнають Крим за Росією, то вони після так званого перемир'я зможуть рухатись вільно кораблями вздовж Криму, який вони будуть остаточно вважати своїм. Це може бути величезна помилка. Контролюючи Крим, Росія може зробити Чорне море своїм внутрішнім.

СИЛА – КЛЮЧ ДО РЕАЛЬНИХ ПЕРЕМОВИН

Дипломатичне врегулювання можливе лише за умови жорсткої позиції Заходу, продовження військової допомоги Україні та санкційного тиску на РФ. Таку думку висловив 70-й Державний секретар США Майк Помпео під час виступу на полях форуму.

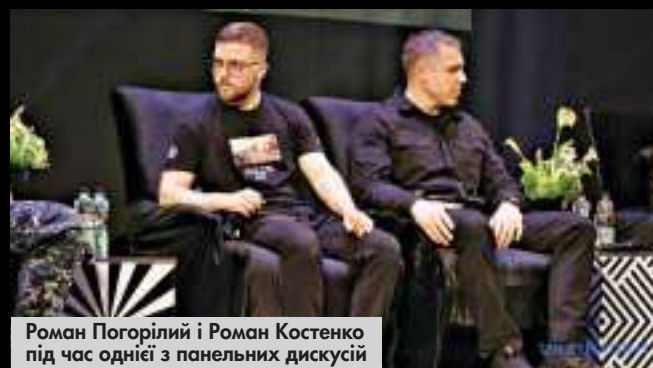
На думку політика, Путін не зацікавлений у мирі. Він не сяде за стіл переговорів добровільно. І навіть якщо сяде – то лише для того, щоб висувати умови, які неприйнятні для України, для Європи і для США. Путін не хоче миру, він хоче перемоги.

– Росія розуміє лише голос сили, – наголосив Майк Помпео. – Для того, щоб Путін сів за стіл перемовин, йому потрібно дати ляпас. Те, що робила Україна в Чорному морі, то і є ваш ляпас Путіну... Коли Путін бачить, що країна готова давати відсіч, для нього це аргумент. І це треба повторити за допомогою країн НАТО – дати рішучу відсіч, ляпас. З росіянами треба говорити так, як Україна з ними говорила у Чорному морі. Якщо ми хочемо зупинити цю війну – маємо діяти жорстко, з позиції сили. Лише тоді можливі реальні перемовини.

Майк Помпео також переконаний, що США не мають права кинути Україну, та шкодує, що його країна зробила недостатньо у 2014 і в 2022 роках для стримування агресора.

ЧОРНЕ МОРЕ – АРЕНА ГЕОПОЛІТИЧНОГО ПРОТИСТОЯННЯ

Під час панельних дискусій також підіймалися питання побудови спільної з країнами-сусідами архітектури безпеки на Чорному морі. Зокрема, представники Румунії заявили, що готові контролювати припинення вогню на воді.

Роман Погорілий і Роман Костенко під час однієї з панельних дискусій

Андрій Кашуба (зліва)

У панельних дискусіях, зокрема, взяли участь: Далібор Рогач – старший науковий співробітник Американського інституту підприємництва, Джон Гербст – директор Центру Євразії, Скотт Моррісон – 30-й прем'єр-міністр Австралії, контр-адмірал Майкл Хьюїтт – колишній заступник директора з глобальних операцій об'єднаного штабу Пентагону, Адріан Балутел – керівник апарату Президента Республіки Молдова, народні депутати України, урядовці та інші гості.

Учасники форуму – і в панельних дискусіях, і в приватних бесідах – наголошували, що порти Великої Одеси стали найважливішими зерновими хабами світу, тому їм потрібен особливий захист.

У межах безпекового форуму відбувся сайд-івент. В один із днів запрошені гості – представники посольств, міжнародних організацій, політики – відвідали Миколаївську область. Під час поїздки вони на власні очі побачили руйнування як наслідки російської агресії. Подія доповнила форум і стала ще одним кроком для консолідації підтримки України та привернення уваги до загроз у Чорноморському регіоні, а активна реакція російської пропаганди лише підтвердила ефективність заходу.

За матеріалами «Суспільне Одеса»

31 ТРАВНЯ В МІЖНАРОДНОМУ КУЛЬТУРНОМУ ЦЕНТРІ UNION ВІДБУВСЯ VI МОЛИТОВНИЙ СНІДАНОК ОДЕЩИНИ, ЯКИЙ ЦЬОГО РОКУ СТАВ НАЙБІЛЬШИМ РЕГІОНАЛЬНИМ ЗАХОДОМ У ПОДІБНОМУ ФОРМАТІ В УКРАЇНІ. НИНІ ВІН ОТРИМАВ НАЗВУ BLACK SEA PRAYER BREAKFAST, АДЖЕ МОЛИТОВНИЙ СНІДАНОК ЧОРНОГО МОРЯ ОБ'ЄДНАВ ПРЕДСТАВНИКІВ НЕ ЛИШЕ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ, А Й ІНШИХ ПІВДЕННИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ – МИКОЛАЇВЩИНИ, ХЕРСОНЩИНИ, ЗАПОРІЖЖЯ, А ТАКОЖ ПОВАЖНИХ ГОСТЕЙ З ДЕРЖАВ ЧОРНОМОРСЬКОГО БАСЕЙНУ ТА США.

«З БОГОМ – КРІЗЬ БУРІ!» –

ПІД ТАКИМ ГАСЛОМ
В ОДЕСІ ВІДБУВСЯ
BLACK SEA PRAYER
BREAKFAST

Молитовний сніданок об'єднав представників різних конфесій та політичних сил, усіх важливих сфер життєдіяльності у спільних роздумах і молитві за Перемогу та справедливий мир в Україні.

– Ми бачимо, як глибока духовна основа єднає країни, регіони, людей різних поглядів і конфесій, – наголосив під час своєї промови координатор молитовних сніданків в Україні Павло Унгурян. – Сьогоднішній Black Sea Prayer Breakfast – це знак того, що Чорноморський регіон здатний бути прикладом духовної єдності, партнерства і гідного майбутнього. У цей час випробувань ми повинні триматися не лише за зброю, а й за віру, за цінності, що роблять нас людьми.

Цьогорічний сніданок в Одесі став знаковим. Серед гостей – Гері Палмер, член Палати представників Конгресу США, голова політичного комітету Республіканської партії; Марк Прітчард, член Парламенту Великої Британії; представники дипломатичних місій, депутати Верховної Ради України та регіональних рад, духовенство,

Присутніх вітає колектив Центру військово-музичного мистецтва ВМС ЗСУ

військові, громадські діячі й підприємці. Виступи поважних зарубіжних осіб ще раз засвідчили: прогресивна міжнародна спільнота підтримує Україну у її боротьбі за суверенітет та перемогу над ворогом.

– Одещина – багатонаціональний, багатоконфесійний край, – зазначив Веніамін Унгурян, депутат Одеської обласної ради, координатор руху молитовних сніданків на Одещині. – І саме тут у час війни зміцнюється традиція міжрегіональної солідарності на духовному рівні. Зібравшись тут, ми дали старт новому рівню взаємодії, коли молитва і віра стають основою реальних рішень, партнерства, допомоги. Ми продовжуємо

об'єднуватися навколо віри в Господа, який може вгамувати найстрашніші бурі в нашому житті – чи то загальнонаціональні, суспільні, чи то особисті.

Присутні спільно молилися за єдність і стійкість нашої держави, за добробут Одещини, за воїнів, які ціною власного життя тримають лінію оборони, за капеланів та волонтерів, за тих, хто в тилу працює задля Перемоги та повноцінного життя суспільства.

Під час заходу хвилиною мовчання та молитвами було вшановано пам'ять загиблих українців і проведено благодійний збір на підтримку сімей полеглих героїв.

Молитовні сніданки – це міжнародна традиція, що по-

Веніамін Унгурян

Молитва капеланів

Архімандрит Микита, Павло Козленко, Олена Жевець, Людмила Прокопечко і Лариса Когут

Олексій Гончаренко

Юрій Крук (у центрі)
з іноземними гостями

Регіна Харченко (м. Запоріжжя),
Олег Радковський і Павло Унгуря

над 70 років єднає суспільства довкола цінностей миру, свободи, віри та гідності. В Україні ця традиція прижилася як на національному, так і на регіональному рівнях. Проведення такого духовного заходу стало традицією і для багатонаціональної Одещини. З початку повномасштабного вторгнення молитовні сніданки стали потужною платформою для залучення допомоги та інструментом заклику до країн Європи та США щодо надання всебічної міжнародної підтримки Україні. Вони також засвідчують: попри всі виклики, українці зберігають здатність гуртуватися навколо духовних і моральних основ.

Цьогорічний захід пройшов у теплій і водночас діловій атмосфері, що поєднала урочистість і людяність. VI Молитовний сніданок Одещини – це ще один доказ: єдність можлива тоді, коли є спільна молитва, спільне служіння і спільна надія.

Р.С. Візуальною і духовною метафорою гасла VI Молитовного сніданку Одещини стала картина Рембрандта «З Богом крізь бурі», створена приблизно в 1633 році. Дослідники вважають, що вона відображає ідею подолання труднощів за допомогою віри. ❗

Виступає Боб МакЮен,
директор Ради національної
політики США, колишній
конгресмен

Джим Слеттері, член Палати
Представників США, Почесний
голова Асоціації американських
конгресменів, і Павло Унгуря

У молитві об'єдналися державні службовці,
депутати обласної ради та священнослужителі

Указом Президента України №545/2025 «Про відзначення державними нагородами України» з нагоди Дня медичних працівників Оксана Миколаївна Рокунець-Сорочан удостоєна Почесного звання «Заслужений працівник охорони здоров'я України». Як зазначено в Указі: «За значний особистий внесок у розвиток вітчизняної системи охорони здоров'я».

ОКСАНА РОКУНЕЦЬ-СОРОЧАН:

«Я ДУЖЕ ЛЮБЛЮ СВОЮ РОБОТУ!»

ДЕНЬ МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА В УКРАЇНІ ЦЬОГО РОКУ ВІДЗНАЧАЄТЬСЯ 27 ЛИПНЯ. ЦЕ СВЯТО ВСТАНОВЛЕНЕ УКАЗОМ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ З МЕТОЮ ВШАНУВАННЯ ВСІХ ПРАЦІВНИКІВ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я. НАПЕРЕДОДНІ СВЯТКОВОЇ ДАТИ МИ ЗУСТРІЛИСЯ З ДИРЕКТОРОМ ДЕПАРТАМЕНТУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ОКСАНОЮ РОКУНЕЦЬ-СОРОЧАН. НА ЦЮ ПОСАДУ ЇЇ ПРИЗНАЧЕНО РІК ТОМУ, АЛЕ У САМОМУ ДЕПАРТАМЕНТІ, ВЛАСНЕ, РОЗПОЧАЛАСЯ ЇЇ ПРОФЕСІЙНА КАР'ЄРА: У БІОГРАФІЧНІЙ ДОВІДЦІ ЗАГАЛЬНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ СТАЖ – 25 РОКІВ, З НИХ РОБОТА В ОДНІЙ УСТАНОВІ – ОСТАННІ 16. ТОЖ ПОБЕСІДУВАТИ З ОКСАНОЮ МИКОЛАЇВНОЮ ХОТИЛОСЯ І ПРО ЦЕЙ ОСОБИСТИЙ ШЛЯХ СТАНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБОВИЦІ, ЯКІЙ ДОВІРЕНО ОДНУ З НАЙВІДПОВІДАЛЬНІШИХ ДІЛЯНОК РОБОТИ ОДА, І ПРО ЗАВДАННЯ ОЧОЛЮВАНОГО НЕЮ ДЕПАРТАМЕНТУ, СТАН СИСТЕМИ НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ У РЕГІОНІ ТА ВИКЛИКИ ВОЄННОГО ЧАСУ.

Відразу зауважу: знайти можливість для нашої тривалої бесіди виявилось складно, адже працює директорка департаменту, як то кажуть, «на розрив». Якщо не у відрядженні по області чи не у медзакладі в Одесі, якщо не викликало керівництво області чи не відбувається якась нарада в Києві, то і в самому офісі – постійний «движ» візитів, зустрічей, дзвінків, узгоджень і підписувань різних паперів («Працівники знають, що я нічого не підпишу, не прочитавши уважно і не перевіrivши»)... Звичайно, і посада до такого зобов'язує, але у даному випадку – це, насамперед, характер самої керівниці і її ставлення до своєї справи.

ОСОБИСТИЙ ШЛЯХ ТА МОТИВАЦІЯ

– Оксано Миколаївно, ми вже не один рік знайомі, тож знаю, що ви можете годинами із захопленням говорити про роботу, про своїх колег, а от розповісти про себе вас треба ще добре попросити. Але ж не мені одній цікаво, яким був шлях до успіху молодої жінки, яка очолила таку відповідальну ділянку роботи в найбільшій області України. Давайте почнемо з батьківської родини. Ваш тато, Микола Васильович Сорочан, – знайий в області аграрій. Яку роль це зіграло у вашій біографії?

– Тато – не просто відомий аграрій, а людина з яскравими лідерськими якостями. Він – яскравий приклад того, як можна досягнути в житті всього за рахунок свого характеру, харизми, професіоналізму. У мене з татом міцний емоційний зв'язок, він і досі залишається для мене другом та яскравим прикладом самореалізації й успіху. Були часи, коли ми жили дуже скрутно, але завжди – дружно. Батьки могли і хотіли забезпечити мене всім, вони не спонукали мене до того, що я маю гарно вчитися, чогось досягати і таке інше, але я завжди прагнула довести власну спроможність і досягти всього самостійно.

– Приклад сильної особистості поряд і риси характеру, які передалися у спадок, визначили життєві орієнтири і не дали стати «папиною доцею»... А що вплинуло на вибір професії, адже батьки не мають стосунку до медицини?

– Так, вибір професії медика не був сімейною традицією. Ключовим моментом для мене стала особиста трагедія. Коли мені було шість років, померла моя бабуса, їй було лише 56.

Це було літо, і я в цей час перебувала у неї. Добре пам'ятаю, як ми чекали на лікаря, але їй не встигли надати допомогу... Бабуса була мені дуже близькою людиною, це вона великою мірою зробила з мене ту особистість, якою я зараз є. І тоді я втратила весь свій світ. Малій дитині подобаються яскраві кольори, а я раптом помітила, що все бачу тільки чорним і сірим, таким було моє потрясіння. Напевно, з того моменту і почався мій шлях боротьби зі смертю, шлях боротьби за збереження найціннішого – здоров'я і життя...

– Мотивація і мета з раннього дитинства – це, як правило, запорука подальшого успіху у професії. А з чого почалося професійне становлення?

“ «Я ЗАВЖДИ ПРАГНУЛА ДОВЕСТИ
ВЛАСНУ СПРОМОЖНІСТЬ
І ДОСЯГТИ ВСЬОГО САМОСТІЙНО.»

– Із освіти, звісно. Вступила до Бершадського медичного коледжу. Місто Бершадь набагато ближче географічно, ніж Одеса, до Кодими, де я жила з батьками.. До того ж, цей навчальний заклад мав гарну репутацію. Закінчила коледж з червоним дипломом. Батьки вважали, що цього для дівчинки має бути достатньо, а я розуміла: якщо зупинюся зараз, то і через 20, 30 років нічого суттєво не зміниться у моєму житті. І вирішила вступати до Вінницького медичного університету, який теж закінчила з відзнакою. Пропонували залишитися на кафедрі, але на той час я вже мала нову мрію – стати військовим лікарем (це ж круто!) і чоловіка, з яким разом вчилися і який теж мав такий самий намір. Тож і поїхали до Києва, вступати до Військової академії. Подали документи, все нормально, нам треба було приїжджати здавати вступні іспити. І тут нам сказали, що набір цього року відмінили. А коли так, то, щоб не втрачати цілий рік, треба було терміново, протягом чотирьох днів, визначитися з місцем для проходження інтернатури. Приїхала в департамент охорони здоров'я, сиділа тут у коридорах, чекала розподілу. А чоловік був відряджений на проходження стажування аж десь під Білорусь, бо він родом з Рівно. Отак якось життя закрутило...

ВІД ЛІКАРЯ У ЄВРЕЙСЬКІЙ – ДО ДИРЕКТОРА ДЕПАРТАМЕНТУ

– Непроста ситуація для початку дорослого життя. Але ж інтернатури у департаменті не було?

– Звісно. Тоді я обрала терапію як найбільш широкую спеціальність і першу міську лікарню, так звану Єврейську, бо там був найбільший потік хворих і можна було відразу багато чого навчитися. Трохи згодом перейшла в кардіологію, багато чому вчилася у завідуючої відділенням Валентини Євгенівни Галінської і водночас продовжувала займатися загальною терапією, співпрацювала з кафедрою медуніверситету. А до департаменту прийшла тимчасово на літній період, щоб допомогти з оформленням особових справ інтернів: у мене був досить значний досвід роботи в приймальній комісії університету. І зрештою залишилася тут працювати.

Починала з провідного спеціаліста, найнижчої посади, потім стала головним спеціалістом, начальником відділу, заступником начальника управління, потім очолила медичну службу, виконувала обов'язки заступника, першого заступника директора і, нарешті, очолила департамент. Тобто пройшла всі сходи професійного зростання як управлінець у медичній сфері. Якщо чесно, то я ніколи не мріяла бути директором департаменту. Мені було цікаво очолювати управління медичної служби, адже це – ядро департаменту охорони здоров'я, і саме тут я отримала безцінний досвід. А знання у цій сфері зміцнювала, навчаючись паралельно в Одеському інституті державного управління Національної академії державного управління при Президентів України.

– Здається, медичному менеджменту як такому у нас взагалі окремо не вчать. Кожен торує свій шлях як зможе...

– Почати шлях в управлінні з навчання лікарській спеціальності і з лікувальної практики в медичному закладі – якраз найбільш правильно! Адже без цього було б вкрай важко на рівних розмовляти з лікарями, розуміти їхні потреби і адекватно оцінювати запити. Та й процес управління потребує не лише знань; треба мати до цього потяг, бажання і вміння аналізувати, узагальнювати, прогнозувати, планувати, керувати іншими людьми, розуміючи їх кращі сторони і недоліки... І те, чи ти маєш такі якості і бажання, можна визначити лише в процесі роботи. Щодо мене, то я страшенно люблю цю свою роботу!

– А за лікарською практикою не скуєте?

– Та я, власне, ніколи не залишала цієї роботи. По лікарській спеціальності я лікар-терапевт, лікар-гастроентеролог і досі маю пацієнтів. Я завжди вибирала складні випадки, коли інші лікарі не могли допомогти, або казали, що, мовляв, це не наш пацієнт... Мені було цікаво розбирати такий клінічний випадок, заглиблюватися в історію хвороби, шукати причини, аналізувати наслідки і знаходити спосіб вилікувати людину. А потім один такий вилікуваний розповідає рідним, друзям, сусідам, як йому допомогли, і до тебе вже звертаються по допомогу інші. Тут ніяка реклама не потрібна, лише твоя репутація. Зараз, звісно, через

брак часу це вже стало таким собі професійним хобі, а не основною професією, бо професія на сьогодні – це організація системи охорони здоров'я. І ця робота

– це просто мрія, бо менеджмент управління – це дуже круто! Думаю, що далі буде рух теж у

цьому напрямі, адже людина має постійно розвиватися, удосконалюватися, вчитися. Якщо вона перестає це робити, то залишиться там, де зупинилася, і не буде відповідати запитам сучасності.

ФІЛОСОФІЯ УПРАВЛІННЯ ТА РОЗБУДОВА КОМАНДИ

– Які основні завдання та функції у ввіреного вам департаменту?

– Якщо коротко і загально, то обласний департамент охорони здоров'я відповідає за реалізацію державної політики у сфері охорони здоров'я на території області, тобто забезпечує виконання законів України, актів Президента та Кабінету Міністрів, наказів Міністерства охорони здоров'я України та контроль за їх виконанням. Ми також здійснюємо управління медичними закладами, що утримуються за рахунок обласного бюджету, забезпечуємо їхнє матеріально-технічне, методичне та кадрове забезпечення (зокрема, проводимо роботу по підвищенню кваліфікації медичних працівників); організовуємо надання медико-санітарної допомоги населенню області, здійснюємо заходи, спрямовані на запобігання та ліквідацію інфекційних захворювань, спалахів, епідемій; проводимо централізовані закупівлі лікарських засобів, виробів медичного призначення, обладнання та забезпечуємо їх розподіл між медичними закладами. Цікава складова нашої діяльності – прогнозування: департамент розробляє пропозиції щодо розвитку мережі закладів охорони здоров'я області та нормативного забезпечення населення медико-санітарною допомогою.

– Ви сказали, що серце департаменту – це медичне управління. Які ще підрозділи є критично важливим для вашої діяльності?

– Важливі всі, інакше б їх не існувало. Напевно, зараз особливо велике навантаження на юридичний відділ. За останні п'ять років система охорони здоров'я настільки трансформувалася, що тепер треба адаптувати майже всю нормативно-правову базу. Плюс відбулася трансформація медзакладів як комунальних неприбуткових підприємств, їм розширили статутні повноваження та можливості, а це також передбачає юридичний супровід. Як і питання тарифікації, оплати праці, зміни в оплаті сервісів...

Великий обсяг дуже відповідальної роботи припадає на фінансовий відділ. Його спеціалісти моніторять фінансові плани, витрату коштів, виконання програми Національної служби здоров'я України: скільки НСЗУ профінансувала і скільки заклад витратив. 80% можуть іти на заробітну плату, а решту мають акумулювати і направити на функціонування закладу, закупівлю обладнання і розширення спектру послуг, а не витратити на преміювання, а потім щось просити за рахунок обласного бюджету. Якщо ж грошей на оплату праці не вистачає, то треба зайнятися питанням оптимізації кадрів, ефективності роботи закладу охорони здоров'я, передбачити зміни в його основній діяльності і розширити мережу послуг. Важко і кадровій службі, тому що є кадровий дефіцит, особливо в області. Чимало медпрацівників уже мають немолодий вік, і їм складно відповідати сучасним вимогам, освоїти відповідні медичні програми і навчитися працювати з ними в електронному вигляді. Доводиться допомагати у цьому процесі. Словом, можу продовжувати і продовжувати... У нас велика потужна команда!

Колектив департаменту: у День медичного працівника – разом на природі

– Хотіла запитати саме про відповідність спеціалістів своїм посадам у департаменті. Ви ж добре знали цей колектив до того, як його очолили. Чи всі задовольняли вас уже як директора? Довелося зайнятися зміною кадрів?

– Хочу подякувати тим, хто, не прийнявши мене як керівника і ті зміни, які за цим відбулися, написали заяву за власним бажанням та пішли. Але залишилися професіонали, віддані цій службі, ті, що люблять і цінують свою справу більше, ніж якісь інші речі. Вони сьогодні відпрацьовують на всі 100 відсотків, і я ними пишаюся, бо бачу, як вони виросли за цей рік. Я їм завжди кажу, коли періодично збираю, що за них як за класних спеціалістів ще будуть у майбутньому боротися інші установи. На сьогоднішній день, на жаль, немає школи, яка б ростила організаторів системи охорони здоров'я. Ці люди самі моделюються завданнями, викликами, проблемами на конкретній платформі, де одночасно відбувається багато процесів. Кожна складна ситуація формує спеціаліста-професіонала-борця.

– Як ви сприяєте цьому процесу зростання?

– Насамперед, вимагаю працювати в моєму ритмі швидкості. Якщо не вмієте, я навчу. Якщо не хочете, буду змушувати. Але коли ви не хочете вчитися і не прагнете чогось досягнути, тоді ми далі разом не можемо йти. Для того, щоб я була ефективна, мені потрібна ефективна команда – люди енергійні, швидкі, професійні.

У кожного є якісь індивідуальні особливості. Я намагаюся визначати сильні сторони співробітників і сприяти тому, щоб людина розвивалася, трансформувалася. Коли є командна робота, об'єднання різних людей, виникає гарна платформа, на якій навіть ті, що потенційно у чомусь слабкі, починають вірити в себе. З крилами людина ж не народжується, крила нарощуються, розумієте? І коли до мене приходять і кажуть: «У мене є ідея», я розумію, що людина вже виросла і сформувалась як професіонал своєї галузі. Я цьому тільки радію, бо це круто! На жаль, мало хто з керівників прагне когось виростити, бо це конкуренція. А я хочу! На даний час система охорони здоров'я настільки трансформувалася, що їй не потрібні просто виконавці, навіть якісні, їй потрібні люди – генератори ідей, аналітики і прогресивні діячі, які можуть щось зробити на перспективу. І керівник має це розуміти. Чим більше довкола тебе таких людей, тим легше і ефективніше буде працювати.

СТРУКТУРА СИСТЕМИ ТА СПІВПРАЦЯ ЗА ЇЇ МЕЖАМИ

– Яка загалом нині структура медичної допомоги, починаючи від першої складової?

– Із 2022 року в нашій області діє спроможна мережа Одеського госпітального округу із 38 закладів охорони здоров'я. До 2023 ми дещо моделювали систему, і тепер вона

має п'ять надкластерних лікарень, кластерних – 13 та загальних – 20. Усі п'ять надкластерів розміщені на території Одеси. Вони надають сервісні послуги найвищого рівня. До складу, такими є обласні клінічні дитяча і доросла лікарні. Щодо кластерних, то ми зробили так, щоб у семи районах Одещини було не менше одного такого закладу. У Подільському районі у нас два кластери – у містах Балта та Подільськ, а в Одеському районі за рахунок щільної заселеності – трохи більше. Така структура забезпечує чіткий маршрут пацієнта: від сімейного лікаря – до загальної, кластерної або надкластерної лікарні залежно від складності випадку, наявності супутніх та хронічних захворювань тощо. Кластерна лікарня має більше сервісних ліній і може надати більше послуг, аніж загальна.

“ «НА ДАНИЙ ЧАС СИСТЕМА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НАСТІЛЬКИ ТРАНСФОРМУВАЛАСЯ, ЩО ЇЙ НЕ ПОТРІБНІ ПРОСТО ВИКОНАВЦІ, НАВІТЬ ЯКІСНІ, ЇЙ ПОТРІБНІ ЛЮДИ – ГЕНЕРАТОРИ ІДЕЙ, АНАЛІТИКИ І ПРОГРЕСИВНІ ДІЯЧІ, ЯКІ МОЖУТЬ ЩОСЬ ЗРОБИТИ НА ПЕРСПЕКТИВУ».

Коли кластер не справляється, то пацієнт направляється до надкластерної лікарні. Якщо ж ми розуміємо, що пацієнт важкий і кваліфікаційних категорій, знань та вмінь на території Одещини нам не вистачає, ми переводимо його у профільні інститути четвертого рівня – до Києва.

– З якими інстанціями чи установами ви взаємодієте у цій роботі?

– Насамперед, з іншими державними та місцевими органами, владними структурами, з громадськими організаціями – для розбудови та модернізації мережі, для реалізації соціально значущих ініціатив у сфері охорони здоров'я, запобігання поширенню інфекцій тощо. Звісно, працюємо із зарубіжними фондами та установами, і ця робота особливо активізувалася у час широкомасштабної ворожої агресії.

– Ви делегуєте виконання якихось завдань тим, хто за це має відповідати безпосередньо?

– Я не делекую, я залучаю. Бо делегувати – це віддати і хай хтось робить. Я так не люблю. Маю їх залучити, подивитись, що вони можуть, і сформувати кінцевий продукт. Навіть якщо ми щось передаємо на якісь інші структури, то тре-

ба, щоб контроль залишався за нами. Тоді можеш бачити наслідки і прогнозувати результат. Без цього, без особистої відповідальності не варто навіть розпочинати. Правильніше буде сказати: ти можеш десь частково делегувати, частково залучати, але все аналізуєш і в принципі володієш ситуацією, супроводжуєш і знаєш, на що очікувати.

Тут велика командна робота, і добре, коли в кожній структурі, з якою нам доводиться мати справу, працюють професіонали. Бо тоді з одного слова зрозуміло, хто і що має робити. Скажімо, коли мова йде про випадки інфекційних захворювань. А ми знаємо, що спалахи дуже швидко поширюються. Одна людина, яка хворіє на кір і ще не знає про це, відвідує організовані колективи та громадські місця, і всі люди, які там були навіть кілька хвилин, – контактні та вже прогностично хворі за розрахунками експертів. Ще немає клініки, немає діагностики, а ми вже рахуємо кількість потенційно хворих і маємо терміново вжити карантинних профілактичних заходів. Для цього маємо залучити цілу низку спеціалістів, підключити і місцеву владу, й інфекціоністів, епідеміологів, представників лабораторного підрозділу обласного центру контролю та профілактики хвороб. Тобто

мав якогось досвіду керівництва великим медичним закладом, але натомість мав ідеї трансформації лікарні відповідно до сучасних вимог і велике бажання їх реалізувати. Його кандидатуру рекомендували місцеві владні структури, і, хоч у мене були певні сумніви, я мала погодитися. Дмитро Сергійович тоді мені сказав: «Дайте мені один рік. Не справлюся – сам піду з посади».

І за рік відбулися кардинальні зміни в різних напрямках. Це будівництво і модернізація відділень, з'явилися нові сучасні відділення, інсультний блок, створено прекрасний реанімаційний блок, де є монітори пацієнта, багатофункціональні ліжка з електроприводом. Водночас робилася під'їзна зона з доступністю для маломобільних людей та облаштовувалися інші елементи безбар'єрності, встановлено вантажний ліфт для підйому лежачих пацієнтів. Створено «під ключ» перший на Одещині ментальний центр!

Одночасно розгорталася мережа, спроможна до реагування у надзвичайних ситуаціях – біологічної, хімічної та іншої небезпеки. Процес розбудови триває, і це – попри всі типові проблеми кадрового дефіциту, застарілої матеріально-технічної бази, низької собівартості пакетів, малого коефіцієнту...

“ **«ЗМІНИ В МАСШТАБАХ ОБЛАСТІ СТАЛИ МОЖЛИВИМИ ЗАВДЯКИ КОМАНДНІЙ РОБОТІ КЕРІВНИЦТВА ЛІКАРЕНЬ, ОБЛАСНОЇ ТА МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ, БЛАГОДІЙНИКІВ І ВСІХ, ХТО ПІДТРИМУЄ РОЗВИТОК МЕДИЦИНИ».**

відбувається великий комплекс одночасних процесів. Трапляються ситуації, коли ти розумієш, що може бути завдано шкоди екології, і тоді ми залучаємо екологів для вжиття якихось профілактичних заходів... Дуже важливо, щоб в усіх відповідальних установах люди відповідали займаним посадам і покладеним на них обов'язкам, тоді ти розумієш, що не один протистоїш тому чи іншому викликові.

ТРАНСФОРМАЦІЯ: ПРИКЛАДИ ТА РЕЗУЛЬТАТИ

– Ви сказали про трансформацію системи охорони здоров'я. Можете розповісти про це більш конкретно?

– Трансформація величезна, і у багатьох напрямках. Ну, скажімо, введено повністю електронний формат усіх справ, розподілу і використання медикаментів. Лікарі активно працюють у форматі електронної системи охорони здоров'я (електронне направлення, електронний рецепт, електронний лікарняний листок непрацездатності тощо). Це на загальнодержавному рівні. Але мене насамперед радують позитивні зміни, які відбулися в нашій області, зокрема, в якості і доступності надання медичних послуг. Наведу приклади успішного менеджменту у лікарнях за межами обласного центру.

Скажімо, Подільська міська лікарня, віддалена від обласного центру, на півночі області. Півтора року тому її очолив лікар Дмитро Літняський, який не

– Звідки ж кошти для забезпечення такої масштабної трансформації?

– Це, насамперед, раціональне використання державного ресурсу – коштів НСЗУ, оптимізація неефективного персоналу. Також, звісно, залучення інвестицій. Директор налагодив гарну комунікацію з місцевою владою, залучається бюджет територіальних громад. Допомагають обласна та районна ради, місцевий бізнес та міжнародні партнери. Це називається правильний, умілий менеджмент і бажання молодого спеціаліста реалізувати себе.

– Дуже яскравий приклад. Але ж, хочеться вірити, що він не один?

– Таких прикладів зараз досить багато. Стрімкий розвиток спостерігається в лікарнях міст Овідіополя, Чорноморська, Ізмаїла, Балти. Щойно я приїхала з Болградського району, де система охорони здоров'я отримала потужний імпульс розвитку: у Болградській центральній районній лікарні відкрили сучасну мамографічну систему виробництва Південної Кореї, оновлено після капітального ремонту відділення та кабінети функціональної діагностики, УЗД, ендоскопії, офтальмології, відкрито гінекологічний кабінет безбар'єрного доступу.

Усі ці зміни в масштабах області стали можливими завдяки командній роботі керівництва лікарень, обласної та місцевої влади, благодійників і всіх, хто підтримує розвиток медицини.

– Обласний департамент охорони здоров'я і департамент міста Одеси – як ви комунікуєте, чи трапляються якісь конфліктні моменти? І загалом – міський департамент підпорядковується вам?

– Наша комунікація є конструктивною та тривалою. Я, коли була начальником медичної служби, співпрацювала із заступником директора міського департаменту. Така взаємодія триває і зараз, у тому числі – з директором міського департаменту охорони здоров'я Левом Рубеновичем Нікогосяном. У нас спільна робота, адже ми не розділяємо людей – оце мешканці Одеси, а ті – мешканці

Нове медичне обладнання – для Болградської центральної районної лікарні. Гендиректор ЦРЛ Віктор Дішлі і Оксана Рокунець-Сорочан

Візит до Подільської міської лікарні. Справа на знімку – Дмитро Літянський

Реалізація проекту «Вакцинуємось разом». На знімку: перший заступник голови ОДА Олександр Харлов, директорка департаменту Оксана Рокунець-Сорочан і Гендиректор ДУ «Одеський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗУ» Дмитро Бондаренко

району. Для нас це все – одна Одещина. При цьому обласний департамент здійснює загальне керівництво та несе кінцеву відповідальність за показники в області включно з Одесою. І на державному рівні саме ми представляємо весь Одеський регіон і результат нашої взаємодії, командної роботи.

– Державна система охорони здоров'я відчуває тиск з боку приватних установ, зокрема – відтік пацієнтів та кадрів?

– З одного боку, конкурентне середовище, яке виникло, дуже спонукає державні заклади трансформуватися. І це добре. Але з іншого, погано те, що приватний сектор отримав можливість контрактуватися з Національною службою здоров'я і претендувати на кошти держави. Таким чином, у них є і платна сервісна послуга, і державна підтримка. І це приваблює кадровий медичний персонал, зокрема – молодь. Додайте до цього, що у приватних закладів значно більше можливостей швидко закупити нове обладнання і розширити спектр наданих послуг. Та й достойні умови для пацієнтів і медперсоналу їм створити легше. Отож, наразі ми у нерівних конкурентних умовах.

Нова система охорони здоров'я вже народилася, але їй ще потрібно пройти не одну трансформацію. Це може бути болюче, може не подобатися, але необхідно для того, щоб, по-перше, відповідати європейським нормам, а по-друге – сучасним вимогам. Хай це прозвучить дещо дивно, але добре, що ці зміни відбуваються саме зараз, у період воєнного стану, коли одночасно відбувається трансформація всієї держави, основ державного менеджменту. Таким чином суспільство легше сприймає якісь новації і супутні їм труднощі в окремому сегменті.

КЛЮЧОВІ ВИКЛИКИ ТА ПРОГНОЗИ НА ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД

– Які зараз головні виклики для вас як керівника департаменту?

– Найголовніший виклик – це затягнення воєнного періоду та тривала ворожа агресія. Бо я як керівник департаменту охорони здоров'я розумію виклики раннього післявоєнного періоду.

– Тобто ви вже сьогодні думаєте про це?

– Я вже прогностично до цього готуюся, бо бачу, що найближчим часом може бути. Ворожа агресія, тривала воєнне протистояння неминуче позначається на здоров'ї не лише військових, а й цивільного населення. Особливо переживаю за молодь, за дітей та підлітків, які свої юні роки, коли вони встановлюються як особистість, проживають у дуже складних умовах. Це буде мати великі наслідки. Тут мова не тільки про ментальне, психологічне здоров'я, а й про фізичне – все це взаємозв'язано. Стрімко поширюється ігрова, цифрова, наркотична залежність. Тобто, ми говоримо про підміну реального світу віртуальним. Тож ще до закінчення воєнного періоду виникає велика потреба в реабілітації, відновленні саме психічного і ментального здоров'я, лікуванні алкогольної і наркотичної підліткової залежності.

Ще один виклик, пов'язаний з воєнним станом, – стрімка демографічна криза. Це видно навіть з показників вакцинації дітей. Ми вже зараз з партнерами-італійцями працюємо у сфері збереження репродуктивного здоров'я жінки. Маємо прагнути відновити після війни наші втрати, наш людський потенціал і забезпечити збереження генофонду українця. Бо без дітей у нас немає майбутнього, ми просто втрачимо себе як націю.

До речі, щодо вакцинації. Ми створили мобільні клініки на колесах та вакцинальні автобуси для реалізації проекту «Вакцинуємось разом». Завдяки цьому змогли забезпечити виїзні медичні огляди у районах та вакцинувати населення у найвіддаленіших точках області.

– Окремо доводиться працювати над відновленням здоров'я військових?

– Так. І це величезна не лише медична, а й соціальна проблема. Психологам важливо допомогти адаптації військових у сім'ї, навчити правильному ставленню до травмованої

рідної людини, а в разі потреби – допомогти захистити себе. Це має стати завданням загальнодержавного рівня. Але тут психологи повинні працювати в тісній співпраці з психіатрами. Бо психологу без клінічного підґрунтя, певного досвіду дуже важко зрозуміти, що цей випадок потребує саме лікарської, медикаментозної допомоги. Тобто, тут нам треба робити якісь асоціації, створювати професійні ланцюжки для того, щоб з'єднати медика у форматі сімейного лікаря, психолога у форматі соціальної підтримки сім'ї і психіатра, який допоможе вивести людину на інший рівень.

– Якщо вже говорити про проблеми і виклики, то, певно, не обійтися без згадки про нестачу кадрів?

– Не можу сказати, що на Одещині в цьому плані критична ситуація, але проблеми є і вона буде поглиблюватися. Адже на прихід молодих лікарів не дуже доводиться сподіватися: освіта онлайн – то через Ковід, то через воєнні дії – дуже негативно позначається на якості медичної освіти. До того ж, Міністерство освіти зараз зробило електронний вибір для інтернів: можна самостійно вибрати місце для проходження інтернатури і ми на цей процес не можемо впливати. Це неправильно, бо ми повинні це робити разом, вибирати найбільш критичні місця і відправляти саме туди молодь, особливо –

кардіологічних центрів. Вони мають бути так розташовані, щоб людина з гострим коронарним синдромом, ОКС, була протягом перших чотирьох годин доставлена у спеціалізований заклад охорони здоров'я.

ЄДИНИЙ МЕДИЧНИЙ ПРОСТІР ДЛЯ ПІВДНЯ УКРАЇНИ

– Відомо, що 11 квітня поточного року було підписано меморандум між шістьма південними регіонами України і створено єдиний медичний простір півдня України. Що це за меморандум і навіщо він потрібен?

– Почну з прикладу. От ми щойно говорили про серцево-судинні захворювання. Якщо, скажімо, у пацієнта, який живе десь біля межі Одещини з Вінничиною, трапився гострий коронарний синдром, то тепер у рамках меморандуму його повезуть не до Вінниці, а до міста Балти Одеської області, яка знаходиться значно ближче і де функціонує наш кардіологічний центр. Завдяки цьому ми вписуємося у чотиригодинний «золотий інтервал» і зберігаємо життя пацієнтові. При цьому «швидку» викликають у Вінницькій області, а у місті Балта так само безкоштовно надається необхідна допомога, зокрема, і стентування.

– Які ще переваги такої взаємодії?

– Одна з причин, яка спонукала нас реалізувати ідею такого меморандуму, – велика кількість міграцій, вимушене переміщення населення. Всі централізовані виробниці медичного призначення, лікарські засоби закупляються МОЗ і розподіляються по регіонах України відповідно до кількості людей, які там проживають. Але люди виїхали з небезпечних місць до інших областей, зокрема – на Одещину. І за рахунок великої кількості переміщених осіб у нас різко збільшується попит на виробниці медичного призначення. Підписавши меморандум, ми, в принципі, об'єднали всі наші ресурси, зробили резерв для надання медичної допомоги. Ось у нас є центр переселенців з Херсонщини. За приписною адресою їх рахують у Херсоні, але фактично вони перебувають у нас. Ми вже двічі робили медичний огляд для цих людей, утворили мобільні медичні бригади, які виїжджали на місця їхнього розміщення.

Медична галузь давно не є територіально ізольованою, це єдиний великий медичний простір України. Особливо це стало актуальним у час війни, коли ми приймаємо чи, у разі потреби, евакуюємо військових, поранених цивільних до інших міст. Але меморандум передбачає співпрацю не лише щодо цього. Живучи в Одеському регіоні, ми не завжди знаємо, чим гарна Вінниччина, чим – Кропивницький, Херсон чи Запоріжжя. І кожен з керівників департаментів охорони здоров'я згаданих областей розказав, чим вони унікальні, що у них є гарного та досконалого у сфері охорони здоров'я. Ми, скажімо, можемо похвалитися Інститутом очних хвороб і тканинної терапії ім. Філатова, де працюють неперевершені науковці та практики і куди їдуть за сучасною допомогою з усієї України, з інших країн. Вінниця гарна не тільки інститутом імені Пирогова, а своїми професіоналами в різних медичних галузях, зокрема – психіатрії. У Дніпрі з 1922 року працює головний у країні науково-дослідний інститут медико-соціальних проблем інвалідності МОЗ України. В інших областях є свої унікальні здобутки. Загалом меморандум передбачає чимало напрямів співпраці, його підписанню передувала велика підготовча робота, і я дуже рада, що ми його розробили і підписали. Тепер це нормативно-правовий документ, який значно розширює наші можливості.

“ «ПІДПИСАВШИ МЕМОРАНДУМ,
МИ ОБ'ЄДНАЛИ ВСІ НАШІ
РЕСУРСИ, ЗРОБИЛИ РЕЗЕРВ
ДЛЯ НАДАННЯ
МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ».

у віддалені райони. Це потрібно не лише з точки зору кадрового забезпечення, це може бути гарним стартом для молодої людини, яка хоче стати справжнім фахівцем і реалізувати свої амбітні плани.

– Війна також призвела до стрімкого збільшення, так би мовити, мирних захворювань, зокрема онкологічних, серцево-судинних. Чи не так?

– На жаль, саме так. За різними статистиками сумне лідерство утримують названі вами хвороби, а ще – травми. Це основні захворювання, які спричиняють інвалідизацію і, на жаль, смерть. Щодо онкології, то при таких провокуючих факторах, які зараз щодня відбуваються, рецесивні кодування захворювань, які є у людини на генетичному рівні, переходять у домінують і дають свою клініку. Більше того: виникають нові клінічні форми різних онкологічних захворювань, це супроводжується ранніми ускладненнями. І тут, до речі, виникає ще одна болюча кадрова проблема. Зникає прошарок професіоналів, які зможуть ідентифікувати і відповідно лікувати ці захворювання. Люди старіють, відходять від справи, а онкологи – це взагалі, як кажуть, штучний товар. Питання кадрового дефіциту ми намагаємося вирішувати, зокрема, займаючись перекваліфікацією лікарів інших спеціальностей.

Щодо серцево-судинних захворювань, то у нас є ціла державна програма, за якою багато послуг і виробів медичного призначення – безкоштовні. Триває активна розбудова

Меморандум по створенню єдиного медичного простору півдня України підписано! Голова Одеської ОДА Олег Кіпер і голова Одеської обласної ради Григорій Діденко (у центрі) з директорами обласних департаментів

Олександр Харлов, Оксана Рокунець-Сорочан, Олег Кіпер і гендиректор обласного протипухлинного центру Ольга Покітко

Приємно відзначати кращих медиків!

Сім'я Ротару тепер має власну оселю!

ХТО ПІДТРИМУЄ І СПРИЯЄ РОЗБУДОВІ

– Знаю, що це була ваша ідея. Вас підтримали на рівні області, Міністерства охорони здоров'я?

– Беззаперечно, і дуже потужно! Відкривав даний захід очільник Одещини Олег Кіпер паралельно із заступником міністра охорони здоров'я Сергієм Дубровим, що на той час виконував обов'язки міністра. Ми провели колегію за участю не лише директорів департаментів охорони здоров'я регіонів, які підписували меморандум, а й лікарів Одещини (зокрема, вони підключилися онлайн), голів районних держадміністрацій, керівників територіальних громад. По факту це була не колегія департаменту, а такий з'їзд, симпозіум людей, які не байдужі до медицини, які хотіли б бути учасниками цього процесу, адже дійство було масштабне.

Є повне взаєморозуміння і підтримка з боку Олега Олександровича Кіпера, його першого заступника Олександра Олександровича Харлова та інших заступників. Вони як справжні державники розуміють, що продуктивна і соціально активна людина – це здорова людина. І що медична галузь супроводжує людину все її життя – від народження до кінця. Тож і роблять все можливе, щоб медикам працювалося легше, а пацієнти отримували більше якісних та доступних послуг.

Олег Олександрович часто приїжджає з візитами до лікувальних закладів, зустрічається з медиками і завжди розпитує про проблеми та запити. Попри його

завантаженість іншими державними обов'язками, він у все вникає, все розуміє, все контролює. І підсилить там, де є в цьому потреба. Це сучасні гарні лідерські якості! Та й Олександр Олександрович – завжди поруч з медиками, знає проблеми медичних закладів області і всіляко сприяє їхньому швидкому вирішенню.

Завдяки такому ставленню є можливість поєднати зусилля області і органів територіальної влади, маленьких населених пунктів і районів, потенціал міжнародних партнерів, залучити інвесторів державного рівня... І коли ви починаєте всі разом працювати на якийсь результат, то тоді він перевершує очікування. Я багато років працюю в системі і не пам'ятаю, щоб керівники області були настільки активні у плані поліпшення медичного обслуговування населення, розбудови цієї галузі, щоб настільки опікувалися життям, здоров'ям і благополуччям інших людей.

Для мене яскравий приклад – підтримка сім'ї фельдшера Ротару, який загинув, виконуючи свої обов'язки, під час одного з ракетних обстрілів. Його молода вдова залишилася з двома дітьми жити зі своєю свекрухою в її квартирі, і можна зрозуміти всі важкі моменти такої ситуації. Тож коли

“ПРОДУКТИВНА І СОЦІАЛЬНО АКТИВНА ЛЮДИНА – ЦЕ ЗДОРОВА ЛЮДИНА. І МЕДИЧНА ГАЛУЗЬ СУПРОВОДЖУЄ ЛЮДИНУ ВСЕ ЇЇ ЖИТТЯ – ВІД НАРОДЖЕННЯ ДО КІНЦЯ».

ми разом з жінкою прийшли до Олександра Харлова, він заспокоїв: будемо допомагати дітям з освітою і постараємось вирішити проблему з житлом. А далі очільник обласної воєнної адміністрації Олег Кіпер особисто опікувався цим питанням, і за рік мама з дітьми в'їхали в свою квартиру. Олег Олександрович особисто вручив їм ключі від помешкання, яке для них купили. Розумієте, цій жінці і її синам подарували не лише квартиру, а ще й надію на добре майбутнє, віру у людей...

СТРАТЕГІЧНІ ІНІЦІАТИВИ ТА ПРОЄКТИ

– Які основні результати державницького, уважного ставлення керівництва області до медичної сфери?

– Зараз уже багато зроблено і є багато різних планів, бо очільник області постійно працює над залученням на Одещину міжнародних інвестицій та державних коштів. Ось вам приклади. Завдяки наполегливості Олега Кіпера Міністерство охорони здоров'я виділило лінійний прискорювач для Одеського регіонального клінічного протипухлинного центру та два комп'ютерні томографи. А раніше про це унікальне медичне обладнання для сучасного лікування онкологічних пацієнтів лише говорилося протягом багатьох років. І воно вже працює! У планах – створення потужного протипухлинного центру для всього півдня України. Оскільки це бюджетні кошти, то пацієнти будуть отримувати цю медичну допомогу безкоштовно, і не тільки з Одещини, а, у рамках згаданого меморандуму, – з Херсонщини, Миколаївщини, Запорозжжя, Вінниці.

Уже почав працювати перший бюджет-

Директор департаменту і перший заступник голови ОДА – часті гості в Одеській обласній дитячій лікарні. На знімку справа – гендиректор лікарні Ольга Удовиченко

Одне з приміщень відділення психіатричної допомоги дітям

ний МРТ на базі обласної клінічної лікарні. А це ж завжди був приватний сектор і обстеження за значні гроші. Для людей, які борються за своїми важкими недугами, це дуже важливо. Хочеться, щоб вони не впадали у відчай, а відчували підтримку, розуміли, що їм допоможуть, бо поряд є гарні фахівці-медики, є сучасне медичне обладнання, є відповідні сервісні лінії. Тоді відчай поступиться вірі й оптимізму, а це теж дуже важливо для протистояння хворобі.

Зараз під егідою очільника Одещини ми створили на базі обласної дитячої лікарні відділення психіатричної допомоги дітям, де вже проходять лікування 25 маленьких пацієнтів. Усі випадки, які потребують супроводу психолога, психіатра, мають психічні розлади, будуть скеруватися сюди. Зараз виросла кількість таких дітей, і з вродженими вадами, і тими, які виникли внаслідок психологічного травмування у час війни. Це відділення створюється у рамках трансформації педіатричної служби, яку анонсувало Міністерство охорони здоров'я, і ми говоримо про великі пакети послуг. Це, напевне, один з перших кроків до трансформування психіатричної служби в країні загалом. Але не будемо забігати наперед, треба все робити поетапно і далі бачити, як пройде перший етап трансформації.

– А які ваші найактуальніші мрії, які проєкти хочеться реалізувати?

– У мене є мрія, і я впевнена, що ми її зможемо втілити у життя саме завдяки Олегу Кіперу, бо про це мріє також і він. Ми не просто мріємо, а маємо чіткий намір добудувати корпус цієї лікарні. Це дасть можливість кардинально тран-

формувати весь медичний заклад. Щоб наша обласна дитяча лікарня перетворилася на красиве медичне містечко, в якому є всі сервіси для дітей та їхніх батьків. За останній рік уже багато кроків для цього зроблено. Насамперед, збудована гарна і зручна вхідна зона зі всіма зручностями для маломобільних людей, з чого я дуже тішуся. Також набув сучасного вигляду реанімаційний блок...

Ще мрію про повну трансформацію обласної клінічної лікарні для дорослих пацієнтів. Хочеться, щоб це була візитна картка Одещини: із сервісом європейського зразка, із сучасними відділеннями, з гарними фасадами. Щоб тут було сучасне бомбосховище. Ще хочу, щоб там була облаштована гарна територія, щоб пацієнт виходив у двір і отримував терапію красою: природа, дерева, квіти. Тоді людині психологічно заховається подолати хворобу і повернутися до повноцінного життя.

КОЛИ ПРОФЕСІЯ – ЦЕ ПОКЛИКАННЯ І СТАН ДУШІ

– Як ваша родина сприймає те, що ви тепер постійно допізна на роботі, а іноді вам доводиться зриватися і вночі, у вихідні?

– Так від такого потерпає не тільки моя сім'я. Кожна родина, де є медик, живе за особливим графіком. Медик – це не професія, а покликання, стан душі. І якщо це стало твоїм покликанням, то ти постійно кидаєш все своє і біжиш рятувати тих, хто потребує твоєї допомоги. Служити людям – це важкий вибір. Таке служіння призводить до того, що ти не належиш собі, не можеш дати своїй сім'ї все те, що тобі хотілося б. Взагалі ті, що живуть разом з медиками, – святі люди! (Сміється). Добре, що у мене чоловік – теж лікар не лише за професією, а й за покликанням, тож усе це розуміє. Ми з Миколою разом (у мене і тато Микола, і чоловік – ото ж Святий Миколай допомагає!) пройшли багато життєвих випробувань. Створили сім'ю ще студентами, жили у гуртожитку, потім був етап вибору спеціалізації, становлення, народження донечки... Якраз коли я народила Соною, чоловікові запропонували роботу на керівній посаді в іншому регіоні України. І я його підтримала. Життя моделювало чимало труднощів, але це нас з чоловіком ще більше з'єднувало, ми ставали сильнішими... Зараз уже я потребую його підтримки, і він може нічого не питати, але ідентифікувати мій стан. Потім скаже: давай проаналізуємо разом, а далі буде новий день...

– Софійка вже якось визначилася з майбутньою професією?

– Я б дуже хотіла, щоб вона стала лікарем. Бо, вважаю, що це найкраща з усіх професій. Але у неї ще поки дитячі мрії, каже, що хоче займатися грумінгом домашніх тваринок. Я перший лікар у сім'ї, і дуже хотіла б свої знання і вміння передати своїй дитині, яка б не починала, як я, – з нічого. Хочу передати свій досвід, свої унікальні рецепти лікування, комбінації препаратів. І ще – свої емоції, своє ставлення до професії. Маючи такий старт, вона б ішла далі, розвивала здобуте мною. Я розумію, чому виникають династії лікарів. Коли ти пройшов важкий шлях і став спеціалістом достатньо високого рівня, то хочеться все, що ти здобував сам, збирав по крихтах, формував, віддати своїй дитині і навчити її, щоб їй далі було легше торувати свій шлях у професії. Тато Софійки вважає, що в неї повинен бути вибір і на нього не треба впливати. Але все одно важливо бути поряд з дитиною і щось їй підказати, порадити, від чогось застерегти...

– Ми розмовляємо напередодні професійного свята – Дня медичного працівника. Що ви хочете побажати своїм колегам?

– По-перше, хочу побажати всім медикам бути здоровими, щоб вони зверталися до своїх колег не за допомогою, а лише для того, щоб поділитися досвідом, емоціями, досягненнями, новими ідеями. По-друге, я хочу їм побажати душевної стійкості. Війна дуже виснажує психологічно, а у нас ще й професія така, що може призвести до емоційних зривів. Тож хай будь-яке виснаження обходить стороною, хай вистачає сил не лише на роботу, а й на себе і на свою сім'ю, хай буде бажання усміхатися і просто радіти життю. Нехай збуваються всі їхні мрії! Нехай буде якомога більше пацієнтів, що згадують свого лікаря добрим словом, адже вдячність людей – це дуже цінно у нашій справі!

Давайте насолоджуватися прийдешнім, усім тим, що в нас є. Адже війна навчила нас цінувати найменший прояс щастя, цінувати людей, які поруч з нами, цінувати місце, де ми живемо і працюємо. Кожен з нас гостро відчув, що завтра може і не настати. То ж давайте з вдячністю дивитися у день вчорашній, з надією – у завтрашній та з вірою звертатися до неба. Генетичний код українця – це сильні, цілеспрямовані, стійкі, витривалі, мужні люди, які не терплять несправедливості, які будуть відстоювати свою свободу і захищати свою цілісність, свою ідентичність, національні вікові традиції та культуру. Це те, що всотується з молоком матері, цьому не можна навчити. І на цьому ми стоїмо, і опираючись на це – переможемо! ■

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ МЕДІА ХОЛДИНГ

РЕЙТИНГ 100 УСПІШНИХ ЖІНОК ОДЕЩИНИ: РАЗОМ – ДО ПЕРЕМОГИ!

ДЕСЯТИЙ, ЮВІЛЕЙНИЙ РЕЙТИНГ «100 УСПІШНИХ ЖІНОК ОДЕЩИНИ: РАЗОМ – ДО ПЕРЕМОГИ!», ЗАСНОВАНИЙ ДРУКОВАНИМИ ТА ІНТЕРНЕТ-ВИДАННЯМИ ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКОГО МЕДІА ХОЛДИНГУ, ВИЗНАЧИВ СОТНЮ ЛАУРЕАТОК 2025 РОКУ. БУЛО ВІДЗНАЧЕНО ТИХ, ХТО З РОКУ В РІК ЩОДЕННО РОБИТЬ ЗНАЧНИЙ ВНЕСОК У РОЗВИТОК НАШОГО РЕГІОНУ ТА КРАЇНИ, НАБЛИЖАЮЧИ ТАКУ ОЧІКУВАНУ ПЕРЕМОГУ УКРАЇНИ.

Серед критеріїв вибору лауреаток – їхні професійні досягнення, благодійна, громадська та волонтерська діяльність. Адже сьогодні успіх кожної українки – це також її внесок у спільну боротьбу з ворогом, підтримку країни та її громадян у цей важкий час. Жінки на фронті. Жінки – наш надійний тил. Жінки, які навчають, виховують і надихають. Жінки, які вміють любити, чекати, дарувати сили та вселяти віру.

Саме такі жительки Одеси та області цього року удостоїлися честі ввійти до числа переможниць рейтингу «100 успішних жінок Одещини: разом – до Перемоги!».

Південноукраїнський Медіа Холдинг висвітлюватиме здобутки лауреаток на своїх інформаційних платформах – сайтах, телеграм-каналах, у газетах та журналі «Фаворит удачі».

Ознайомитися зі списком лауреаток рейтингу можна далі. Він побудований за окремими номінаціями і в алфавітному порядку.

СПЕЦІАЛЬНА НОМІНАЦІЯ

ПАСКАЛЬ Марія

Мама Олександри Паскаль – юної художньої гімнастки, яка втратила ніжку внаслідок ворожого бомбардування, але продовжує займатися улюбленим спортом і брати участь у змаганнях. Марія самовіддано допомагає дочці жити повноцінним життям і долати труднощі.

ВІЙСЬКОВА СЛУЖБА

ГАЛИЧ Світлана

Майор медичної служби ЗСУ, начальник хірургічного відділення Військово-мобільного госпіталю, доктор медичних наук, професор.

ДУБЧАК Олена

Лейтенант поліції, інспектор взводу № 4 роти № 4 УПОП № 2 (штурмовий полк «Цунамі») Департаменту поліції особливого призначення (Об'єднана штурмова бригада «Лють»). Оператор ударних безпілотних літальних апаратів.

ЖЕВЕЦЬ Олена

Лейтенант капеланської служби Оперативного командування «Південь». Членкиня ГО «Асоціація жінок України «Дія».

КУЦЬКА Катерина

Помічник начальника відділення об'єднаної вогневої підтримки у 28-й окремій механізованій бригаді.

КОГУТ Лариса

Лейтенант капеланської служби, ТВО начальника служби військового капеланства Повітряного командування «Південь».

НОСАЛЬ Олександра

Старший солдат. Бойова посада – операторка FPV-дронів. Наразі головне завдання Олександри – інженерна підготовка дронів, але вона постійно буває на позиціях і нищить ворога.

ПЕЛИПЕНКО Марина

З 2022 року – старший бойовий медик розвідувальної роти 28-ї окремої механізованої бригади. З 2023-го та понині – фельдшер медичного пункту танкового батальйону 28-ї окремої механізованої бригади.

ТУЧАК Тетяна

Старший сержант, фельдшер медичного пункту 5-го стрілецького батальйону.

ЯКОБЧУК Лариса

Полковник ЗСУ, заступник начальника факультету підготовки спеціалістів Десантно-штурмових військ та морської піхоти з психологічної підтримки персоналу Військової академії (м. Одеса).

СПОРТ І ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ

КРАВАЦЬКА Олена

Українська спортсменка-фехтувальниця, чемпіонка XXXIII літніх Олімпійських ігор і срібна призерка Олімпійських ігор 2016 року в командній шаблі, призерка чемпіонатів світу та Європи.

КОМАЩУК Аліна

Українська спортсменка-фехтувальниця, чемпіонка XXXIII літніх Олімпійських ігор і срібна призерка Олімпійських ігор 2016 року в командній шаблі, чемпіонка світу.

ТОДОРОВА Валентина

Доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор кафедри гімнастики та фізкультурно-спортивних технологій Інституту фізичної культури, спорту та реабілітації ПНПУ ім. К.Д. Ушинського. Віце-президент обласної федерації аеробіки.

ЩЕТНІК Ірина

Дворазова бронзова призерка Паралімпійських ігор. У 2024 році посіла четверте місце на Паралімпійських іграх зі стрільби кульовою для спортсменів з порушеннями опорно-рухового апарату. Чемпіонка та призерка Кубків світу 2017-2024 років.

ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

АТАНАСОВА Марина

Заступниця голови ГО «Безбар'єри» з питань освіти та культури. Громадська організація надає підтримку людям з інвалідністю, зокрема – внаслідок війни, та їхнім сім'ям, популяризує принципи інклюзії та безбар'єрності.

ДЕЛІЄВА Наталія

Голова ВГО «Асоціація жінок України «Дія», президентка «Першого благодійного театрального фонду», волонтерка.

КУРОЧКИНА Марина

Голова ГО «Десяте квітня». З 2012 року ця громадська організація захищає права вразливих категорій населення у дев'яти областях України.

ЛЕОНІДОВА Лілія

Депутатка Одеської міськради, радник міського голови м. Одеси з гендерних питань. Проводить велику громадську роботу на засадах міжнародної співпраці.

ЛЮБЧАК Ангеліна

Голова ГО «Родина Янголів Світла». ГО об'єднує близько 1000 родин, у яких є загиблі під час повномасштабного ворожого вторгнення.

ОСАУЛЕНКО Світлана

Депутатка Одеської міської ради, доктор юридичних наук. Професор кафедри філософії, політології, психології та права Одеської державної академії будівництва та архітектури.

ХВІТІЯ Нана

Засновник і голова ГО «Ліга Справедливості та Закону». Організація з 2016 р. займалася боротьбою зі злочинністю, правовим захистом громадян. Нині допомагає переселенцям, інвалідам, сім'ям загиблих, військовослужбовцям та пораненим.

БЛАГОДІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

ВЕЛИКА Зоя

Засновниця і голова благодійного фонду «Зоря Перемоги». Основне спрямування діяльності фонду – забезпечення підрозділів ЗСУ автівками. Зоозахисниця.

ГОРДІЄНКО Катерина

Адміністративний директор «UKRAINIAN FIGHTS PROMOTION». UFP – це епіцентр розвитку та популяризації змішаних єдиноборств MMA, офіційний партнер Національної Федерації змішаних єдиноборств MMA України. Організують заходи на підтримку сімей полеглих і зниклих безвісти захисників ВМС ЗСУ.

КАРТАШОВА Наталія

Волонтерка. Працює на підтримку українського воїнства від 2014-го, а з початку повномасштабного вторгнення її діяльність набула потужних масштабів. Має авторський благодійний проєкт: до Великодня та Різдва випікає на продаж традиційні вироби і отримані кошти спрямовує на закупівлю спорядження для ЗСУ.

МАЛА Алла

Підприємиця, волонтерка, благодійна діячка. У часи російської агресії підтримує діяльність притулку «Кошкин дом» та допомагає тваринам знайти нові домівки. Разом з іншими волонтерами допомагає військовим.

НОЖЕВНИКОВА Катерина

Засновниця та директорка БФ «Корпорація Монстрів»: швидка волонтерська допомога». Почесна громадянка Одеської області.

ІГУМЕНЯ Серафима

Настоятелька Одеського Архангело-Михайлівського жіночого монастиря. На території обителі з початку повномасштабного вторгнення діє притулок для вимушених переселенців, де знайшли прихисток та були нагодовані тисячі нужденних. Окрім того надається різна допомога українським захисникам.

СЕРДІЧЕНКО Марина

Волонтер-капелан, магістр кризової і екстремальної психології. Директор НВК «Творення особистості». Менеджер з міжнародних зв'язків БФ «Добрий Самарянин».

ТЕРЕХОВА Наталія

Керівниця міського гуманітарного штабу Хаджибейського району, ініціатор соціальних ініціатив, автор та керівник низки проєктів БФ «Добрий самарянин».

ТКАЧЕНКО Людмила

Президентка БФ «Шлях до свободи» та голова Благодійного фонду соціального захисту старості громадян «Наше майбутнє». Голова ГО «Центр допомоги ветеранам війни».

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ

БОКАРЕВА Вікторія

Директорка багатопрофільного медичного центру «Artromed». Послуги центру: консультації вузьких спеціалістів, операції, реабілітація, фізіотерапія, масаж, УЗ-діагностика.

ГОЛОВАТЮК Катерина

Директорка Центру репродуктивного здоров'я «Гамета», доктор медичних наук, Заслужений лікар України.

ГОЛОВАТЮК-ЮЗЕФПОЛЬСЬКА Ірина

Директорка Пологового будинку № 1 м. Одеси, Заслужений лікар України, депутатка Одеської міської ради VIII скликання.

КЛИМЕНКО Алла

Директорка медичного центру «Центр.Мед». «Центр.Мед» від грудня 2021 року надає лікувально-діагностичні послуги дітям і дорослим з понад 20 напрямів. Сучасна діагностика, лабораторні дослідження, декларації з сімейними лікарями та педіатрами.

КОЛЕСНИК Олена

Лікар-невролог вищої категорії. Кандидат медичних наук, має понад 50 наукових статей. Нині займається практичною медициною – лікар інсультного відділення Одеської обласної клінічної лікарні.

ЛАВРЕНКО Марина

Лікар-стоматолог, власниця стоматологічної клініки «MADIM». Надає безкоштовну стоматологічну допомогу військовим, внутрішньо переміщеним особам та дітям, які потребують підтримки.

ЛАВРЮКОВА Світлана

Директорка Одеської інфекційної лікарні, Заслужений лікар України.

МАЛИХІНА Тетяна

Директорка клінічного санаторію «Перший» (у минулому – ім. Горького), кандидат медичних наук, Заслужений лікар України.

НАГОРНЯК Софія

Засновниця Центру натуропатії «SOFI-NA», фітотерапевт, біоенергетерапевт, фахівець з вісцелярної терапії.

ОСВІТА ТА НАУКА

АСЕЄВА Юлія

Доктор психологічних наук. Завідувача кафедри мовної та психолого-педагогічної підготовки в Одеському національному економічному університеті. Голова ГО «Міжнародна академія ментального здоров'я». Засновниця і головний редактор фахового видання «Ментальне здоров'я».

БОРТНІКОВА Олена

Директорка КЗ «Одеський фаховий коледж мистецтв ім. К.Ф.Данькевича», Заслужений працівник культури України, кандидат педагогічних наук.

БУЙНЕВИЧ Олена

Директорка Департаменту освіти і науки Одеської міської ради.

КРАВЧЕНКО Ніна

Декан факультету романо-германської філології ОНУ ім. І.І. Мечникова, доктор філологічних наук, професор кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови.

МЕЛЬНИК Світлана

Директорка Одеського ліцею № 7 Одеської міськради, фундаторка авторської школи «Школа інтелектуального розвитку та громадянського становлення», Заслужений працівник освіти України, голова громадської організації «Одеський Союз Українок».

НОСЕНКО Анна

Завідувачка кафедри образотворчого мистецтва художньо-графічного факультету Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського, кандидат мистецтвознавства, доцент.

СВІТЛИЦЬКА Віолетта

Заступниця декана факультету іноземних мов, медіа та психології Міжнародного гуманітарного університету. Науковиця, авторка навчальних посібників та наукових розвідок на тему гендерної рівності, феномену жінки та ментальності української жінки.

СКАЛАЦЬКА Олена

Декан факультету журналістики НУ «Одеська юридична академія», доктор філософських наук, доцент кафедри журналістики.

СТРЕЛКОВСЬКА Ірина

Декан факультету кібербезпеки, програмної інженерії та комп'ютерних наук МГУ, доктор технічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, Senior member IEEE.

ХІЛЬ Олена

Ректор Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової, кандидат мистецтвознавства, професор кафедри спеціального фортепіано, лауреат міжнародних конкурсів.

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА

АВЕРІНА Марина

Начальник відділу зв'язків зі ЗМІ та роботи з громадськістю ДСНС в Одеській області.

АФАНАСЬЄВА Таміла

Директорка КУ «Грантовий офіс «Одеса 5Т», депутатка Одеської обласної ради, голова Одеської обласної Ради миру, волонтерка.

ГУМЕНЮК Галина

Завідуюча сектором нагород Одеської обласної державної (військової) адміністрації, відповідальний секретар комісії з державних нагород, магістр державного управління.

ЗАХАРЧЕНКО-НЕТУЖИЛОВА Олена

Перший заступник голови Одеської районної державної адміністрації. Дипломований фахівець з правознавства (ОНУ) та менеджменту (магістратура НУ «Києво-Могилянська академія»).

ЗІНЧЕНКО Марина

Директорка департаменту фінансів Одеської облдержадміністрації, депутатка Одеської обласної ради, кандидат економічних наук, Заслужений економіст України.

КИТАЙСЬКА Олена

Директорка департаменту праці та соціальної політики Одеської міської ради.

КОЛЬЧАК Валентина

В.о начальника КЗ «Одеський РЦ «Інваспорт». До початку 2025 року – начальник управління фізичної культури і спорту Департаменту фізичної культури, спорту і туризму Одеської облдержадміністрації.

ПОПОВА Марія

Представник Уповноваженого з прав людини Верховної Ради України в Одеській області.

ПРОКОПЕЧКО Людмила

Голова Доброславської територіальної громади Одеського району Одеської області. Військовий волонтер з 2014 року.

РОКУНЕЦЬ-СОРОЧАН Оксана

Директорка департаменту охорони здоров'я Одеської обласної державної адміністрації.

СОКОЛІК Лариса

Начальник управління з майнових відносин Одеської обласної ради.

ЯСТРЕМСЬКА Ірина

Начальник управління розвитку споживчого ринку та захисту прав споживачів Одеської міської ради.

БІЗНЕС ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

БУКАЧ Дарина

Засновниця відомих одеських кондитерських «Shiko» та «Eclair boutique CLAIR».

ГОЛОВЧЕНКО Ната

Архітекторка, у творчому здобутку якої – понад тисяча проєктів. Отримала понад 30 нагород, зокрема за проєкти, які сприяли розвитку архітектурного та культурного середовища Одеси. Серед її проєктів – Одеський зоопарк, Меморіали борцям за Україну і жертвам Голокосту, оновлення Преображенського парку, Алея героїв у парку Шевченка.

ІЛЬНИЦЬКА Христина

Засновниця міжнародної компанії Cristal Yachts, має неофіційний титул «Перша леді яхтингу». Заснувала БФ «Життя єдине» і надає власним коштом допомогу жінкам і дітям Одеси.

КЕОСЯ Альона

Засновниця, креативна директорка та дизайнерка брендів спідньої білизни та одягу «Keosmegroup» та «YesUndress».

КОНСТАНТИНОВА Олена

Юрист, спеціаліст з піару та маркетингу. Засновниця ТМ VARVARA – це перший концептуальний бутик флористики, оформлення та організації івентів. Постійно веде волонтерську діяльність.

МУЛ Анастасія

Керівниця проєкту «Strateg&Psychology» – інноваційного напрямку компанії Strateg, що поєднує психологію та творчість. Проєкт створює унікальні інструменти, що допомагають знайти внутрішню рівновагу та розкрити свій потенціал через творчість.

ОВЧАРЕНКО Марина

Очільниця модельної агенції «Royal Family Models», авторка та керівниця соціальних і молодіжних проєктів.

СІДОРУК Ірина

Генеральний директор Всеукраїнського жіночого фестивалю DIVA, психолог, прогнозіст моди. Лауреат премії України з fashion-дизайну, автор навчальних програм і TV-експерт в галузі моди і стилю.

СИВАК Ірина

Дизайнерка і власниця бренду «Атмосфера»: створення неповторних авторських композицій до свят та для оформлення інтер'єрів. Виконавча директорка багатопрофільної компанії Strateg.

СКАВРОНИК-РУБАН Катерина

Фаховий юрист, менеджер і психолог, авторка освітніх програм і засновниця курсів по допомозі тим, хто працює в режимі онлайн. Мотиваційний спікер: проводить вебінари, бере участь у заходах та співпрацює зі ЗМІ. Мама шести дітей.

ПОЛИЩУК Наталія

Стратег-керівниця проєкту «AV Style» по робробці і виготовленню ексклюзивного одягу від компанії Strateg. «AV Style» поєднує автентичні візерунки, традиційні техніки та сучасний дизайн.

ФЕДЧЕНКО Анастасія

Керівниця проєкту «ЛАВАНДІЯ». Це унікальний простір для відпочинку, улюблене місце одеситів. Також Анастасія займається волонтерством, співпрацює з БФ «Від серця до серця».

ЗМІ ТА БЛОГЕРИ

БАБЕНКО Юлія

Блогерка, засновниця авторської Інстаграм-сторінки, коуч, волонтерка, астролог. У час широкомасштабної війни допомагає українцям подолати тривожний стан, мотивує та стабілізує їхній психологічний стан.

БЕСЕДОВСЬКА Олена

Фудблогерка, авторка книги Olena's Bessarabian Cuisine, ведуча YouTube-каналу «Готуємо для любимих», що об'єднує майже 65 тисяч підписників, популяризатора нематеріальної спадщини української Бессарабії у світі, волонтерка.

ДУКОВА Дора

Заступниця головного редактора газети «Вечірня Одеса», де працює понад 40 років. Взяла безпосередню участь у трансформуванні газети відповідно до вимог сьогодення: нині «Вечірка» виходить українською мовою і має сайт, де викладається свіжий наклад газети і є архів попередніх.

ТАРАНОВА Діана

Головний редактор
ІА «Конструктив NEWS».

ФІЛІПОВА Ольга

Завідуюча відділом обласної газети «Чорноморські новини». Засновниця Громадської організації «Всеукраїнська спілка активного довголіття «П-бабусі» («Айті-бабусі»), що підтримує людей похилого віку.

ЮРИСПРУДЕНЦІЯ

БОЙКО Наталія

Адвокат, директорка Адвокатського об'єднання «Грищенко і партнери Одеса».

НЕСТЕРЕНКО Вікторія

Військовий адвокат, волонтерка ОГ «Експедиція», засновниця військового журналу Nesterenko Military. Власниця художньої галереї, де проводяться благодійні виставки і збори на потреби військових.

ПОТАПОВА Жанна

Адвокат, керуючий партнер Адвокатського об'єднання «ВерЛекс». Співзасновниця і членкиня наглядової ради «Благодійного фонду «Адвокатський волонтерський центр».

ЯКОВЛЄВА Діана

Адвокат, партнер, керівник практики кримінального права в АО «AS Legal». Член Комітету кримінального права та процесу Ради адвокатів Одеської області; з 2024-го – голова наукової групи комітету. Голова відділення Асоціації правників України в Одеській області.

КУЛЬТУРА ТА МИСТЕЦТВО

БЕЛЬНИЦЬКА- МАМОНТОВА Ольга

Заступник генерального директора з бібліотечної роботи Одеської національної наукової бібліотеки. Заслужений працівник культури України.

БОНДАР Світлана

Завідувачка літературно-драматичною частиною Одеського академічного музично-драматичного театру ім. Василя Василька. Редакторка, медіатренерка, кураторка проекту «Теплі зустрічі в Грецькій залі» та Міжнародного літфестивалю «Меридіан Одеса».

БУРЛАЙ-ПІТЕРОВА Оксана

Директорка – художній керівник Одеського театру юного глядача, Заслужена артистка України.

ЗІЦЕР Галина

Директорка Одеської обласної державної філармонії ім. Д. Ойстраха, Заслужений працівник культури України.

ЛІПТУГА Тетяна

Директорка Одеського літературного музею, Заслужений працівник культури України.

ПОКРОВСЬКА Арсенія

PR-директорка Міжнародного культурного центру «УНІОН», виконавча директорка фестивалю «Золоті скрипки Одеси».

РЕВЕНКО Віра

Професорка Одеської національної музичної академії ім. А.В. Нежданової, директорка оперної студії ОНМА, Народна артистка України, волонтерка.

РЕДЬКО Олена

Директорка – художня керівниця Одеського академічного театру музичної комедії ім. М. Водяного, Заслужений працівник культури України.

СУШЕЛЬНИЦЬКА Ірина

Заслужений художник України. Учасниця численних виставок в Україні, Європі та США. Створює мистецтво на перетині традиції та сучасності.

ТКАЧУК Наталія

Солістка Одеського академічного театру музичної комедії ім. М. Водяного, лауреатка міжнародних конкурсів, Заслужена артистка України, волонтерка.

ФОМИЧОВА Надія

Заслужений художник України. Директорка комунальної установи «Міська художня галерея» Одеської міськради, член НСХУ. Її картини зберігаються у 10 державних музеях та галереях України, у приватних колекціях 15 країн світу.

ЦЕПКОЛЕНКО Кармелла

Композиторка, професорка ОНМА ім. А. В. Нежданової, арт-директорка Міжнародного фестивалю мистецтв «Два дні і дві ночі нової музики», Заслужений діяч мистецтв України. Лауреатка Національної премії України ім. Тараса Шевченка.

КРАСА ТА МОДА

ГЕЙДЕР Олена

Мистецтвознавиця, дизайнерка, засновниця і креативний директор бренду жіночого одягу Maison Sophy G. Брала участь у колабораціях з художниками в міжнародних і національних ART-проектах.

ДОМБРОВСЬКА Анна

Фотографиня, головний редактор Collaboration, експерт у галузі моди та стилю.

МЕТРЕФ Лейла

Експерт у галузі моди та стилю, дипломований художник-модельєр, костюмер, стиліст, дизайнер ексклюзивного одягу, аксесуарів та інтер'єрного декору. Власниця бренду декору, одягу та аксесуарів «Art Leila design».

МОЛДОВАНОВА Ольга

Косметолог, лікар-хірург за освітою. Поєднує у роботі фахові знання, передові методики та індивідуальний підхід до кожної людини.

ПОТОЦЬКА Наталія

Засновниця та дизайнер бренду одягу «Natalia Pototskaia», художник-декоратор сценічних костюмів.

ЧЕГЛАТОНЄВА Антоніна

Засновниця студії групових тренувань Stretcherry та школи тренерів зі стретчингу, у якій уже підготовлено понад 50 випускниць. Власниця бренду спортивного одягу.

ЦЕРЕМОНІЯ НАГОРОДЖЕННЯ ЛАУРЕАТОК РЕЙТИНГУ «100 УСПІШНИХ ЖІНОК ОДЕЩИНИ: РАЗОМ – ДО ПЕРЕМОГИ!»:

МОМЕНТИ РАДОСТІ ТА СМУТКУ

РЕЙТИНГ «100 УСПІШНИХ ЖІНОК ОДЕЩИНИ» БУВ ЗАСНОВАНИЙ ДРУКОВАНИМИ ТА ІНТЕРНЕТ-ВИДАННЯМИ ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКОГО МЕДІА ХОЛДІНГУ 2015 РОКУ. ОТОЖ, 21 БЕРЕЗНЯ 2025-го ВІДБУЛАСЯ ЮВІЛЕЙНА ЦЕРЕМОНІЯ НАГОРОДЖЕННЯ ЛАУРЕАТОК. СИМВОЛІЧНО, ЩО ВОНА, ЯК І ПЕРША, ПРОХОДИЛА У ЧУДОВІЙ ЗОЛОТІЙ ЗАЛІ ОДЕСЬКОГО ЛІТЕРАТУРНОГО МУЗЕЮ.

Напередодні проведення цьогорічних урочистостей організаторів найбільше хвилювали не звичні у таких випадках турботи, а те, чи не доведеться зупиняти церемонію через оголошення тривоги чи відсутність електроенергії, тим більше, що напередодні знову були ракетно-шахедні обстріли об'єктів енергетики. На щастя, розкішні люстри Золотої зали сяяли кришталевими вогнями (їх навіть спеціально «купали» та готували до церемонії!), не було жодної тривоги і свято відбулося за запланованою програмою.

Закономірно, що останні три роки традиційний рейтинг має назву «100 успішних жінок Одещини: разом – до Перемоги!». Адже сьогодні серед критеріїв вибору лауреаток – не лише їхні професійні досягнення, а й громадська, благодійна та волонтерська діяльність. Нині успішна діяльність кожної українки – це значний внесок як у розвиток нашого регіону, так і у нашу спільну боротьбу з ворогом, підтримку країни та її громадян у цей важкий час.

Жінки на фронті, жінки, які забезпечують наш надійний тил,

Вітальне слово Петра Галчанського

На передньому плані – почесні гості заходу Олег Шкрамко, Микола Федькалов, Артур Царюк та Веніамін Унгурян

Неодноразові лауреатки рейтингу Таміла Афанасьєва і Софія Нагорняк

жінки, які навчають, виховують і надихають, вміють любити, чекати, дарувати сили та вселяти віру – саме такі одеситки зібралися 21 березня у прекрасній Золотій залі Одеського літературного музею.

Усміхнені, гарно вбрані, позитивно налаштовані лауреатки вітали одна одну та користувалися нагодою сфотографуватися біля гарного бренд воллу – і поодиночці, і групами, чи то з келихом шампанського, чи зі скляночкою соку... Додавала настрою музика: за музейним роялем чаклувала чудова піаністка – викладачка Одеського фахового коледжу мистецтв ім. К.Ф. Данькевича Наталя Петровська.

Урочиста церемонія розпочалася з хвилини мовчання у пам'ять про полеглих українських воїнів, усіх, хто віддав життя за незалежність України, і цивільних людей, які загинули внаслідок ворожої агресії росії проти нашої країни. Усі ми також знаємо, якою ціною доводиться платити за кожен день, прожитий нами в час цієї великої війни, за можливість працювати, творити, любити... Під час хвилини мовчання звучала безсмертна «Мелодія» Мирослава Скорика у виконанні солістки Одеського театру музичної комедії імені Михайла Водяного, Заслуженої артистки України Наталі Ткачук.

Далі до присутніх – лауреаток і гостей заходу – звернувся з вітальним словом голова оргкомітету рейтингу, голова ради директорів Південноукраїнського Медіа Холдингу, Заслужений журналіст України Петро Галчанський. Він же нагородив першу лауреатку, і це був надзвичайно зворушливий момент.

Фудблогерка, волонтерка Олена Беседовська та директорка медцентру Алла Клименко

Полковник Лариса Якобчук завжди щедра на усмішку і оплески

Коментар для телекомпанії «Козир Діджитал» – від Марини Сердиченко

Лауреатки рейтингу Жанна Потапова, Діана Яковлева та Марина Аверіна (на фото – зліва направо)

Ірина Стрелковська, Анна Носенко, Світлана Мельник, Олена Хіль і Людмила Ткаченко

Діана Яковлева, Оксана Рокунець-Сорочан, Марина Овчаренко, Анна Домбровська і Наталія Потоцька

Катерина Куцька, Тетяна Тучак і Олександра Носаль

Анна Носенко, Ірина Сушельницька, Галина Гуменюк, Кармелла Цепколенко, Тетяна Ліптуга, Надія Фомичова, Оксана Бурлай-Пітерова і Світлана Бондар

Денис і Марина Сердиченко, Олена Беседовська, Наталія Терехова, Лілія Леонідова і директорка ІА «Одеса-медіа» Марина Жигалюк

«Мелодія» М. Скорика у виконанні Наталі Ікачук

У першій номінації – спеціальній – відзначалася одна лауреатка, але фактично вона була присвячена двом героїчним дівчатам – мамі і доньці. Певно, немає в нашій країні людини, яка б не знала історію юної художньої гімнастки з Чорноморська **Сашеньки ПАСКАЛЬ**. Вона внаслідок ворожого ракетного обстрілу втратила ніжку і отримала інші численні травми. Попри це після тривалого лікування знайшла у собі сили знову повернутися до занять улюбленим спортом, бере участь у змаганнях і перемагає – і суперниць, і саму себе! У лютому цього року Олександра Паскаль взяла участь у грандіозній виставі у Лондоні, присвяченій річниці від початку повномасштабної ворожої агресії. Мама Саші – Марія Паскаль – весь час, всю любов і енергію самовіддано віддає своїй талановитій і мужній донечці, допомагає їй долати всі труднощі. Отож, саме їй вручили диплом лауреатки і квіти, а Сашеньці – подарунок від компанії «Стратег». Зал вітав їх стоячи!

Далі, уже традиційно на час великої війни, до нагородження і вшанування були запрошені військовслужбовиці. Цього разу у номінації **«ВІЙСЬКОВА СЛУЖБА»** було відзначено дев'ятеро жінок, які несуть службу на різних військових посадах, – бойові медики, оператори ударних безпілотних літальних апаратів, капелани, начальники відділення об'єднаної вогневої підтримки, а полковник Лариса Якобчук, яка минулого року була лауреаткою як заступник командира 126-ї

окремої бригади тероборони морської піхоти Військово-Морських Сил ЗСУ, нині вже отримувала нагороду як заступник начальника факультету підготовки спеціалістів Десантно-штурмових військ та морської піхоти з психологічної підтримки персоналу Військової академії (м. Одеса).

Наша шана і любов – захисницям! Дипломи рейтингу та квіти їм вручив начальник Одеського районного управління Головного управління Державної служ-

би з надзвичайних ситуацій в Одеській області, підполковник служби цивільного захисту Микола Федькалов.

Одна з лауреаток у номінації «Охорона здоров'я та реабілітація» – лікар-стоматолог, власниця стоматологічної клініки «MADIM» Марина Лавренко, яка постійно надає безкоштовну допомогу військовим, зробила подарунок від клініки на послугу для наших захисниць – їм було вручено відповідні сертифікати.

Від імені лауреаток у номінації «Громадська діяльність» до присутніх звернулася Світлана Осауленко. Зліва – ведуча заходу, редакторка журналу «Фаворит удачі» Галина Владимирська

Усі ми добре знаємо, який значний внесок у те, що наша країна вистояла у цю трагічну пору і дає достойну відсіч ворогові, роблять наші громадські діячки.

Нагородити лауреаток у номінації **«ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ»** було запрошено людину, яка добре відома своєю громадською і духовною діяльністю не лише

на Одещині, а й далеко поза її межами, – президента благодійного фонду «Добрий Самарянин», єпископа Одеської Народної Церкви Дениса Сердиченка.

Далі була номінація **«БЛАГОДІЙНА ТА ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ»**. Ці жінки до самозречення служать іншим людям, допомагають нашим військовим і підтримують усіх, кого війна позбавила рідної домівки, хто просто не виживе без сторонньої допомоги. Народити наших благодійниць запросили депутата Одеської обласної ради, співзасновника ГО «Спільне рішення» Дмитра Ковбасюка.

Наші медики вже п'ять років поспіль – на лінії фронту. Спочатку їм довелося протистояти пандемії Ковіду, а тепер надавати невідкладну допомогу не лише у лікуванні, так би мовити, мирних хвороб, а й рятувати, проводити реабілітацію після ворожих обстрілів і цивільних, і військових. Славний загін одеських медиків (номінація **«ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ»**) нагородив начальник сортувального відділення 61-го військового мобільного госпіталю, капітан медичної служби Артур Царюк.

Спорт – це теж прагнення до перемоги і протистояння суперникам. І мужніх спортсменок на Одещині чимало. А підтримувати своє здоров'я, перебувати у гарній фізичній формі – це просто життєва необхідність! У номінації **«СПОРТ І ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ»** нагородив лауреаток Олександр Гордієнко – майстер спорту України з боксу, майстер спорту України з кікбоксингу, Президент федерації боксу Одеської області та Президент федерації змішаних единоборств ММА в Одеської області, Голова відокремленого підрозділу федерації військово-технологічного спорту України в Одеській області.

Далі до нагородження запросили жінок, які все своє життя, навчаючи інших, вчать самі. І насолоджуються цим процесом, досягаючи вершин у професії. Мова – про наших освітянок і діячок науки. Вручити дипломи лауреаткам у номінації **«ОСВІТА І НАУКА»** та сказати вітальне слово організатори запросили Президента Одеського національного технологічного університету, депутата Одеської обласної ради Богдана Єгорова.

Чесť і хвала тим жінкам, що працювали на відповідальних владних посадах до великої війни і не залишили свою країну після її початку, взявши на свої тендітні плечі ще й тягар воєнного часу. Вони з честю керують, направляють, вирішують найскладніші питання, працюють за себе і за тих колег-чоловіків, які стали до лав захисників, і при цьому залишаються жіночними! Наступна номінація: **«ДЕРЖАВНА СЛУЖБА»**. Нагородив державних службовиць перший заступник голови Одеської обласної ради Олег Радковський.

Увесь світ дивується, як нині в Україні не лише виживає, а й розвивається бізнес. І сьогодні все більше підприємств і напрямів започатковують та очолюють жінки. А кошти у бюджет держави – це вагомий внесок у перемогу! Отож, наступна номінація – **«БІЗНЕС ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ»**. Вітаю лауреаток Костянтин Палагнюк – засновник ТОВ «Артромед», кандидат медичних наук, завідувач відділення ортопедії та травматології.

«ЮРИСПРУДЕНЦІЯ» – така наступна традиційна номінація рейтингу. І роль правників у цей тривожний час важко переоцінити! Нагороди заслуженим ко-

лежанкам вручив Олександр Рябець – адвокат, засновник та керуючий партнер юридичної компанії «Legal Partner», кандидат юридичних наук, голова

громадської організації «Спілка юристів Одеської області», член Національної Асоціації Адвокатів України та Асоціації правників України.

Є таке поняття, як культурний фронт. Ось його непохитно і талановито тримають на Одещині наші наступні лауреатки. Номінація – **«КУЛЬТУРА ТА МИСТЕЦТВО»**. Чи не з кожною з цих лауреаток особисто знайомий заслужений журналіст України, керівник медіа холдингу «Козир Діджитал» Олександр Козир. Тож йому і доручили їх нагородити. Олександр Олександрович звернувся до лауреаток з вітальним словом, у якому підкреслив їхню вагомую роль у житті суспільства.

А ось мистецтво краси і стилю опанували переможниці в наступній номінації – **«КРАСА, МОДА І СТИЛЬ»**. І присутні у залі лауреатки своїм виглядом свідчили, наскільки важливо для жінки у будь-які, навіть найтрагічніші часи були стильною і гарною. Дипломи у цій номінації вручив Олег Суслов – головний редактор газети «Вечірня Одеса».

Без перебільшення можна сказати, що сьогодні до діяльності журналістів і блогерів – чи не найбільша увага у суспільстві. До їхніх слів прислухаються, їм довіряють, а це –

особлива відповідальність. Наголосив на важливості такої роботи і привітав лауреаток у номінації **«ЗМІ ТА БЛОГЕРИ»** депутат Одеської обласної ради Веніамін Унгурян.

Чудовим мистецьким оздобленням церемонії стали виступи вихованців Одеського фахового коледжу мистецтв ім. К.Ф. Данькевича. Присутні вітали гучними оплесками і записували на телефони виступи ансамблів, якими керує Юлія Костандова. Головним спонсором заходу виступило представництво славетної ТМ «Кока-Кола». А квіти для лауреаток підготував концептуальний бутик флористики та декорування VARVARA.

Після урочистої церемонії нагородження присутніх запросили на святковий фуршет до нижньої зали музею.

Організатори церемонії щиро вдячні всім, хто допоміг підготувати і провести цей урочистий захід! Насамперед – колективу Одеського літературного музею на чолі з Тетяною Іванівною Ліптугою. Подяка також керівництву і колективу Одеського вищого професійного училища морського туристичного сервісу за допомогу в сервіруванні столів і обслуговуванні. Це робили, під керівництвом майстра, студенти, які тільки вчаться всім тонкощам сервісу, але вже видно, що вони будуть відмінними фахівцями!

Момент нагородження знімався професійними фотографами, робилися колективні фото, а далі лауреаток запрошували на фотосесію до бренд воллу, де працювала одна з найкращих одеських фотомайстринь Ангеліна Тарасенко. Отож, фотографій на добру згадку про подію багато!

Вступають студентські ансамблі (керівник – Юлія Костандова) Одеського фахового коледжу мистецтв ім. К.Ф. Данькевича (директорка – лауреатка рейтингу Олена Бортнікова)

МЕДИЧНИЙ
ЦЕНТР ЖІНОЧОГО
ЗДОРОВ'Я

«ГАМЕТА»:

ТУРБОТА,
ПРОФЕСІОНАЛІЗМ
І РЕЗУЛЬТАТ

УЖЕ ПОНАД 16 РОКІВ МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР «ГАМЕТА» – ЦЕ ПРОСТІР, ДЕ ЗЦІЛЕННЯ ПОЧИНАЄТЬСЯ З ДОВІРИ. ТУТ СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗУСТРІЧАЮТЬСЯ З ЛЮДЯНІСТЮ, А МРІЇ ПРО МАТЕРИНСТВО – З ПРОФЕСІЙНОЮ МЕДИЧНОЮ ПІДТРИМКОЮ.

КОМАНДА ФАХІВЦІВ

До колективу Медичного центру «Gameta» входить понад 20 провідних фахівців своєї галузі. Це лікарі вищої категорії, кандидати та доктори медичних наук, спеціалісти з досвідом роботи від п'яти до понад 20 років.

ЗА РОКИ РОБОТИ У МЕДИЧНОМУ ЦЕНТРІ «ГАМЕТА»:

- понад 465 000 пацієнтів отримали допомогу;
- 9 840 малюків народилось завдяки професійній команді;
- 96% позитивних відгуків;
- 100% індивідуального підходу до пацієнтів.

«ГАМЕТА» – це сучасна медицина, що базується на доказовому підході, міжнародних стандартах і персоналізованій турботі. Тут не просто допомагають у питаннях репродуктивної медицини та жіночого здоров'я – тут повертають жінкам радість і повноту життя. Історія кожної пацієнтки центру – це шлях до себе, до здоров'я, до мрії, яка починається з довіри.

МЦ «ГАМЕТА»:
КОЛИ
ВИ ОБИРАЄТЕ
НЕ ПРОСТО КЛІНІКУ,
А КОМАНДУ, ЩО ЙДЕ
З ВАМИ ДО МРІЇ!

Директор МЦ «ГАМЕТА» –

Катерина ГОЛОВАТЮК

Лікар акушер-гінеколог вищої категорії, доктор медичних наук, Заслужений лікар України. Під її керівництвом «Гамета» стала синонімом довіри, надійності та медичної досконалості. Катерина Петрівна – не лише керівниця, а й провідна фахівчиня, яка особисто розвиває напрям естетичної гінекології та інтимної пластики, акцентуючи на гармонії здоров'я, комфорту та впевненості жінки у власному тілі.

ОСОБИСТИЙ КАБІНЕТ ПАЦІЄНТА – СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТ ТУРБОТИ

Клініка дбає не лише про якість медичних послуг, а й про зручність кожної жінки. Для пацієнток створено особистий кабінет, який дозволяє:

- переглядати попередні й майбутні візити;
- отримувати висновки лікарів та результати аналізів;
- відстежувати оплати;
- зберігати важливу контактну інформацію.

РЕПРОДУКТИВНА КЛІНІКА «ГАМЕТА» ПРОПОНУЄ 221 МЕДИЧНУ ПОСЛУГУ І АКТИВНО ВПРОВАДЖУЄ НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ. КОЖЕН НАПРЯМ ЇЇ РОБОТИ – ЦЕ ЦІЛА ІСТОРІЯ НАУКИ, ДОСВІДУ ТА ПІДТРИМКИ:

- Планування вагітності – комплексні обстеження, консультації та підбір найкращого маршруту до вашого «+».
- Лікування непліддя – сучасні протоколи, міжнародні стандарти та підтримка на кожному етапі.
- ЕКЗ – індивідуальні програми штучного запліднення для найкращого результату.
- Відкладене материнство – збереження яйцеклітин і репродуктивного потенціалу на майбутнє.
- Невиношування вагітності – пошук причин і професійне вирішення складних випадків.
- Ведення вагітності – турбота, контроль і спокій від першого візиту до пологів.
- УЗД, скринінги вагітних, пренатальна діагностика, медицина плода, амніоцентез – найсучасніші методи досліджень і раннього виявлення ризиків.
- Консервативна гінекологія – рішення для порушень циклу, запалень та гормональних дисбалансів.
- Дитяча гінекологія – делікатна допомога юним пацієнткам.
- Гінекологія-ендокринологія – гармонія гормонів і здоров'я.
- Кабінет патології шийки матки – сучасна діагностика, лікування і профілактика.
- Оперативна гінекологія – малоінвазивні втручання зі швидким відновленням.
- Естетична гінекологія, інтимна пластика – про комфорт, впевненість і якість життя.
- Молекулярно-генетична лабораторія – гарантована точність та якість результатів.

АДРЕСА:

пров. Слєпнова, 3а,
Одеса, Україна, 65039

Час роботи: пн-пт, 9:00 – 15:00

(у зв'язку з воєнним часом); сб-нд – вихідні дні.

КОНТАКТ-ЦЕНТР: 0 800 33 65 75; ЛАБОРАТОРІЯ: 0 800 333 193

АВТОРИЗАЦІЯ ЗАЙМАЄ ЛИШЕ КІЛЬКА СЕКУНД:

достатньо ввести номер телефону та дату народження, після чого надійде код доступу. Якщо не виходить з кабінету, система зберігає вхід автоматично. Якщо ваші дані ще не внесені в інформаційну систему – зверніться до реєстратури або за телефоном **0 800 33 65 75**. Посилання для входу: <https://gameta.lakmus.org/client>

МЦ «ГАМЕТА» У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ:

ІГУМЕНЯ СЕРАФИМА:

«Я МОЛЮСЯ
ЗА ПЕРЕМОГУ
УКРАЇНИ. ПРАВДА –
НА НАШОМУ БОЦІ»

В ОДЕСИТІВ АКТИВНА УЧАСТЬ НАСТОЯТЕЛЬКИ ОДЕСЬКОГО ЖІНОЧОГО СВЯТО-АРХАНГЕЛО-МИХАЙЛІВСЬКОГО МОНАСТІРЯ У ЖИТТІ МІСТА ТА КРАЇНИ, У ДОЛЯХ СОТЕНЬ МИРСЬКИХ ЛЮДЕЙ УЖЕ ДАВНО НЕ ВИКЛИКАЄ ПОДИВУ, ХОЧА ЦЕ НЕ НАЗВЕШ ЗВИЧНИМ ДЛЯ МОНАХІНІ. ТАКИЙ ВАЖКИЙ, СПОВНЕНИЙ РІЗНИХ ВИКЛИКІВ ШЛЯХ ІГУМЕНЯ СЕРАФИМА ОБРАЛА ТОДІ, КОЛИ, ЗА ЇЇ СЛОВАМИ, ДІЙШЛА ЧІТКО УСВІДОМЛЕНОГО ВИСНОВКУ: СЛУЖІННЯ ЛЮДЯМ, СВІТОВІ – ТАКОЖ БОГОУГОДНА СПРАВА. АДЖЕ ЄВАНГЕЛІЄ ГОВОРІТЬ: ЖАТВИ БАГАТО, ДІЯЧІВ МАЛО. І ЦЕ МОЖНА ВІДНЕСТИ НЕ ЛИШЕ ДО СЛУЖІННЯ ГОСПОДУ. СВОЇМ СЛУЖІННЯМ І БОГОВІ, І СУСПІЛЬСТВУ НАСТОЯТЕЛЬКА ОБИТЕЛІ ЗАСЛУЖИЛА ВЕЛИКИЙ АВТОРИТЕТ, ОТОЖ НІ В КОГО НЕ ВИКЛИКАЄ ЗДИВУВАННЯ, ЩО ІГУМЕНЯ СЕРАФИМА НЕ ОДИН РАЗ СТАВАЛА ЛАУРЕАТКОЮ РЕЙТИНГІВ «НАРОДНЕ ВИЗНАННЯ», «100 ВПЛИВОВИХ ОДЕСИТІВ» ТА «100 УСПІШНИХ ЖІНОК ОДЕЩИНИ».

Щоправда, в період повномасштабного ворожого вторгнення рф, простіше кажучи – великої війни, один із цих традиційних рейтингів почав називатися «100 успішних жінок Одещини: разом – до Перемоги!». І оргкомітет, знаючи позицію і добрі справи настоятельки жіночого монастиря, не сумнівався щодо її включення у славну сотню. Та, по-перше, не всі знають, яку допомогу надає у ці трагічні часи матінка Серафима та її обитель, а по-друге, з відомих причин у суспільстві змінилося ставлення до Української Православної Церкви, а отже у декого – і ставлення до самої ігумені Серафими. Тож сьогодні їй стало набагато важче відповідати на численні духовні і мирські виклики. Про багато аспектів сьогоденного життя матінки Серафими і її обителі – ця розмова.

– Матінко Серафимо, як змінилося ваше ставлення до російської федерації з початком повномасштабної війни?

– Така зміна почалася ще у 2014 році, коли росія напала на Крим. Моєму обуренню не було меж, тому що Крим я дуже люблю. Я там була, там лікувалася... Тоді це не сприйняла, а зараз – взагалі... Пам'ятаю перший день повномасштабної війни. Це був такий удар, після якого я не могла три дні ні їсти, ні спати. Це був шок. І тепер я не можу дивитися ані російські програми, ані російські фільми. Взагалі не сприймаю нічого. Можливо, це занадто, але є тільки гіркота. Тільки відчуття безмежного обурення, гніву...

– Але вам закидають те, що ви свого часу возили дітей до Москви...

– Був такий період, адже я народилася в росії. Мій батько росіянин. Я там прожила перші 10 років свого життя, а вони дуже важливі для формування особистості. Я щиро вірила, що росію можна змінити. І, чесно кажучи, я побоювалася, що війна таки може бути. Цим вчинком я хотіла відвернути її. Це було таке, можна сказати, дитяче побажання. На жаль, стався той найгірший сценарій, якого ніхто не чекав, але, мабуть, усі щось відчували. Бачили, що ця агресія, цей шовінізм, який зростав з року в рік, може призвести саме до такого сценарію...

– Багато церковних будівель Української Православної Церкви постраждали під час повномасштабної війни, зокрема і в Одесі.

– В Україні дуже багато церков згоріло, було зруйновано. Наш Спасо-Преображенський собор, перлина півдня України, також був зруйнований. Страшна для нас втрата, тому що цей собор був закладений разом із першими будівлями Одеси, це сталося 22 серпня 1794 року. Тобто він народився разом з Одесою. І Одеса народилася, починаючи зі служби, з молебню, зі звернення до Бога. Тому, коли зараз оцю святиню зруйнували, то наче у серце вдарили. Але, слава Богу, ми всі піднялися і почали відроджувати цей собор. Нещодавно я проїздила повз нього, і зараз він зовні вже поновився в усій своїй красі. Йдуть роботи в інтер'єрі, відроджуються іконостаси, розписуються стіни всередині. Італійці нам дуже допомогли, ЮНЕСКО, слава Богу. Бачите, друзі нас не кидають. Росіяни, які приїздили на освячення цього собору (патріарх Кирил його освячував, я чудово пам'ятаю цю службу), його розбомбили, а наші західні друзі нам допомогли його відродити.

– Ви показували, що і монастир теж постраждав. Як ви переживаєте ці ворожі атаки?

– У нас тут, у корпусі, знайшовся уламок «шахеда», прямо над нами. Стіни всі потріскані. У нас тут поруч порт і, мабуть, інші різні локації, які викликають лютю у росіян. І вони гатять по них.

Це страшно. Ми живемо, як на вулкані. Але нас завжди рятує віра. Ми щодня обходимо всі свої будівлі, всю свою територію з іконами, з хресною ходою. Молимо Господа, Пресвяту Бородицю про захист. І ми знаємо, що це нас збереже. Це нам дає таку надзвичайну впевненість, що, хоч у нас і є бомбосховища, ми в них не спускаємося. До речі, наш монастир допомагає деяким міським бомбосховищам. Навіть дрова, коли було холодно, привозили, їжу і таке інше.

– А тим часом у вас самих в обителі на утриманні і вимушені біженці, і навіть кинуті господарями напризволяще котів. Розкажіть про це, будь ласка.

– Справді, з початком повномасштабної війни ми взяли на себе місію підтримки людей, які змушені були втікати від воєнних дій, обстрілів, ворожої окупації. Для цього виділили велике приміщення у нашому Будинку милосердя, створили спальні місця і навіть почали годувати вимушених переселенців. Хтось зупинявся на кілька днів, щоб потім вирушити далі, хтось згодом знаходив собі роботу і постійне місце проживання, а хтось, особливо німечний, затримався надовго. Загалом через нас пройшло понад дві тисячі тимчасових вимушених переселенців, і зараз вони тут є. Годувати цих людей нам допомагають волонтерські організації, завозять найнеобхідніші продукти – борошно, крупи, олію, ще дещо, а готуємо ми самі... Навіть святкові столи накриваємо на Різдво, Великдень... Що ж до котів, то ми завжди любили цих тварин, у мене самої, в приміщенні, де я живу і працюю, їх кілька. А коли люди почали масово виїжджати з Одеси та інших місць постійного проживання, то, на жаль, почали кидати своїх домашніх улюбленців. Хтось котів нам приносив сам, хтось, знаючи про наше ставлення, підкидав. Потім ми багато кому з котиків знаходили нових господарів, а кілька сотень так і утримується в монастирі. Ми підраховали, що в цілому прихистили в різний час десь тисячу котів. І прогодувати їх, слідкувати за їхнім здоров'ям ой як нелегко! Але що тут вдієш, у важкі часи доводиться брати на себе нелегку ношу відповідальності за інших...

– Зараз закон передбачає заборону діяльності в Україні релігійних організацій, пов'язаних з росією. Чи почалися вже перевірки в Одеській єпархії УПЦ?

– Цей сумнозвісний закон уже діє. Почалися перевірки в Київській митрополії, більше поки ніде. Чекаємо на те, що буде. Але ми спокійні абсолютно. Тому що жодних моментів або фактів афілюваності православної церкви з росією в нас немає. Будуть шукати – не знайдуть.

– Як ви вважаєте, чому до військових капеланів не беруть священників Української Православної Церкви?

– Не довіряють нашим священникам. Ми до цього ставимося спокійно, як і до всіх гострих моментів, пов'язаних з УПЦ. Ми розуміємо природу такого несприйняття і такої інколи агресивної поведінки щодо нас. Хотілося б, щоб усе змінилося, але, знаючи, звідки це пішло, ми спокійно все це переживаємо. Є, як то кажуть, те, що пов'язане з таким маркером... Колись Російська Православна Церква поводити себе нормально, але я вжахнулася, коли почула, як патріарх Кирил назвав війну проти нас священною. Немає жодної людини, яка б спокійно на це зреагувала. З часом знову повернеться повага, авторитет. Ми дуже багато допомагаємо Збройним Силам України, ми гарячі патріоти України, а до обструкції ставимося спокійно, не драматизуємо це.

– Розкажіть детальніше, як жіночий монастир допомагає Збройним Силам України?

– Ми допомагаємо нашій 28-й одеській бригаді, допомагаємо

ще деяким підрозділам. Я би не хотіла про це говорити розлого, але є свідчення, що це так, тому що в нас є дуже багато шевронів, багато прапорів від хлопців. Ми не афішуємо те, чим допомагаємо. Ні, не зброєю – ми не маємо права це робити як віруючі люди, але у хлопців там настільки ще багато проблем, особливо, коли холод, коли погані погодні умови... Ми робимо окопні свічки, якийсь теплий одяг туди їм надсилаємо. На Великдень печемо пасочки, от цьогогоріч – 20 тисяч, як і минулого року. Повірте, це дуже велика цифра, у нас працювали всі, хто тільки може. На Різдво – калачі, інші продукти харчування надсилаємо, побутові речі, навіть такі, як бензопила, генератори і таке інше. Вистачає проблем. Кров здаємо для воїнів, я неодноразово це робила.

– Я не раз читала, що УПЦ у більшості випадків не засуджує дії РПЦ на наших окупованих територіях. Чому так відбувається?

– Я знаю багато випадків, коли наш єпископат, представники нашого єпископату засуджують це – і в соцмережах, і в якихось посланнях. Водночас є така ланка роботи – делікатна. Наш Блаженніший приймав російських військовополонених. Багато хто сприйняв це дуже негативно. Як так? А я хочу нагадати, що контакти з російськими військовополоненими ведуться тільки через одну структуру – це Головне управління розвідки Міністерства оборони України. Ці полонені потрапили до Блаженнішого не самі по собі, правда ж? Наскільки я знаю, багато полонених росіян поповнюють ряди загонів, які воюють проти Путіна. У нас сформовано цілу низку таких структур. Але я б не хотіла, з етичних причин, коментувати те, що не стосується моїх прямих обов'язків.

– Як ви ставитеся до священників, які не гребували допомагати терористам на сході країни?

– Ставлюся, звісно, негативно. Водночас, знаючи росіян і порядки в РФ, я можу сказати, що російський кат, на мій погляд, гірший за фашиста. Тому що фашисти були дуже пунктуальні, вони виконували наказ. Як писав Тарас Шевченко, «без милосердя і без зла». А стосовно російського ката, то там зашкалюють емоції. Це люди, які не контролюють свої емоції. І весь свій негатив проти нас, а він зараз у них величезний, бо вони програють, вони виливають на тих, кого полонили. Там такі тортури, там такі страшні речі діються... Це жах. Я коли читаю про це, то розумію природу цього. Ці нелюди кажуть, що вони православні. Якби вони були православні, у них був би запобіжник, який не дозволяв би їм отак знущатися із беззахисних полонених. Полонених, я маю на увазі, не лише військових, а й тих, кого вони окупували і зробили своїми рабами. І тому там іде питання про життя і смерть, і про страшні муки.

Люди їх бояться. Я знаю, бо у нас є студентки, є біженці (у нас в монастирі багато біженців живуть) з Донецька, з Луганська, з окупованих земель. Вони розповідали, що там робилося під час захоплення цих українських областей. Там усе знищувалося, людину могли розстріляти лише тому, що не сподобався погляд...

– При вашому монастирі діють навчальні відділення для студентів. Які саме?

– У нас при монастирі є унікальний навчальний заклад Української Православної Церкви. Тут і регентське відділення Одеської духовної семінарії, і золотошвейне, й іконописне. Так от, наші іконописне і золотошвейне відділення є унікальними для України. Ніде більше не навчають цьому виду церковного мистецтва, не навчають гаптуванню за технологіями IX-XI сторіччя. У нас, за часів Русі, це було дуже і дуже поширено. Однак потім усе було втрачено, і ми це піднімаємо, знаходимо зразки гаптувального мистецтва, зокрема, в музеях.

Також у нас єдиний в Україні факультет стінопису. Ми навчаємо художників, іконописців розписувати храми. І коли війна закінчиться (молимося, щоб це сталося незабаром!), то треба буде комусь їх відроджувати і розписувати.

— Яким ви бачите місце Української Православної Церкви в Україні в майбутньому?

— Оцей дуже важкий шлях становлення українського православ'я, який ми зараз проходимо, у кінцевому рахунку дасть нам позитив. Так, нині багато негативу, є випадки гострих сутичок біля церковних дверей, біля парканів монастирів та церков. У різних парафіях є випадки, коли трапляються бійки. Та ми, українці, такі: нам треба, для того, щоб щось зрозуміти, спочатку об'єктися, знову стати на граблі. І тільки потім ми знайдемо правильний алгоритм наших дій. Ми впевнені, що це все минеться. Через усі ці випробовування ми пройдемо з гідністю. Ми розуміємо, що, окрім об'єднання, немає іншої альтернативи для всіх нас, для нашого мужнього народу, який вистояв у цій страшній боротьбі. Але цей армагеддон не повинен переходити в наші душі. Ми не маємо жити ненавистю, тим більше — ненавистю на релігійному підґрунті. Це велика помилка. Не можна розбурхувати конфлікти.

— За що ви молитесь зараз, про що ваша особиста молитва?

— Я молюся за перемогу України. На нашому боці правда. Ми ні на кого не нападали, ми жили мирно, спокійно, довіряли їм. Я їздила до росії і бачила, що там робилося. Диктатура набувала все більш страшних, потворних форм, поки не дійшло до того, що відбувається нині.

Для мене будь-яке порушення закону, будь-який авторитарний режим, зонайменше негативне ставлення до нашої Конституції є моментом, який дуже лякає. Україна може стати такою, як росія у ставленні до простої людини. Це стосується релігійних переконань. Коли держава починає диктувати, до якої церкви ходити, якою мовою молитися, то переконання не зникають, вони, навпаки, посилюються. Будь-який примус, агресія лише посилюють переконання людей. Якщо Україна буде йти шляхом авторитаризму і порушення норм демократії, в тому числі щодо простих віруючих людей, у яких батьки, сини, доньки воюють, я вже декількох дівчат відспівувала, то що ж це буде? Люди це сприймають як несправедливість. Навіщо? Україна — мама для всіх нас. Вона і повинна бути такою — розуміючою і розумною матір'ю. Я впевнена, що така можливість буде. Україна очиститься від цього всього.

Віра — це якір надії, це та соломинка, за яку ми всі повинні триматися. З нами сила Божа, з нами правда Божа. А з ворогом — морок, п'яма і пекло.

— Бачу у вас тут дуже багато цікавих книжок. А яка з них улюблена, або яка остання, яку ви прочитали?

— У мене велика бібліотека, книжки і українською мовою, і російською. Наприклад, є ще прижиттєві видання Костомарова. Він дуже цікавий історик. Я зараз зацікавлена в історичних працях, хочеться побачити, що буде. Тому що, чим у тебе довша лінійка пам'яті, тим швидше ти знаходиш відповіді на питання. Все вже було під місяцем, і все так само буде повторюватися. Скажімо, коли розбійники, злодії з великої дороги намагалися свої порядки встановити, то спочатку вони перемагали, на жаль. Але потім порядні люди згуртувалися,

піднімалися і кидали все, щоб здолати цю страшну ситуацію. Так само буде і тепер. Ми бачимо, що демократична світова спільнота Україну не полишає. Тому що ризик величезний того, що вони наступні, а вони ж цього не хочуть. І ми росії цього не дамо. Ми не дамо їм знущатися над світом. Україна — це той рубіж, де зло зупиниться. Ми маємо унікальну історію героїзму, непокори і спротиву. Оцим треба жити! Оцим треба багатіти!

— Яким ви бачите кінець війни?

— Ми повинні захищати демократію. Ми повинні захищати цю країну, яка стала жертвою. Це буде класична ситуація, як з Кувейтом. Тільки це буде не через гарячу військову стадію, як там відбулося. Там була спеціальна операція «Буря в пустелі», і Саддам Хусейн був покараний. Покарання Путіна теж настане. Всі злочинці отримають своє або через Гаагу, або якимось іншим чином, тому що кров волає до неба. Людська кров — не водиця!

Я була монахиною в Покровському монастирі, прийшла туди у 1981 році. До нас приходили святі люди, які пережили страшні російські репресії. Вони розповідали, як зберігали свою віру в нелюдських умовах. Один зі святих сказав, що Росія буде розміром з Володимирське князівство. Тоді я подумала: «Про що він каже?» А зараз я все частіше згадую його слова. За кожний гріх буде відплата. І ця країна, що здійснила нелюдське злодіянство, отримає своє, повірте.

За матеріалами «Intent.press»
<https://intent.press/>

КАТЕРИНА СКАВРОНІК- РУБАН:

«ДЖЕРЕЛО
МОЄЇ СИЛИ –
ЦЕ ЛЮБОВ ДО ТОГО,
ЩО Я РОБЛЮ,
І ПІДТРИМКА МОЄЇ
РОДИНИ»

МАЮЧИ ФАХОВУ ОСВІТУ ЮРИСТА, МЕНЕДЖЕРА І ПСИХОЛОГА, КАТЕРИНА СКАВРОНІК-РУБАН РОЗРОБИЛА ОСВІТНІ ПРОГРАМИ І ЗАПОЧАТКУВАЛА ВЛАСНІ КУРСИ ПО КОМПЛЕКСНІЙ ДОПОМОЗІ ТИМ, ХТО ПЕРЕЙШОВ НА РОБОТУ В РЕЖИМІ ОНЛАЙН, ЩО НИНІ ДУЖЕ АКТУАЛЬНО. ЯК МОТИВАЦІЙНИЙ СПІКЕР ВОНА ПРОВОДИТЬ ВЕБІНАРИ, БЕРЕ УЧАСТЬ У РІЗНОМАНІТНИХ ЗАХОДАХ ТА СПІВПРАЦЮЄ ЗІ ЗМІ. НА ПОЧАТКУ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ НАДАВАЛА БЕЗКОШТОВНУ КОНСУЛЬТАТИВНУ ДОПОМОГУ ВИМУШЕНИМ ПЕРЕСЕЛЕНЦЯМ. А РАЗОМ З ЦИМ – ВОНА Є МАМОЮ ШЕСТИ ДІТОЧОК!

– Катерино, ви – юристка, менеджерка, психологиня, мотиваційна спікерка, бізнес-леді та мама шістьох дітей. Як вам вдається поєднувати стільки ролей і все встигати?

– Насамперед, маю сказати, що я встигаю лише те, що хочу. Є у мене така суперсила: я не роблю нічого з того, що мені не хочеться. Це мій принцип, можна сказати – життєве кредо. Відмова від непотрібного і вміння розставляти пріоритети дозволяють знаходити час і для сім'ї, і для бізнесу, і для допомоги іншим, і для себе. Життя –

це не про безкінечну гонитву, а про усвідомлений вибір себе. Я вірю, що кожна жінка здатна на багато що, коли правильно розставляє пріоритети. Головне джерело моєї сили – це любов до того, що я роблю, і підтримка моєї родини. Бути мамою шістьох – це вже саме по собі вчить організованості, а професійні навички допомагають мені структурувати хаос.

– Ви розробили освітні програми та курси з комплексної допомоги для тих, хто перейшов на роботу в онлайн-режимі. Розкажіть, як народилася ця ідея?

– Ідея з'явилася, коли я побачила, як багато людей опинилися в стані розгубленості з початком пандемії, а потім і війни. Онлайн-формат став порятунком для багатьох, але не всі знали, як до нього адаптуватися. Я сама з початком великої війни була змушена з дітьми поїхати до Туреччини. До цього у мене вся робота була оффлайн, і після переїзду мені вперше довелося працювати онлайн. Тож довелося пройти нелегкий шлях, набити чимало гульт, перш ніж знайшла власний оптимальний режим діяльності. Тепер я знаю, як успішно працювати онлайн, і вважаю одним зі своїх покликань допомагати іншим освоювати ці навички. Мої курси – це не просто про технічні навички, а про комплексний підхід: як організувати себе, як вибудувати бізнес-процеси, як справлятися зі стресом. Сьогодні онлайн-бізнес – це не лише тренд, а реальний шанс для багатьох почати все з нуля, особливо для тих, хто опинився за кордоном або втратив роботу.

– На початку повномасштабної війни ви безкоштовно консультували вимушених переселенців. Що вас мотивувало?

– Коли почалася велика війна, я не могла залишитися осторонь, коли бачила, як люди втрачають усе – домівки, роботу, впевненість у завтрашньому дні. Як психологиня, я розуміла, що їм потрібна не лише матеріальна допомога, а й підтримка, щоб повірити в себе. Як юристка я консультувала переселенців щодо певних юридичних моментів, підказувала, як адаптуватися до нових реалій. Для мене це було важливо – дати людям надію та інструменти, щоб вони могли стати на ноги.

– Ви активно допомагаєте людям відкривати та вести бізнес онлайн. Яка головна порада для тих, хто тільки починає?

– Моя головна порада – просто почати щось робити. І не боятися, що про вас скажуть, як до цього поставляться ваші близькі. Визначте, що ви вмєте, що вам більш близьке, і спробуйте знайти свою нішу. А найважливіше – вірте у себе. Адже це просто робота, лише з іншим способом реалізації. Зараз усе більше професій повністю переходять в режим онлайн, тож за цим – майбутнє. Онлайн-бізнес здається складним, але насправді – це безліч різноманітних можливостей. Не бійтеся навчатися нового – сьогодні в інтернеті є безліч ресурсів. Навіть якщо ви за кордоном, навіть якщо здається, що все втрачено, у вас є шанс. Я бачила, як мої учні, які опускали, було, руки, через кілька місяців починали заробляти і набували впевненості. Усе можливо, якщо є бажання.

– Ви – мотиваційна спікерка і часто виступаєте на заходах, співпрацюєте зі ЗМІ. Що вас надихає ділитися своїм досвідом?

– Мене надихають люди, які до мене звернулися, позитивні результати моїх клієнтів. Мій досвід, мої знання вже допомогли багатьом, тож бачу своє завдання у тому, щоб донести це на більшу аудиторію. Хай як банально це прозвучить, та я вважаю, що треба продовжувати нести інформацію на великий загаль, якщо це потрібно іншим людям. І якщо мені вдається когось мотивувати, то це є найкращим стимулом для продовження такої діяльності. Зокрема, співпраця зі ЗМІ – це ще одна можливість донести важливі ідеї до більшої кількості людей.

– Як материнство вплинуло на ваш підхід до бізнесу і загальному – до життя?

– Знаєте, чимало моїх клієнтів кажуть, що звернулися саме до мене, бо я мама шести дітей. Для них це переконливий аргумент на користь того, що я вмію керувати своїм життям і справлятися із труднощами, а отже поділюся не лише фаховими знаннями, а й власним досвідом. Маю сказати, що вони мають рацію. Материнство навчило мене гнучкості, вмінню вислухати і зрозуміти іншу людину, прийняти її такою, якою вона є. Навчило бачити в людині ресурс і можливість щось змінити на краще. А ще діти – це моя мотивація, вони вчать мене бути кращою щодня, а я, своєю чергою, намагаюся бути для них прикладом.

– Катерино, як би ви сформулювали своє головне послання до жінок, які читають це інтерв'ю?

– Головний меседж – усвідомте, що ви – головна людина у своєму житті, вибирайте себе, а не інших. Від цього буде краще і вам, і всім, хто поряд. Ви сильніші, ніж думаєте. Не бійтеся пробувати нове, навіть якщо здається, що обставини проти вас. Війна, переїзд, криза – це не кінець, а початок нового шляху. Використовуйте свої знання, дійте і вірте в себе. А ще обов'язково любіть і поважайте себе, знаходьте час для відпочинку, для натхнення і радісних емоцій.

Інстаграм Катерини Скавронік-Рубан: www.instagram.com/katunjka

«100 УСПІШНИХ ЖІНОК ОДЕЩИНИ: РАЗОМ — ДО ПЕРЕМОГИ!»

ФЕСТИВАЛЬ **DIVA**

ГРАНДІОЗНИЙ
КУЛЬТУРНИЙ ЗАХІД
ПІД ЧАС ВІЙНИ

17-18 ТРАВНЯ 2025 РОКУ В
МІЖНАРОДНОМУ КУЛЬТУРНОМУ ЦЕНТРІ
UNION, ІСТОРИЧНОМУ ПАМ'ЯТНИКУ
АРХІТЕКТУРИ В САМОМУ СЕРЦІ ОДЕСИ,
ВІДБУВСЯ UKRAINIAN WOMEN FESTIVAL
DIVA. ЦЕ НАЙМАСШТАБНІШИЙ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-КУЛЬТУРНИЙ ПРОЄКТ В
УКРАЇНІ У ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ.

Метою Всеукраїнського фестивалю DIVA є психологічна підтримка жінок України в умовах війни, навчання оздоровчим, маркетинговим, психологічним напрямом знань для подальшого повноцінного життя, а також сприяння розвитку української культури і мистецтва, збереження національних традицій.

Історія людства доводить, що у час воєн саме інтелектуально-культурні заходи надихали людей і давали поштовх рухатись вперед та перемагати. Саме тому фестиваль зібрав понад 100 найдосвідченіших спікерів країни у дев'яти різних тематиках виступів: від лідерства, мотивації і кар'єрного зросту до здоров'я, краси і сімейних відносин.

Гостями фестивалю стала велика жіноча спільнота: понад 1700 представниць різних асоціацій, інтелектуальна, мистецька та бізнесова еліта міста і країни, відомі політикині, співробітниці посольств європейських країн та Бразилії, а також військові, волонтери, зоозахисниці, жінки – вимушені переселенки тощо.

Окрему увагу фестиваль DIVA приділяє розвитку і популяризації культури та мистецтва України через виступи відомих митців, літераторів і артистів: це концерти української автентичної і естрадної пісні, презентації нових книг, відкриття виставок сучасного живопису і скульптури. Так, на великій концертній сцені травневого фестивалю DIVA виступали провідна фахівчиня у сфері культури, громадська діячка Влада Литовченко і директорка Центру української культури Одеської області Валентина Вітос; глядачі потрапили на унікальні майстер-класи про кримсько-татарську пісню і витоки українського фольклору в супроводі легендарних творчих колективів. А вечорами гості фестивалю мали нагоду почути українські народні та сучасні пісні у виконанні відомих акторів Ольги Сумської і Віталія Борисюка, а також неймовірний концерт популярного співака CHEEV та виступи інших зірок українського шоубізнесу.

Генеральний директор
Всеукраїнського жіночого фестивалю DIVA Ірина СИДОРУК
наголосила, що фестиваль є наймасштабнішим у країні під час війни і об'єднує тисячі жінок з усієї країни.

– Величезна вдячність нашому Генеральному партнеру – компанії «СТРАТЕГ» і її президенту Олександру Сіваку за підтримку нашого інтелектуально-культурного проєкту, – окремо зазначила пані Ірина. – А також клініці Святої Катерини, мережі агенцій нерухомості Lider Family, бренду Batiste, компанії Double Case та іншим партнерам за їх внесок у наш освітній життєстверджуючий захід!

Зараз Ірина Сидорук, яка є лауреаткою рейтингів «100 успішних жінок Одещини: разом – до Перемоги!» та «Народне визнання – 2024» у номінації «Одеська року», реалізує новий грандіозний проєкт – фестиваль Ukrainian Women Festival DIVA, який пройде у Києві 11-12 жовтня в KBЦ «Парковий» у середмісті столиці. Побажаємо ж успіху нашій креативній красуні-одеситці!

Фестиваль також має благодійну місію: допомагає захисникам ЗСУ, роблячи збори на заходи, концертах, благодійних аукціонах, а також влаштовує лекції і майстер-класи для жінок-переселенок, приділяє окрему увагу популяризації читання і мистецтва серед українських дітей, допомагаючи мережі з 30 дитячих бібліотек Одещини.

Цього року Всеукраїнський фестиваль DIVA представив ще один благодійний проєкт: спільно з Благодійним фондом Кристини Ільницької New Life та керівниками мережі дитячих бібліотек м. Одеси був проведений конкурс дитячого малюнка і художня експозиція на тему «Жінка, яка надихає» для сотен дітей віком від 6 до 16 років, які малювали маму, бабусю, вчительку, жінку-військову...

Інформація про концерти, спікерів і квитки за посиланням: <https://divafest.com.ua>
Посилання на інстаграм фестивалю: [diva_fest.ua](https://www.instagram.com/diva_fest.ua)

Контакти організаторів Ukrainian Women Festival DIVA:
м. Одеса, Фонтанська дорога, 11, офіс 507,
тел. +38 050 4907070

«100 УСПІШНИХ ЖІНОК ОДЕЩИНИ: РАЗОМ — ДО ПЕРЕМОГИ!»

АНАСТАСІЯ **МУЛ:**

«STRATEG&PSYCHOLOGY»
ВПРОВАДЖУЄ ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ
АРТТЕРАПІЇ ДЛЯ МЕНТАЛЬНОГО
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНЦІВ»

У СВІТІ, ДЕ КРЕАТИВНЕ МИСЛЕННЯ СТАЄ ЦІННИМ РЕСУРСОМ, З'ЯВЛЯЮТЬСЯ ЛЮДИ, ЗДАТНІ ТРАНСФОРМУВАТИ ГАЛУЗІ ТА СТВОРЮВАТИ НОВІТНІ РІШЕННЯ ДЛЯ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ. ОДНА З ТАКИХ ТВОРЧИХ ТА СИЛЬНИХ ОСОБИСТОСТЕЙ – АНАСТАСІЯ МУЛ, КРЕАТИВНИЙ КЕРІВНИК ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЄКТУ «STRATEG&PSYCHOLOGY». РАЗОМ З КОМАНДОЮ ВОНА СТВОРИЛА УНІКАЛЬНУ ЕКОСИСТЕМУ, ДЕ ПСИХОЛОГІЯ ТА АРТТЕРАПІЯ ПОЄДНУЮТЬСЯ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОЇ ПІДТРИМКИ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я УКРАЇНЦІВ. В УМОВАХ, КОЛИ ПСИХОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ СТАЄ ПИТАННЯМ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ, САМЕ ТАКІ МОЛОДІ КРЕАТИВНІ ЛІДЕРИ ЗНАХОДЯТЬ НОВІ ПІДХОДИ ДО ЗЦІЛЕННЯ ДУШЕВНИХ РАН СУСПІЛЬСТВА, ТРАВМОВАНОГО ВІЙНОЮ ТА СКЛАДНИМИ ЖИТТЄВИМИ ПЕРЕПЕТІЯМИ.

ШЛЯХ ДО ПСИХОЛОГІЇ ЧЕРЕЗ МИСТЕЦТВО

Анастасія Мул, прийшовши працювати у компанію «Стратег» помічником директора, не знала, що знайде своє покликання на перетині науки та мистецтва.

– Мене завжди цікавило, як творчість може зцілювати, – розповідає вона. – Коли я вперше спробувала розмалювати картину за номерами, слухаючи заспокійливі мелодії, я зрозуміла силу мистецтва як терапевтичного інструменту.

ПОЄДНАННЯ ПСИХОЛОГІЇ ТА МИСТЕЦТВА

«Strateg&Psychology» – перший в Україні проєкт, що поєднує силу психології та арттерапії. Він народився з бажання допомогти людям пізнавати себе та долати психологічні бар'єри.

– Ми створюємо не просто гарні картинки чи загальні поради, – пояснює Анастасія. – Кожен наш продукт – ретельно розроблений психологічний інструмент, що базується на дослідженнях, але водночас доступний та привабливий для широкої аудиторії.

Оскільки компанія «Стратег» спеціалізується на розробці настільних ігор з використанням карток, а також виготовляє картини за номерами та пазли, було логічним створити продукти, пов'язані з психологією та медитаціями. Так з'явилися перші картини з медитаціями, а згодом і цілий спектр психологічних інструментів.

Основу проєкту складає сугестивно-проєктивна арттерапія, розроблена у співпраці з провідними українськими психологами. Цей підхід допомагає знизити рівень стресу, сприяє розвитку креативності та формує відчуття контролю над життям навіть у складні моменти.

Асортимент проєкту вже включає три види мандал – «Гроші», «Сім'я» та «Здоров'я», метафоричні карти «Прозора істина», карти-афірмації для жінок «Я обираю себе», метафоричні карти «Внутрішня дитина» та розмовну гру для батьків і дітей «Про важливе». Нині у розробці – щоденник саморозуміння «Відчувай. Твори. Записуй» та кілька ігор для пар і друзів, які поки що Анастасія тримає у таємниці.

ЯК НАРОДЖУЮТЬСЯ ІДЕЇ

Як креативний керівник «Strateg&Psychology» Анастасія погоджує всі творчі процеси, починаючи від розробки

концепцій нових продуктів і закінчуючи їх дизайном та текстовим наповненням, із засновником проєкту Миколою Сиваком. Вони працюють у тісній співпраці і разом формують ідеї та втілюють їх у життя.

– Моє головне завдання – забезпечити баланс між психологічною ефективністю та естетичною привабливістю, – розповідає вона. – Наші продукти мають бути і корисними, і гарними. Люди повинні хотіти взаємодіяти з продуктом знову і знову.

Робочий день Анастасії розділений між координацією команди художників, дизайнерів та копірайтерів, консультаціями з психологами щодо терапевтичних аспектів продукції, а також власним творчим процесом створення

нових концепцій. Найскладнішим аспектом роботи, за її словами, є необхідність створювати продукти, які одночасно відповідають високим професійним стандартам психологічної спільноти та залишаються зрозумілими і привабливими для пересічних користувачів.

За час реалізації проекту його асортимент розширився з початкових трьох продуктів до повноцінної лінійки з різноманітних найменувань, кожне з яких спрямоване на розв'язання конкретних психологічних проблем.

ВІД ІДЕЇ ДО ВТІЛЕННЯ

Створення нового продукту в «Strateg&Psychology» – це комплексний процес, що починається з аналізу потреб аудиторії та останніх досліджень у сфері психології.

– Наприклад, розробляючи нашу серію мандал, ми спочатку детально вивчили, які візуальні елементи найкраще впливають на зниження тривоги, – пояснює Анастасія. – Виявилось, що симетричні та рослинні мотиви з плавними переходами найефективніше заспокоюють нервову систему.

Особливість продуктів проекту полягає в їхній багатшаровості. Коли людина розмальовує мандалу чи дерево, вона перемикає фокус своєї уваги з проблем на творчий процес і поступово заспокоюється. Додатковий ефект створюють аудіомедитації – спеціально підібрані мелодії та тексти афірмацій, що супроводжують процес малювання.

– Це і є сугестивно-проективна арттерапія, – розповідає Анастасія. – Ти, окрім того, що малюєш, ще прослуховуєш музику та текст, що породжують певні емоції та думки. Тебе заспокоює як процес малювання, так і ці тексти та мелодії. Це приводить до ефекту розслаблення і допомагає формулювати свої цілі та бажання, а потім і досягати їх. Коли ти в своїй голові знімаєш якісь певні блоки, то знаходиш шлях до своєї мрії. Найцікавіше у нашій роботі – це момент, коли всі елементи нарешті складаються в єдине ціле, і ти бачиш, як продукт починає працювати.

УСПІХ І МІЖНАРОДНЕ ЗАЦІКАВЛЕННЯ

Важливою подією для проекту стала презентація на міжнародній арені. Саме Анастасія представляла українські арттерапевтичні продукти на літній школі для молодих лідерів AER Summer Academy 2024 у Норвегії – щорічній конференції за участю психологів та освітян з різних країн.

– Готуючись до виступу, я усвідомлювала величезну відповідальність, – згадує вона. – Ми представляли не просто наш проект, а український підхід до психологічної підтримки населення в умовах складних ситуацій у житті. Найбільше всіх здивувало те, що ми розробляємо і виготовляємо такий продукт в Україні під час війни. Для іноземних спеціалістів це було свідченням неймовірної стійкості українців.

Під час презентації Анастасія продемонструвала продукти проекту та запросила учасників особисто випробувати їх дію. Спеціалісти з різних країн отримали можливість взяти участь у мінісесії арттерапії, що викликало неабиякий інтерес. Результатом поїздки стали не лише нові професійні контакти, а й домовленості про співпрацю з психологічними центрами Норвегії, зацікавленими в адаптації українських методик для роботи зі своїми пацієнтами.

Проект «Strateg&Psychology» отримав визнання і в Україні. Команда взяла участь у XVI Міжнародній практичній зустрічі PrivateLabel-2024, яка відбулася у Києві. Ця подія,

“МОЄ ГОЛОВНЕ ЗАВДАННЯ – ЗАБЕЗПЕЧИТИ БАЛАНС МІЖ ПСИХОЛОГІЧНОЮ ЕФЕКТИВНІСТЮ ТА ЕСТЕТИЧНОЮ ПРИВАБЛИВІСТЮ. НАШІ ПРОДУКТИ МАЮТЬ БУТИ І КОРИСНИМИ, І ГАРНИМИ. ЛЮДИ ПОВИННІ ХОТІТИ ВЗАЄМОДІЯТИ З ПРОДУКТОМ ЗНОВУ І ЗНОВУ».

що проходила в рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?», ініційованої першою леді Оленою Зеленською, стала чудовою нагодою для обміну досвідом між професіоналами та лідерами різних індустрій.

Ще одним важливим заходом стала конференція психологів з України і різних зарубіжних країн, де відбувався обмін досвідом та ідеями. Там команда отримала цінні відгуки не лише від українських фахівців, а й від зарубіжних колег, які підтвердили унікальність проекту на глобальному ринку.

Особливо значущою була участь в Одесі у дводенному тренінгу, організованому Технічною робочою групою з психічного здоров'я та психосоціальної підтримки (ТРГ з ПЗПСР) під керівництвом ВООЗ та Міжнародного Медичного Корпусу. Цей тренінг, присвячений реагуванню в умовах

надзвичайних ситуацій, надав команді можливість не лише вивчити нові методики, а й поділитися власним досвідом та представити свої продукти міжнародній спільноті фахівців.

НОВІ ГОРИЗОНТИ ПРОЄКТУ

Команда «Strateg&Psychology» не зупиняється на досягнутому. Проєкт активно розвивається в кількох напрямках, зокрема у сфері допомоги у взаєминах батьків і дітей. Інший важливий напрям – підтримка стосунків між дорослими людьми, особливо парами.

– Зараз у нас в розробці нові ігри, які мають допомогти батькам зрозуміти свою дитину, а дитині – своїх батьків, – розповідає Анастасія. – Також ми розробляємо карткові ігри для пар, щоб вони могли з їхньою допомогою налагоджувати своє спільне життя. Наша мета на наступний рік – це створення комплексної екосистеми арттерапевтичних інструментів, яка охоплюватиме всі вікові категорії та різні типи психологічних проблем.

Важливим напрямом розвитку є впровадження інновацій у арттерапевтичні практики, що дозволять розширити можливості допомоги людям у складних психологічних станах.

– Я переконана, що майбутнє психологічної підтримки в Україні – за комплексними рішеннями, які поєднують традиційні методи з інноваційними підходами, – каже Анастасія. – Наше завдання – створювати інструменти, які будуть актуальними та ефективними і через п'ять, і через десять років.

ЖИТТЯ ПОЗА РОБОТОЮ: ЗНАХОДЯЧИ БАЛАНС

Попри насичений робочий графік, Анастасія знаходить час для підтримки власного ментального здоров'я та особистого розвитку. Вона практикує медитацію, займається спортом та обожнює довгі прогулянки наодинці. Це і є її додатковим джерелом натхнення для роботи.

Серед книг, які формують її світогляд, Анастасія називає роботи Віктора Франка «Людина в пошуках справжнього сенсу», Психолог у концтаборі», Деніела Ґулмана «Емоційний інтелект», Стефани Шталь «Твоїй внутрішній дитині потрібен дім», а також українських авторів, що досліджують психологію в контексті національної ідентичності.

– Я переконана, що неможливо допомагати іншим, якщо не дбаєш про себе, – ділиться дівчина. – Моє життєве кредо – знаходити красу навіть у найскладніших ситуаціях. Я вірю, що здатність бачити прекрасне і створювати його – це те, що допомагає нам залишатися людьми навіть у найтемніші часи.

ШЛЯХ ДО ЗЦІЛЕННЯ

У час, коли українське суспільство потребує масштабної психологічної підтримки, такі ініціативи, як «Strateg&Psychology», стають важливою частиною національного відновлення та зцілення. Попереду на команду чекає розширення асортименту, співпраця з новими партнерами та участь у міжнародних виставках і конференціях. Анастасія Мул переконана, що мистецтво й надалі залишатиметься мовою зцілення, яка допоможе людям відновлювати внутрішню рівновагу.

– Ми не просто створюємо продукти, – зазначає Анастасія. – Ми створюємо нову культуру турботи про себе.

STRATEG

«СТРАТЕГ»
СТВОРЮЄ МОДУ:
ЯК НАРОДИВСЯ
ЕТНОБРЕНД
«SYVAK»

В УКРАЇНСЬКІЙ ІНДУСТРІЇ МОДИ З'ЯВЛЯЄТЬСЯ ВСЕ БІЛЬШЕ МОЛОДИХ БРЕНДІВ, ЯКІ ВДИХАЮТЬ НОВЕ ЖИТТЯ В ЕТНІЧНІ МОТИВИ ТА ТРАДИЦІЙНІ ЕЛЕМЕНТИ, РОБЛЯЧИ ЇХ ЧАСТИНОЮ СУЧАСНОГО СТИЛЮ.

Одна з таких історій успіху – перетворення звичайного виробничого підрозділу на перспективний бренд одягу. Шлях від виробництва ігрових деталей до створення самобутнього етнобренду «Syvak» – це приклад того, як творчість і стратегічне бачення можуть дати народження чомусь новому і значущому в українській fashion-спільноті.

ВІД ШВЕЙНОГО ЦЕХУ – ДО БРЕНДУ ОДЯГУ

Понад п'ять років тому компанія «Стратег», один із провідних українських виробників настільних ігор, наважилась на стратегічний крок – відкрила власний швейний цех. Спочатку його метою було виготовлення тканинних елементів та компонентів для ігрових наборів. Це забезпечувало контроль якості, зменшувало

Олександр Сівак і актриса Ольга Сумська
на Всеукраїнському фестивалі DIVA

“ «SYVAK» – ЦЕ НЕ ПРО ВИШИВАНКИ
ЯК ЕЛЕМЕНТ ФОРМАЛЬНОГО
ОДЯГУ. ЦЕ ПРО НАШ КОД, ЯКИЙ
МИ МОЖЕМО НОСИТИ ЩОДНЯ,
З ГОРДІСТЮ ТА ЛЮБОВ'Ю».

залежність від підрядників і дозволяло швидше реагувати на потреби ринку. Цех працював ефективно, команда росла, навички покращувалися.

З часом, розвиваючи виробничу базу та нарощуючи компетенції, підприємство почало розширювати асортимент – з'явилися подушки та різноманітні м'які іграшки, які швидко знайшли своїх прихильників.

– Накопичений досвід та майстерність наших швачок дозволили нам мріяти про більш амбітні цілі, – розповідає **Наталія Поліщук**, керівниця проекту. – Зрештою, ми усвідомили потенціал швейного напрямку як повноцінного самостійного проекту, що здатен вийти за межі технічного виробництва і перетворитися на творчу платформу для українського бренду.

Це була не миттєва трансформація. Це був поступовий і продуманий процес – з дослідженням матеріалів, пошуком форми, першими зразками, тестуванням і помилками.

БРЕНД З НОВИМ ІМ'ЯМ

Починалося все з «AVStyle» – назви, яка виникла швидко, інтуїтивно, і в той момент повністю відповідала тому етапу розвитку, на якому перебував бренд. Це був період формування команди, напрацювання перших кейсів, пошуку себе в ринку. Назва звучала стильно, «по-європейськи», і мала універсальний характер. Але через деякий час стало зрозуміло, що бренд більш особистісний, глибокий і емоційно заряджений. І настав момент, коли стара назва більше не вміщувала в себе те, чим стала команда і в що трансформувався цей проєкт.

Саме тоді з'явився бренд «Syvak» – уже не абстрактний стиль, а прізвище, за яким стоїть людина – засновник і керівник компанії-виробника Олександр Сивак. Цей крок був не просто естетичним рішенням, а внутрішнім проривом: бажанням заявити про себе чесно, відкрито, без масок і псевдонімів. З'явилася потреба в автентичності. У відчутті, що бізнес – це продовження себе.

ВІД ІДЕЇ – ДО ВТІЛЕННЯ

Свою діяльність «Syvak» розпочав зі створення унісекс футболки, які одразу виділились завдяки виразним етнічним мотивам. Родзинкою бренду стало вдале поєднання автентичних візерунків, традиційних технік і сучасного, лаконічного дизайну – саме це стало основою його стилістичної впізнаваності.

– «Syvak» – це не про вишиванки як елемент формального одягу. Це про наш код, який ми можемо носити щодня, з гордістю та любов'ю, – пояснює керівниця бренду.

Молодий бренд особливу увагу приділяє якості тканини та пошиву. Кожна футболка проходить ретельний контроль на всіх етапах виробництва – від розробки ескізу до фінального оздоблення. Унікальні принти створюються професійними дизайнерами, які черпають натхнення з багатой української культурної спадщини, але інтерпретують її в сучасному ключі.

– Наша мета – дарувати нове життя етнічним мотивам, роблячи їх частиною актуальних трендів, – додає Наталія Полішук. – Ми хочемо, щоб молодь пишалася українською культурою та із задоволенням носила одяг з етнічними елементами.

ПОВНИЙ КОНТРОЛЬ ВЛАСНОГО ВИРОБНИЦТВА

Одна з головних переваг «Syvak» – повністю внутрішнє виробництво. Швейний цех компанії «Стратег» тепер працює не лише для ігрової продукції, а й на потреби бренду. Це означає повний контроль якості, точність у деталях, можливість експериментувати з формами та тканинами, адаптувати виробництво під запит клієнта.

– Ми самі створюємо лекала, підбираємо тканини, друкуємо принти, шиемо, тестуємо, – зазначає керівниця бренду. – Це дозволяє бути гнучкими, чесними перед покупцем і працювати з любов'ю.

Перша колекція бренду налічує 50 моделей: йдеться про універсальний крій, що представлений у двох кольорах – базовому білому та насиченому чорному. Унікальність кожної моделі – в авторському принті, натхненному українською символікою, фольклором і візуальною мовою сучасного мистецтва. Кожен елемент – результат роботи дизайнерів і художників, які надихаються традиціями та подають їх у сучасному контексті.

Футболки створені у форматі унісекс – універсальні моделі, що однаково гармонійно виглядають як на чоловіках, так і на жінках. У виробництві використовуються якісні натуральні матеріали, які забезпечують комфорт у щоденному носінні. Вироби легко комбінуються з іншими елементами гардероба, до-

даючи образам виразності. Але головне – кожна річ має власний характер і несе в собі частинку національного коду.

ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Амбіції бренду «Syvak» виходять далеко за межі виробництва унісекс футболок.

– Наступний крок – розширення асортименту, – ділиться грандіозними планами керівниця бренду. – Ми плануємо запуснути лінійки чоловічих, жіночих та дитячих футболок, а також шорти, що дозволить створювати повноцінні «family look» комплекти.

До осіннього сезону вже розробляються худі з різноманітними етнічними принтами, що стануть органічним продовженням літньої колекції. А для жіночого гардероба планується особливий сюрприз – костюми зі спідницями, з елементами традиційної стилістики.

Керівництво не приховує, що має амбіції вивести бренд на міжнародний ринок, представляючи світовій спільноті українську культуру через сучасний одяг.

– Ми переконані, що українська культура має неймовірний потенціал у світовій моді, – наголошує Наталія Поліщук. – Наше завдання – показати, як традиційні елементи можуть органічно вписуватися в сучасні тренди.

“ НАСТУПНИЙ КРОК – РОЗШИРЕННЯ АСОРТИМЕНТУ. МИ ПЛАНУЄМО ЗАПУСТИТИ ЛІНІЙКИ ЧОЛОВІЧИХ, ЖІНОЧИХ ТА ДИТЯЧИХ ФУТБОЛОК, А ТАКОЖ ШОРТИ, ЩО ДОЗВОЛИТЬ СТВОРЮВАТИ ПОВНОЦІННІ «FAMILY LOOK» КОМПЛЕКТИ».

Попри складну економічну ситуацію, молодий бренд впевнено розвивається, знаходячи своїх перших прихильників серед українців, які цінують якісний одяг з національним колоритом.

– Звичайно, як і будь-який стартап, ми стикаємося з викликами, – зізнається Наталія. – Але кожну проблему ми сприймаємо як можливість для зростання та вдосконалення.

Серед основних викликів – висока конкуренція на ринку одягу та необхідність постійно підтримувати баланс між автентичністю та сучасністю в дизайні. Проте команда «Syvak» переконана, що їхній підхід до поєднання традицій та інновацій знайде відгук у серцях споживачів.

«Syvak» – яскравий приклад того, як виробнича необхідність може перерости в амбітний бізнес-проект з власною філософією та цінностями. Від скромного швейного цеху для виготовлення компонентів настільних ігор до модного бренду з унікальним стилем.

– Мода – це не лише про одяг, це про цінності та самовираження, – зазначає керівництво бренду. – Ми раді бути частиною процесу, який допомагає українцям виражати свою ідентичність через стильний та якісний одяг.

В умовах збільшеного інтересу до української культури та посилення національної самоідентифікації «Syvak» має всі шанси стати важливим культурним феноменом, який сприятиме популяризації української етніки серед молоді та формуванню сучасного образу України у світі. ❀

ЮВІЛЕЙ

Марія Гудима
Фото: Інна Іщук

«ОДЕСУ ЛЮБИВ ФАНАТИЧНО...»

ВИДАТНОМУ
ОДЕСЬКОМУ
ХОРЕМЕЙСТЕРУ ТА ПРОВІДНОМУ
ОСВІТЯНИНУ У СФЕРІ ЕСТЕТИЧНОГО
ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ В.Д. СТАХОВСЬКОМУ
ЦЬОГО РОКУ ВИПОВНИЛОСЯ Б. 100 РОКІВ.

НА ЧЕШТЬ ЮВІЛЯРА 29 ТРАВНЯ У ВЕЛИКІЙ ЗАЛІ ОНМА
ВІДБУВСЯ ГРАНДІОЗНИЙ КОНЦЕРТ ПІД НАЗВОЮ «КОРИФЕЙ
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА», В ЯКОМУ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ ЯК ПРОВІДНІ ЗІРКИ ОПЕРНОЇ
СЦЕНИ, ТАК І АМАТОРИ.

Студентський хор ОНМА, хори музичного ліцею імені П.С. Столярського та дитячої мистецької школи № 4, ансамбль солістів Одеської філармонії «Ренесанс», народний артист України Василь Навротський, заслужений артист України Віталій Білий, молода вокаліста Марія Туткевич, майстри художнього слова Олена Куклова та Світлана Лукіна разом з іншими виконавцями віддали данину пам'яті про чудову людину та музиканта.

Володимир Стаховський увійшов в історію музичної Одеси як хормейстер, під орудою якого одеські хорові колективи перемагали на багатьох всеукраїнських конкурсах та фестивалях народної творчості, та як директор дитячої музичної школи № 4 з 1961 по 1988 рік, яка за час його керування стала найкращою в Одесі, а також – експериментальною базою школою Міністерства культури України. Він пишався тим, що з командою колег заснував у звичайній музичній школі на Слобідці експериментальну методику навчання дітей від 3-4 років, відому на всю Україну. Уже на пенсії він став художнім керівником хору ветеранів «Бойові друзі» (два концертні номери у виконанні хору також стали окрасою ювілейної програми).

Стаховський був людиною дуже активною, з великими організаційними здібностями. Багато років поспіль обирався депутатом райради і членом президії Одеської обласної Ради миру. Володимир Данилович виховав сина й дочку, яка пішла слідами батька: Олена Стаховська виросла у знану співачку, отримала звання Народної артистки України, стала професором Одеської національної музичної академії ім. А.В. Нежданової, нині очолює кафедру сольного співу.

– Одесу тато як справжній одесит любив фанатично, і нас до того привчив, – розповідає донька. – А його любили тисячі людей за те, що він був готовий допомогти кожному, хто до нього звертався. ■

РІШЕННЯМ ІСТОРИКО-ТОПОНІМІЧНОЇ
КОМІСІЇ ОДЕСЬКОЇ МІСЬКРАДИ
ВІДТЕПЕР ДИТЯЧА ШКОЛА МИСТЕЦТВ
№ 4 НОСИТИМЕ ІМ'Я ВОЛОДИМИРА
СТАХОВСЬКОГО.

«КАЛЕЙДОСКОП ЖИТТЯ» Михайла ПОЖИВАНОВА

23 ТРАВНЯ У ВИСТАВКОВІЙ ЗАЛІ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ ХУДОЖНИКІВ УКРАЇНИ (ВУЛ. ТОРГОВА, 2) ВІДБУЛОСЬ ВІДКРИТТЯ ХУДОЖНЬОЇ ВИСТАВКИ МИХАЙЛА ПОЖИВАНОВА «КАЛЕЙДОСКОП ЖИТТЯ». ЦЕ ВЖЕ ДРУГА ВИСТАВКА В ОДЕСІ ВІДОМОГО УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІТИКА, ГРОМАДСЬКОГО ДІЯЧА, МЕЦЕНАТА, ДОКТОРА ТЕХНІЧНИХ НАУК І ВОДНОЧАС – ХУДОЖНИКА, ГАЛЕРИСТА, ПИСЬМЕННИКА.

Михайло Олександрович нещодавно відсвяткував ювілейну дату від дня народження, а дуже різнобічна, багаторічна діяльність ювіляра і спонукала до того, щоб дати таку назву експозиції – «Калейдоскоп життя».

Отож, привітати Михайла Поживанова прийшли не лише художники, шанувальники мистецтва і керівники творчих організацій, а й громадські діячі, представники владних структур, очільники державних культурних установ, духовенство, журналісти... Друзів у автора в нашому місті багато!

“ «ОДЕСА – МІСТО, ЯКЕ ЗАВЖДИ У МОЄМУ СЕРЦІ, ТОМУ САМЕ ТУТ ВІДКРИЛАСЬ МОЯ ХУДОЖНЯ ВИСТАВКА «КАЛЕЙДОСКОП ЖИТТЯ».

Книжки – у подарунок Ігорю Ковалю

З Костянтином Чернявським

Анатолій Горбенко і Сергій Савченко

Протоієрей Теодор Оrobeць

Юрій Работін

Книжки від автора –
з автографом і побажанням

– Одеса – місто, яке завжди у моєму серці, – наголосив у своєму виступі Михайло Поживанов. – Тому саме тут відкрилась моя художня виставка «Калейдоскоп життя». Надзвичайно приємно зустрітися з давніми друзями, з якими єднає багаторічна дружба, спільна праця, різні проєкти. Та й нові знайомства – це завжди цінна частина таких подій. Дякую всім, хто поруч зі мною цього дня. Ваші слова, усмішки та підтримка – безцінні!

З вітальним словом до автора звернулися голова Національної спілки художників України Костянтин Чернявський, який з цієї нагоди приїхав з Києва, голова Одеської обласної організації Національної спілки художників України Анатолій Горбенко, секретар Одеської міськради, професор ОНУ ім. І.І. Мечникова Ігор Коваль, голова Одеської регіональної організації Національної спілки журналістів Юрій Работін, генеральний директор Одеської національної наукової бібліотеки Ірина Бірюкова, Заслужений художник України Сергій Савченко, протоієрей Православної Церкви України Теодор Оробець.

Під час відкриття було презентовано каталог «Михайло Поживанов. Живопис» та авторську книжку «Одеські художники XIX–XXI століть. Десять біографічних нарисів про тих, хто жив чи творив на березі Чорного моря» – вона присвячена маловідомих сторінкам історії українського мистецтва, пов'язаним з Одесою та її митцями. Книжки були подаровані Одеській національній науковій бібліотеці та Одеському літературному музею (їхні фахівці надавали допомогу у збиранні матеріалу), а також Одеському художньому фаховому коледжу ім. М.Б. Грекова.

Виставка та нові презентовані видання засвідчили, що збереження мистецьких надбань і продовження культурних традицій набувають особливої ваги та цінності у найскладніші часи життя суспільства. ❀

Віра Ревенко, Галина Владимирська,
Ірина Бірюкова і Таміла Афанасьєва

«ЧАЙКА»

ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ»

САМЕ ТАКУ НЕЗВИЧНУ НАЗВУ ОТРИМАЛА НОВА ПРОГРАМА АКАДЕМІЧНОГО АНСАМБЛЮ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ, ПІСНІ І ТАНЦЮ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ФІЛАРМОНІЇ ІМЕНІ ДАВИДА ОЙСТРАХА. ВОНА БУЛА ПРЕДСТАВЛЕНА НА ФІЛАРМОНІЙНІЙ СЦЕНІ 9 КВІТНЯ І ВИКЛИКАЛА СПРАВЖНІЙ АЖІОТАЖ У МІСТІ, АДЖЕ «ЧАЙКА» – ОДИН З НАЙСЛАВЕТНІШИХ І НАЙУЛЮБЛЕНІШИХ ТВОРЧИХ КОЛЕКТИВІВ ОДЕСИ.

Такій назві нової програми є кілька пояснень.

По-перше, ансамбль був створений ще у 2008 році. Його засновники – Заслужений діяч мистецтв України Юрій Саакянц, художній керівник і головний балетмейстер, та Заслужений артист України Дмитро Притула, головний диригент, створили чудовий колектив, який має чимало досягнень. Його виступи завжди мали великий успіх, і не лише на батьківщині, а й у Румунії, Польщі, у Франції та Іспанії. Однак за час свого існування концертні програми мало змінювалися за характером та наповненням. Тож осучаснення режисерських рішень, привнесення нових аранжувань у музичний супровід, поповнення пісенного репертуару вже, як кажуть, назріло.

А по-друге, з'явилися інші, більш драматичні підстави для змін. У 2024 пішов з життя Юрій Саакянц, а Дмитро Притула незабаром після цього вирішив зосередитися на викладацькій роботі у ОНМА ім. А.В. Нежданової. Звичайно, це було справжнім викликом для керівництва філармонії, адже постало питання про саме існування ансамблю. Однак директорці закладу Галині Зіцер не звикати до подолання труднощів.

– Ми знайшли вихід зі складної ситуації, бо маємо ще чимало обдарованих музикантів, – коментує Галина Борисівна. – Художнім керівником запросили Андрія Чорного, якого одесити дуже добре знають і люблять за його рок-концерти із симфонічним оркестром. Це талановитий диригент і організатор творчого процесу, який з великим ентузіазмом взявся за нову справу. А головним балетмейстером став Богдан Побережнюк, який у Юрія Саакянця був «правою рукою», тож добре знає всіх виконавців та їхні можливості. При підготовці нової програми Андрій Чорний зосередив свої зусилля на роботі з оркестром та солістами, на написанні та переробці аранжувань, Богдан займався постановками танців... А ми всіляко підтримували всі їхні зусилля.

Презентація програми «Чайка». Презавантаження» відбулася з великим успіхом. Зал був щедрим на оплески,

на букети квітів, а по закінченню вітав артистів стоячи. Чи відбулося повне перезавантаження? Початок програми був багатообіцяючим щодо цього і викликав щирий інтерес. Потішили й нові пісенні знахідки у виконанні солістів, які вже давно у колективі, однак змогли показати себе по-новому. А особливо порадувало більш сучасне, різноманітне і потужне звучання оркестру, до складу якого додалося чимало музикантів. Це закономірно, адже саме виняткове вміння привносити у звучання оркестру новітні тенденції зробило таким популярним Андрія Чорного. А дивитися, як він завзято та артистично диригує, – це окреме задоволення! Зви-

чайно, щире захоплення викликали танцюристи. Хореографічні композиції, серед яких були і зовсім нові, і знайомі нам, знову засвідчили, що танцювальне мистецтво «Чайки» – на висоті, а у деяких глядачів, які вперше потрапили на виступ ансамблю, виникало щире здивування: невже це наші одесити так уміють?!

Однак, попри всі гарні враження, дозволимо собі зауважити, що задля повного перезавантаження колективу на чолі з новим керівництвом ще треба подолати чимало стереотипів і здолати певні труднощі, зокрема, знайти і втілити більш чітку і послідовну режисерську концепцію програми (адже заявка на початку була такою багатообіцяючою!). Очевидно, що часу на підготовку було обмаль, та й ворожі обстріли, руйнуван-

ня, яких зазнала філармонія, спокійній послідовній роботі не сприяли. Зараз творчий процес триває, і новий варіант програми буде запропоновано глядачам на початку наступного концертного

сезону. Тож побажаємо всьому славному колективу, його керівникам Андрію Чорному і Богдану Побережнюку натхнення, наснаги та щирого глядацького визнання! **CT**

Галина Зіцер
вітає Андрія
Чорного і
весь творчий
колектив з
прем'єрою

АНСАМБЛЬ «МОЗАІКА»

ЖИТТЯ У СТИЛІ ФОЛК

ЛАУРЕАТ МІЖНАРОДНИХ КОНКУРСІВ ТА ФЕСТИВАЛІВ АНСАМБЛЬ НАРОДНИХ ІНСТРУМЕНТІВ «МОЗАІКА», ОДИН З ПРОВІДНИХ КОЛЕКТИВІВ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ФІЛАРМОНІЇ ІМЕНІ ДАВИДА ОЙСТРАХА, 18 ЧЕРВНЯ ПРЕДСТАВИВ У ВЕЛИКІЙ ФІЛАРМОНІЙНІЙ ЗАЛІ СВОЮ НОВУ ПРОГРАМУ. НЕПОВТОРНИЙ КОЛЕКТИВ ЗНОВУ ВРАЗИВ ШАЛЕНОЮ ЕНЕРГЕТИКОЮ, ПОДАРУВАВ СВОЇМ ЧИСЛЕННИМ ПРИХИЛЬНИКАМ ЧУДОВІ ЕМОЦІЇ ТА ПОДІЛИВСЯ БЕЗМЕЖНОЮ ЛЮБОВ'Ю ДО МУЗИЧНОЇ СПАДЩИНИ УКРАЇНИ.

Українські народні інструменти є частиною національної культури. Вони зачаровують своїми тембрами, унікальним мелодійним звучанням, віртуозністю і сьогодні є не менш актуальними, ніж сотні років тому, адже органічно звучать у виконанні як народної музики, так і сучасних музичних творів. У наш час виконавці на народних інструментах не обмежуються рамками формату. «Мозаїка» – яскравий приклад використання всіх можливостей народних інструментів.

За роки свого існування у різних складах ансамбль накопичив величезний репертуар, що демонструє прекрасне володіння різними жанрами і стилями. У новій програмі, окрім народних пісень та кращих зразків української естради, прозвучали ритми аргентинського танго і рокові композиції Оззі Осборна та AC/DC.

Солісти ансамблю – Віктор Фердей (домра), Анастасія

Варфоломеєва (бандура), Віктор Кирилов (гітара та вокал), Дмитро Красновський (бас гітара), Дмитро Лістовський (ударні) – під художнім керівництвом Дмитра Варфоломеєва (баян) вкотре вразили своєю майстерністю та харизмою. Разом з «Мозаїкою» позитивні емоції слухачам подарували солісти Одеської обласної філармонії, лауреати міжнародних конкурсів Альона Гришук, Олександр Філіппов, заслужений артист естрадної творчості України Іван Вашук, піаністка Наталія Бацанюк та студенти Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського Аліна Савіна, Катерина Мачіна та Денис Борисенко (усі – хореографія). Дуже змістовне та емоційне ведення концерту забезпечила Ельвіра Паламарчук.

Ансамбль народних інструментів «Мозаїка» переконує: музика робить наше життя яскравішим, дарує нам надію та оптимізм у будь-які часи.

Олександр Філіппов

Альона Гришук

Іван Вашук

ЗА НИМИ – МАЙБУТНЄ!

Марія Гудима
Фото: Дмитро Скворцов

БІЛЯ РОЯЛЯ – Руслан АВДЮГІН!

ДОРΟΣЛІ МЕЛОМАНИ,
ЗАТАМУВАВШИ ПОДИХ,
СЛУХАЮТЬ ГРУ ТЕНДІТНОГО
ХЛОПЧИКА – ДЕСЯТИРІЧНОГО
ПІАНІСТА... ТАКЕ НЕ ЧАСТО
ТРАПЛЯЄТЬСЯ. ТА ЦЕ – САМЕ
ВИПАДОК ЛАУРЕАТА МІЖНАРОДНИХ
КОНКУРСІВ РУСЛАНА АВДЮГІНА,
УЧНЯ ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
МУЗИЧНОГО ЛІЦЕЮ
ІМЕНІ П.С. СТОЛЯРСЬКОГО.

Значну частину програми свого сольного концерту, який чарівний хлопчик дав у Золотій залі Літературного музею, а невдовзі повторив у Великій залі Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової, підготувала з ним дипломант міжнародних конкурсів Ольга Єфремова. Під її керівництвом Руслан уже познайомився і з Його Величністю Органом та дуже зацікавився, хоча треба ще підрости, аби діставати до клавіатури, на якій грають ногами. Та й руки для короля інструментів мають бути довшими, але це справа часу, важливіше, що дитина грає, наприклад, Прелюдію та фугу ре

мінор із першого тому «Добре темперованого клавіру» Йоганна Себастьяна Баха з дорослим мисленням та якістю звуку, мов у зрілого музиканта. Певна річ, колись він вразить нас грою не лише на роялі, а й на органі...

За два місяці до сольного концерту Руслан Авдюгін у Великій залі Одеської обласної філармонії імені Давида Ойстраха разом із камерним оркестром під орудою Володимира Дикого виконав з безсумнівним відчуттям стилю, трепетно і натхненно інший бахівський шедевр – Концерт для клавесину (фортепіано) з оркестром ре мінор (1 частина). Після концерту на запитання про те, з чим можна порівняти виступ із оркестром, відповів так: «Не знаю, але зрозумів: диригент керує не тільки оркестром, а й солістом».

Звісно, як будь-який соліст, він особливо цінує можливість залишитися наодинці з публікою. Але є приємний виняток: після виконання віртуозної Фантазії-експромт до діз мінор Фредеріка Шопена хлопчик переходить до Вальсу №14 мі мінор, і раптом на сцену та до зали випурхують юні «фуетешки» у балетних пачках – вихованки зразкового колективу класичного танцю «Фуете», а Руслан радо акомпанує їхньому танцю.

Між іншим, він сам уміє сідати на шпагат, у нього професійна розтяжка, адже серед захоплень є і заняття джуджітсу. А ще полюбає бавитися із маленьким пухнастим той-пуделем Вольтом, грати з екзотичними тваринками в біопарку, плавати разом із дельфінами в дельфінарії, дивитися «Зоряні війни»...

Словом, у житті Руслан поводить себе як звичайний скромний та чемний хлопчик. Та варто йому сісти за рояль – і перед нами вже серйозний музикант. Програмні твори його не настільки навіть цікавлять, як сонати чи концерти, головне, щоб до вподоби було. А оскільки смак у хлопчика вже розвинутий, йому подобаються дедалі складніші твори, які він розбирає сам, як то кажуть, читає з листа, а далі вже шліфує за допомогою викладача. Треба чути, як він потрактує сувору, за його власним висловом, першу частину бетховенської Сонати для фортепіано № 1 фа мінор, а потім невимусовно переходить до вишуканої Багателі соль мінор (мініатюра, здавалося б, дрібничка, та у таких дрібничках міститься цілий світ).

До речі, старша сестричка Руслана, Єва, теж – знана піаністка. Батьки нещодавно придбали додому другий рояль, хоча діти займаються по черзі: так педагогу зручніше і можна грати разом ансамблі.

Брат і сестра Авдюгіни вже отримали чимало нагород престижних конкурсів юних піаністів. Особисто Руслан має 26 абсолютних перемог, Гран прі у міжнародних конкурсах, участь у яких сьогодні можна здебільшого брати в онлайн-форматі. Трапляється, що під час запису за вікном зненацька завие сирена повітряної тривоги, лунають вибухи. Тоді запис доводиться переробляти, коли настане тиша, але у прямому ефірі цього не зробиш, і весь світ чує, в яких умовах займаються мистецтвом наші талановиті українські діти. На щастя, батьки роблять усе можливе, аби якось відгородити їх від потрясінь, підтримати, створити найсприятливіші умови для творчості. Дитячий вік тим і прекрасний, що всі навички засвоюються порівняно легко і залишаються на все життя, тож важливо не згаяти дорогоцінний час.

Руслан та Єва почали виступати на міжнародних конкурсах, ще коли займалися в Мистецькій школі № 11 у класі Юлії Забайрацької, адже це справді дисциплінує і тонізує музиканта. Добре, що сучасна музична педагогіка схвалює право дитини розвиватися за власними законами, у власному темпі (але Авдюгіни не перескакували через клас, не опанувавши належним чином сольфеджіо, просто на заняттях зі спеціальності вивчають складніші, ніж однолітки, твори).

Відчуття стилю? Безсумнівно! Віденські класики у виконанні Руслана отримують свіже й чисте звучання, сталі темпи, а щодо романтизму, то тут є і гра темпами, і гра силою звуку, піаніст іде до кульмінації з чітким розумінням та проникливістю, без якої стильової відповідності не буває.

Технічна вправність? У наявності! Без неї не вразить публіку виконанням, наприклад, віртуозної п'єси Клода Дебюссі «Doctor Gradus ad Parnassum», а ще яскравих, ефектних творів українського композитора Ісаака Берковича Варіації на тему Паганіні та Токката ля мінор. Така програма зробила б честь будь-якому дорослому виконавцю.

Бажаємо юному віртуозу Руслану Авдюгіну подальших успіхів та слідуємо за розвитком нової творчої особистості, здатної вчергове прославити Одесу!

Пам'ятна парасолька з логотипом – у подарунок від директора міського департаменту культури Івана Ліптуги

ДО КИЄВА – ЗА ЦІННИМ ФАХОВИМ ДОСВІДОМ

СТУДЕНТИ ФАКУЛЬТЕТУ ЖУРНАЛІСТИКИ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ» ЗДІЙСНИЛИ ОСВІТНЮ ПОЇЗДКУ ДО КИЄВА, ДЕ ОЗНАЙОМИЛИСЬ З РОБОТОЮ ПРОВІДНИХ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ КРАЇНИ І ЗАНУРИЛИСЬ У СВІТ СУЧАСНОГО МЕДІАВИРОБНИЦТВА. ПРОГРАМА ВІЗИТУ БУЛА НАСИЧЕНОЮ І ВКЛЮЧАЛА ВІДВІДУВАННЯ КІЛЬКОХ ПРОВІДНИХ УКРАЇНСЬКИХ МЕДІАРЕСУРСІВ: ІНФОРМАЦІЙНОГО АГЕНТСТВА УНІАН, ТЕЛЕКАНАЛУ «ПЕРШИЙ», РАДІО СВОБОДА. ПОБУВАЛИ І В ОФІСІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ ЖУРНАЛІСТІВ УКРАЇНИ.

змогу побачити локації агенції, на яких відбувається знімання проєктів, зустрітись з фахівцями медіагалузі.

Відвідування київського бюро Радіо Свобода дало студентам розуміння роботи міжнародної редакції. Сучасні ньюсруми, телевізійні та радіостудії є взірцем технічного обладнання для створення якісного контенту.

У Національній спілці журналістів України студенти зустрілися з головою НСЖУ Сергієм Томіленком, який розповів про сучасний стан регіональних медіа, деокупованих та прифронтових територій.

Поїздка до Києва стала цінним практичним досвідом для студентів спеціальності «журналістика» та «філологія». Зустрічі з провідними фахівцями медіагалузі мотивують на подальше навчання та розвиток у сфері журналістики. ■

На телеканалі «Перший» студентам розповіли про принципи формування програмної сітки, підготовку до ефіру новинних та авторських програм. Телеведучий Василь Бирзул поділився секретами журналістської майстерності під час роботи в прямому ефірі. Тетяна Куликова розповіла про специфіку роботи над різними програмами, планування ефіру, а також про виклики, з якими стикаються редактори в умовах сучасного інформаційного простору.

Під час візиту до УНІАН студенти ознайомились з роботою одного з найбільших інформаційних агентств України. Їм показали, як відбувається збір, перевірка та оперативне поширення новин, фото- та відеоматеріалів. Студенти мали

ЕКСКЛЮЗИВ
Галина Владимирська
Фото: Олег Владимірський

БОГДАН БЕНЮК:

«УСІ МИ МРІЄМО
ПРО ДОБРУ ДОЛЮ
ЦЬОГО ФІЛЬМУ»

КІНОСТРИЧКА «РЕЖИСЕР», РОБОТА НАД ЯКОЮ ТРИВАЄ НА ОДЕСЬКІЙ КІНОСТУДІЇ, ПРИСВЯЧЕНА ПЕРІОДУ СТАНОВЛЕННЯ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА ЯК КІНОРЕЖИСЕРА І РОЗПОВІДАЄ ПРО ОДЕСУ 1926 РОКУ. ОДНУ З ГОЛОВНИХ РОЛЕЙ – ДИРЕКТОРА ОДЕСЬКОЇ КІНОФАБРИКИ ПАВЛА НЕЧЕСУ, ДУЖЕ КОЛОРИТНУ І НЕОРДИНАРНУ ОСОБИСТІСТЬ – ГРАЄ НАРОДНИЙ АРТИСТ УКРАЇНИ БОГДАН БЕНЮК. ПРИЇХАВШИ ДО ОДЕСИ НА СВОЇ ОСТАННІ ЗЙОМОЧНІ ДНІ, ЗНАМЕНИТИЙ АКТОР ЗНАЙШОВ ЧАС ПОСПІЛКУВАТИСЯ З ОДЕСЬКИМИ ЖУРНАЛІСТАМИ. І ЦЕ БУЛА ДУЖЕ ЦІКАВА І ДОСИТЬ ТРИВАЛА РОЗМОВА, З ЯКОЇ МИ НАВОДИМО ЛИШЕ ЧАСТИНУ, ЯКА ПЕРЕВАЖНО СТОСУЄТЬСЯ БЕЗПОСЕРЕДНЬО КІНО І НОВОГО ФІЛЬМУ.

“ «БОГУ ДЯКУВАТИ, Є РЕЖИСЕРИ, ЯКІ ЛЮБЛЯТЬ МЕНЕ. КОЛИ РЕЖИСЕР ЛЮБИТЬ АРТИСТА, ТО ТОДІ БАЧИТЬ ЙОГО ПО-ІНШОМУ. БО ТИ Ж ЗАЛЕЖИШ І ВІД ПРОДЮСЕРА, І ВІД ТИХ БАГАТЬОХ КЛЕРКІВ, ЯКІ СТОЯТЬ ЩЕ ЗВЕРХУ НАД КІНО. ТОМУ ТРЕБА ВМІТИ СПІВІСНУВАТИ В ТОВАРИСТВІ ЛЮДЕЙ, АБИ ТЕБЕ ЛЮБИЛИ».

– Богдане Михайловичу, ви ж не вперше знімаєтесь на Одеській кіностудії?

– Ну, так, але це було з великими перервами. Ще у юності це було вперше, а потім ще декілька разів, причому здебільшого, коли кіностудія знімала десь на виїзді. На початку 80-х знімався у Юрія Чорного, такий знаковий фільм «Жіночі радощі й печалі». Потім ще у фільмі «Велика розмова» («Крупный разговор»), де Борис Брондуков грав головну роль бригадира Степачака, а я член бригади Гойду. Цю, модну у ті часи, виробничу стрічку знімали у Маріуполі, на стані 3600. Треба ще пригадати, подивитися у свої записи, я все записую собі... Але здебільшого знімався на кіностудії імені Довженка.

– За такої кількості зіграних вами у кіно і в театрі ролей не дивно, що треба дивитися у записи, щоб пригадати...

– Так, уже багатенько... Але треба все згадати стосовно зйомок в Одесі, бо мене про це ж запитував директор кіностудії Андрій Осипов.

– А яких ролей зараз більше – у кіно чи у театрі?

– Є і там, і там. Головне, щоб воно крутилося і цікаве було. Бо я вже в тому стані, що можу вибирати, що мені робити, а від чого відмовлятися. Богу дякувати, є режисери, які люблять мене. Коли режисер любить артиста, то тоді бачить його по-іншому.

Бо ти ж залежиш і від продюсера, і від тих багатьох клерків, які стоять ще зверху над кіно. Тому треба вміти співіснувати в товаристві людей, аби тебе любили, – це своєрідна школа виживання для кожного артиста.

– Ви точно вмієте!

– То не я вмію, то так Бог дає.

– А все-таки, де більше любите працювати – в кіно чи у театрі?

– У театрі все відбувається значно швидше, більш динамічно. В кіно поки ця машина розкрутиться... Ми зараз ось знімаємо фільм «Режисер» про Довженка уже четвертий рік.

– Ви сказали, що в основному знімаєтесь на кіностудії імені Довженка, а тепер вас запросили в Одесу грати у фільмі про нього...

– Це, можна сказати, спільне виробництво. В Одесі була перша в Україні кіностудія, фабрика кіновиробництва, але ж потім почалося виробництво в Києві, і туди перелетіли провідні кадри. І Яновський, і мій персонаж Нечеса... Це вони створили кіностудію вже у Києві. Все пов'язано. Головне, що ті люди, пов'язані з тим чи іншим кіновиробництвом, на той час були визнаними майстрами і на них рівнялися всі решта.

– Ви один з небагатьох знайомих українських акторів, які майже не знімалися у фільмах російського виробництва. Як так сталося, хіба не запрошували?

– Запрошували, але вони ніколи не платили нашим акторам достойно, та й ролі були не ті. А ще мене вберегла моя любов до короткого метру і нелюбов до серіалів, то ж я не вліз у якусь таку довгограючу жуйку. Але на один російський проєкт я погодився, бо це була цікава роль. «Пісня дорогою в життя», дванадцятисерійний фільм про Утьосова. Я ніколи не думав, що зіграю Утьосова. Досить непогане кіно вийшло. Зйомки були в Києві і в Одесі. А потім ще зіграв епізодик з Утьосовим, коли в Одесі знімали «Ліквідацію»...

– Павла Нечесу, колишнього революційного матроса, попри відсутність у нього жодної освіти, можна вважати хрещеним батьком Олександра Довженка як кінорежисера. Саме тому ви погодилися на цю роль?

– По-перше, цей персонаж цікаво виписаний. А по-друге, я дав слово, що буду зніматися, режисеру картини Костянтину Ковалову й іншим багатьом людям, які стоять за цим фільмом, організовують цей процес... Я ось знявся у фільмі свого земляка, називається «Східняк», а ми з ним родом з одного села, і я йому кажу, мовляв, привезу справжнього вояка двометрового для тізера, бо я ж не знаю, як і автомат добре тримати, а він: мені це не треба, мені ваша енергетика потрібна. Коли від людини йде певна енергетика, тоді воно приймається або не приймається. Я ж публічна людина: є ті, кому я подобаюся, і є ті, хто мене ганить...

– Та ніхто й не сумнівається, що ви створите переконливий, цікавий образ. Але от ще важливо, хто грає Довженка. Чи не затьмарите молодого актора?

– Це дуже хороший актор! Ви бачили «Спіймати Кайдаша»? Ото він грав молодшого сина – Григорій Бакланов. До речі, він одесит! Молоді актори добре підбрані, всі професійні. Вони проходили серйозний кастинг. То я без кастингу, поза конкурсом. (Сміється).

– Як вам знімається у цьому фільмі?

– Одного відомого актора запитали: «Ну як вам, тяжко зніматися в кіно?», а він каже: «А що тут важкого? Наливай і пий!». Нема нічого важкого. Все як завжди. Я вже маю певну практику, яка мене виручає в будь-яких моментах... Ми вже багато зняли, все нормально. Але подивимося, як потім буде на монтажі. Бо це ж поки що вилами по воді писано.

– Коли плануєте закінчити зйомки?

– Акторські роботи мають закінчитися 28-го травня. Останній зйомочний день буде в Києві. А коли загалом закінчиться робота над фільмом – невідомо. Бо починається період монтажу, ремонту, зведення до купи – це великий шмат роботи.

– Що сьогодні знімається?

– Сьогодні знімають сцену, де Яновський з Довженком, після того, як Нечеса їх поселив, щоб вони кіно займалися, обидва перелякалися і хочуть втекти. А я їх ловлю біля того будинку і обзиваю дезертирами. Це буде зніматися тут, на кіностудії, ідесь поряд. Але ми знімали і в інших місцях по Одесі. Тут, на Французькому бульварі, де є старі особняки, стара лікарня, знімали багато сцен. На вокзалі, поїзди...

– У вас є улюблений фільм Довженка?

– Вони всі, що ввійшли у золотий фонд, цікаві. А ось коли мене питають, який сучасний мій улюблений режисер чи фільм, то я ніколи не відповідаю на таке запитання, бо думаю про те, що попереду. Що ж я буду перекидати собі дорогу? (Сміється). Ось зараз у мене з'явився такий режисер – Заза Буадзе, з яким ми зробили фільм «Мій карпатський дідусь». І оце я їду до Відня, де будуть показувати цей фільм, а потім – ще у п'яти містах Австрії, і далі – на фестиваль. Починаємо призи «косити» за це кіно. Дуже добре, що роль, яку він написав спеціально для мене, попала в десятку, тож уже за неї отримую міжнародні призи...

Коли є режисер, який довіряє актору, то він тебе запрошує на один, другий фільм, і ми відчуваємо одне одного, відбувається вібрація душ. Отак, як тут, на Одеській кіностудії, працювала славнозвісна Кіра Муратова. Вона ж мала певну групу своїх акторів, і відчувала їх, а вони – її. Тому раптом і з'являлися шедеври.

– Який стан українського кіно нині, як позначилася на ньому війна?

– Кіно різне, і це дуже добре, що воно різне. Є документалки, присвячені війні, де беруться за різноманітні теми. А є художнє кіно, зокрема і комедійне. І це правильно. Культура має розвиватися. Є така думка, що, мовляв, не треба витратитися на кіно,

“КОЛИ МЕНЕ ПИТАЮТЬ, ЯКИЙ СУЧАСНИЙ МІЙ УЛЮБЛЕНИЙ РЕЖИСЕР ЧИ ФІЛЬМ, ТО Я НІКОЛИ НЕ ВІДПОВІДАЮ НА ТАКЕ ЗАПИТАННЯ, БО ДУМАЮ ПРО ТЕ, ЩО ПОПЕРЕДУ. ЩО Ж Я БУДУ ПЕРЕКРИВАТИ СОБІ ДОРОГУ?”

краще купити дрони на ці гроші. А війну ми за що ведемо? За збереження культури! А де ж вона візьметься, коли її не розвивати, коли вона занепаде? Пам'ятаю, у дев'яності зовсім не було грошей і знімався якийсь один фільм, де Богдан Ступка зіграв гетьмана, і вже думали, що привезуть «Золоту пальмову гілку» з Канн. Але то так не буває, це брехня. Якість з'являється з кількості.

З'явилася молодь, яка спочатку знімала на телефони, за свій кошт, а зараз вони створили потужну хвилю. З'явилася дуже велика кількість і операторів, і режисерів, і акторів. І кінопродюсерів, що дуже важливо. Трапляється, фільм знімуть, а потім не розкручують його, а кидають, як безпритульне дитя, нікому не потрібне. А його треба плекати і показувати. Як це: ти зробив товар і не вмієш його продати? Не вміють, бо на це завжди не вистачає грошей. А треба все розраховувати, тому ця професія продюсерська дуже складна, якщо серйозно до неї підходити, а не перетворювати на заробітчанство.

– Багато хто каже, що зараз ще зарано знімати художнє кіно про цю війну. Мовляв, документальне потрібне, а для художнього має пройти час, все має відстоятися...

– А нащо ви слухаєте такі думки? (Сміється). Якщо знімають, то хай знімають! Я знявся не в одному фільмі, за який мені було спочатку ніби соромно, неприємно, бо думав, що це погане кіно. А потім років через десять дивлюся цей фільм і зі здивуванням розумію, що це кіно зафіксувало ту епоху. І вже має цінність тієї

зйомки, тієї епохи, що минула. Фільми поступово також заповнюються інакшим життям. Покоління інше виростає і вже не знає того, що було. Тому дуже важливо, щоб в оцей момент ми встигли щось зробити, щось зафіксувати, дуже швидко треба все це робити.

— Вам доводилося бути на лінії фронту чи у військових частинах?

— Та постійно! Ну аякже! Кіно возимо. Це обов'язково треба робити. Я ще й машини перевозив з Польщі в Україну для військових. Мені вже було 60, міг спокійно перетинати кордон, то й взявся за цю справу. Одного разу, як виявилось згодом, крадену машину перевіз. Хлопці, які цю машину купили для військових за дев'ять тисяч доларів, і самі лише потім здогадалися, що мужик, який її продав на кордоні з Німеччиною, певно, десь її поцупив, бо бракувало документів на транзитні номери... Але це окрема історія, яка, на щастя, закінчилася для мене добре. Уявляю, що було б, якби на польському кордоні мене затримали!..

— Фільм про Довженка, на вашу думку, буде цікавий глядачеві, зокрема, і за кордоном?

— Головне — це треба знімати! Добрі речі відбуваються. Знімається фільм про Довженка. Запускається проєкт про нашого Дворського (Павло Дворський, український співак і композитор — **Авт.**). Запускається проєкт про знаменитого творця вертольотів Сікорського. Чуте, які імена? Отож, треба знімати кіно про них — для того, щоб ми «загвоздили» цих лідерів за

“ ЗАЗА БУАДЗЕ СКАЗАВ ДУЖЕ ХОРОШУ ФРАЗУ: «НА ХАРД ДИСКУ У БОГА ЗАПИСАНО ВСІ ТВОРИ — КІНО, ТЕАТРАЛЬНІ, ХУДОЖНИКІВ, І КОЛИ ВІН БАЧИТЬ, ЩО ЛЮДИНА ВКЛАДАЄ В ЦЮ РОБОТУ СВОЮ ДУШУ, РОБИТЬ ЦЕ ЧЕСНО, ТОДІ ВІН ДАЄ ПРАВО СКАЧАТИ ЗІ СВОГО ХАРД ДИСКУ ЦЮ РОБОТУ». І ЦЕ ВІН ПРАВДУ СКАЗАВ!

нами. Люди мають до цього звикати. Треба, щоправда, аби були ті, хто міг би втілити це в кіно.

Усі ми мріємо про добру долю цього фільму. Коли чоловік з жінкою починають дитину, то вони ж мріють, що вона буде здорова і щаслива. Заза Буадзе сказав дуже хорошу фразу: «На хард диску у Бога записано всі твори — кіно, театральні, художників, і коли він бачить, що людина вкладає в цю роботу свою душу, робить це чесно, тоді він дає право скачати зі свого хард диску цю роботу». І це він правду сказав! ■

ТЕАТРАЛЬНИЙ «ПОЗИТИВ» НА СЦЕНІ БУДИНКУ КЛОУНІВ

В ОДЕСІ ВІДБУВСЯ ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧО-МОЛОДІЖНИЙ ТЕАТРАЛЬНИЙ ФЕСТИВАЛЬ «ПОЗИТИВ», ЯКИЙ ОБ'ЄДНАВ ТЕАТРАЛЬНІ КОЛЕКТИВИ З РІЗНИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ.

Вистава «Казка про музику та кохання».
Театр «Чародій», м. Одеса

Вистава «36 і 6 котів».
Театральний клас «Скерцино», м. Одеса

Вистава «Попелюшка».
Театр «СВІЯ», м. Запоріжжя

Справжнє театральне свято влаштував театр «Чародій» та Будинок клоунів на початку літа – чудовий фестиваль «Позитив», який дав можливість юним акторам виступити на професійній сцені. 110 учасників різного віку презентували свої найкращі вистави у різних жанрах: від класичної драматургії до сучасної інтерпретації народної казки.

– Мета нашого фестивалю – підтримка та популяризація дитячого і молодіжного театального мистецтва, – сказала керівник театру «Чародій», організатор фестивалю «Позитив» Ірина Туєзова. – А також – створення відкритого простору для творчості, спілкування й культурного обміну. Ми зрозуміли, що такий фестиваль особливо потрібний у воєнний час, адже позитивні емоції допомагають жити і протистояти труднощам.

На сцені Будинку клоунів виступили сім студійних театральних колективів України: театр із Запоріжжя «СВІЯ», а також одеські театри «Чародій» та «Арлекін», театральний клас Мистецької школи

№ 8 «Скерцино», студія «Голос Джельсомино», два театральні гуртки ОПДЮТ «Біла акація» – «Грай роль» і «На біс».

Оцінювали виступи члени компетентного журі – режисери, театрознавці, актори та педагоги. Кожен театральний колектив отримав заслужене визнання. Журі відзначало як колективну майстерність у групових номінаціях, так і окремі акторські здобутки.

Усі учасники отримали дипломи за творчі досягнення, талісмани-іграшки та солодоші. Щоразу у фестивалю новий талісман. Цього року ним став дельфінчик – як символ свободи, інтелектуального розвитку й таланту.

Організатори вже розпочинають підготовку до наступного фестивалю й запрошують нові колективи до участі. Актуальну інформацію можна знайти на сторінках соцмереж за посиланням:

https://www.instagram.com/festival_positiv_

<https://www.facebook.com/festival.positive>

«БЕЗСУМНІВНЕ ПРИНИЖЕННЯ ДЛЯ РОСІЇ»:

ЗАХІДНІ МЕДІА ПРО ОПЕРАЦІЮ
«ПАВУТИННЯ»

ЕКСПЕРТИ НАЗИВАЮТЬ УДАР ПО РОСІЙСЬКИХ АЕРОДРОМАХ «НАЙВИЗНАЧНІШОЮ ТА НАЙУСПІШНІШОЮ ОПЕРАЦІЄЮ ВІЙНИ. ЦЕ СЕРІОЗНИЙ УДАР ПО СТРАТЕГІЧНІЙ АВІАЦІЇ РОСІЇ, ЗНАЧЕННЯ ЯКОГО ВАЖКО ПЕРЕОЦІНИТИ»

1 червня складалося враження, що більшість світових медіа з ім'ям ліниво, по-недільному, проспали приголомшливу зухвалу українську спецоперацію «Павутиння». Десь лиш під вечір вони, начебто почавши усвідомлювати масштаб і значення того, що відбулося, кинулися надолужувати згаяне, спочатку скупо і стримано, а згодом усе щедріше розсипаючи по новинах слова «приголомшливий», «вражачий», «неймовірний».

Основне враження від медіа за 1-2 червня: заголовки добрі, картинки є. Дуже хотілося почитати не просто переказ подій, а й враження та коментарі спеціалістів. Та з усіх переглянутих мною медіа лише The Times спромоглися хоч у когось щось запитати, але таке – капітан очевидність, чисто для галочки. Ну і Daily Telegraph додали захопливий виклад подій від Адріана Бломфілда трохи в стилі телеісторій 911: «Цього недільного ранку ніщо не обіцяло таких подій...».

THE TIMES:

Бомбардувальники на авіабазах, розташованих на відстані до 2 600 миль углуб Росії, стали мішенню зухвалої атаки дронами, яка планувалася протягом 18 місяців і проходила під наглядом президента Зеленського. Філіпс О'Браєн, професор стратегічних досліджень Університету Сент-Ендрюс і провідний аналітик конфлікту, назвав цей наліт **«найвизначнішою та найуспішнішою операцією війни. Це серйозний удар по стратегічній авіації Росії, значення якого важко переоцінити».**

THE DAILY TELEGRAPH:

Україна здійснила зухвалу атаку дронами по стратегічних ядерних бомбардувальниках Росії в операції, яку тримали в таємниці від Дональда Трампа. СБУ повідомила, що під час таємної операції з використанням дронів було знищено понад 40 військових літаків на суму 7 мільярдів доларів, що становить 34% російських носіїв крилатих ракет стратегічного призначення. Якщо ці показники підтвердяться, атака стане серйозним ударом по здатності Росії безпечно бомбити Україну з відстані, а також підірве її потенціал для ядерних ударів.

«Якщо ви коли-небудь хотіли побачити, як знищується незамінний стратегічний авіапарк Росії – ось маєте, ми про це подбали», – цитує «Телеграф» українських посадовців. Пізніше в інтернет-версії видання вже з'явилася нова стаття: «Україна довела, що не потребує Трампа».

MIRROR:

Українські дрони знищили понад 40 бомбардувальників. Цей принизливий прорив оборони Володимира Путіна, як стверджують джерела, може перешкодити здатності Росії здійснювати ракетні удари по Україні. За оцінками, було завдано понад 1,4 мільярда фунтів стерлінгів збитків – знищено 41 військовий літак Росії.

FINANCIAL TIMES

натомість написала, що «Україна і Росія обмінялися масованими авіаударами напередодні мирних переговорів». У той час як росіяни щоночі бомблять в Україні житлові квартали та прицільно полюють із дронами на мирних людей, а українці провели геніальну спецоперацію зі знищення військових аеродромів, автори пишуть «обмінялися авіаударами». Серед цих авторів є і Крістофер Міллер, який свого часу колись кохався на темі нацизму в Україні. Навіть книжку написав. А після повномасштабної війни трохи перевзвуся у жовто-сині кеди (метафора).

THE GUARDIAN:

Україна здійснила приголомшливу масштабну атаку дронами по російських військових бомбардувальниках у Сибіру, вразивши понад 40 військових літаків на чотирьох окремих авіабазах за тисячі миль від її території, повідомив представник сил безпеки.

THE ECONOMIST

у статті «Приголомшливий рейд у глибину Росії переписує правила війни» розклав по полицях, чому спецоперація «Павутина» займе почесне місце серед найважливіших рейдових дій у сучасній військовій історії. Якщо коротко, то проблема росіян в тому, що їм бракує уяви, вони негнучкі і самовпевнені, тому

вирішили, що небезпеку треба чекати лише вночі, поруч із кордоном і від великих дронів. А українці нахабно змінили всі три параметри: запустили малі дрони, вдень і зробили це далеко від лінії фронту. В «Економісті» написали, що більшість технологій і планування місій в Україні є «свої, домашні, вітчизняні», а як перевагу визнали різочу ефективність роботи українських агентів на території Росії.

NEW YORK POST,

видавши комплементарну статтю, втулив туди порівняння з Перл-Гарбором, перекладаючи відповідальність за цю асоціацію на «похмурих блогерів»: «Цей

драматичний і ретельно спланований недільний напад повністю застиг зненацька президента Росії Володимира Путіна та його війська. Атаку, що містила удари по базах приблизно за 4 000 миль від українського

кордону, вже охрестили «російським Перл-Гарбором» похмурі проросійські військові блогери. Операція, про яку, за повідомленнями, Білий дім не був попереджений заздалегідь, готувалася понад півтора року».

Нарешті коментарі експертів зазвучали на **CNN**, де головним словом було «технології», які «дедалі більше на боці України». Адам Кінзінгер, колишній республіканський конгресмен, сказав, що Україна власне виграє війну, захищаючись, доки агресор не втратить військову міць, а Джеймс Ставрідіс, колишній Верховний головнокомандувач Об'єднаних збройних сил НАТО, захоплюючись українським ударом, повторював, що тактика була розумною, і пояснював американському глядачеві, наскільки віддаленими є ці аеродроми від України. Відзначили бойовий дух, який в українців високо злетів, спустошивши при цьому росіян, шокувавши вразливістю і незахищеністю військових баз. Важливо, що прозвучало від експертів – усі уражені аеродроми були абсолютно законними військовими цілями.

Не приховуючи захоплення, заговорили про «Павутиння» як про «щось зі шпигунських фільмів» і на **MSNBC**: «Масштабна-премасштабна атака, від східного Сибіру до російських

західних кордонів!». Від кожної частини цієї спецоперації ведучим перебивало подих, а експерти співали дифірамби «несподіваній креативній атаці на найстратегічнішу російську ціль». У гостях коментатором виступив Майкл Вейсс, редактор The Insider, і сказав, що це «революція у веденні війни, і українці тут – першопроходці», закликаючи глядачів усвідомити, що це за епічна операція відбулася, коли за 18 місяців підготовки при тотальному контролі ФСБ в Росії ніхто нічого не дізнався, а українці прямо під носом спецслужб спромоглися найняти людей.

За словами анонімого високопоставленого українського посадовця, якого цитували в The Economist, в організаторів були побоювання щодо ризиків відвернення західних партнерів від України через зухвалу спецоперацію. Та оглядаючи сьогодні пресу, я зустріла в основному симпатію, захоплення і захват українцями, подекуди навіть здавалося, що коментатори закохались у кожного причетного до «Павутиння».

СКАЖИ «ПА-ВУ-ТИ-ННЯ»

Окремо цікаво читати, що пишуть іноземці в соцмережах, особливо ветерани, колишні піхотинці та командувачі. Як переходить з твіта в твіт українське слово «павутиння», якого вони ще не знали позавчора, а тепер смакують, запам'ятовують, вимовляють по складах.

«Навіть фільми про агентів 007 не спромоглися вигадати щось подібне», – пише про українську спецоперацію «Павутиння» **Карл БІЛЬДТ**, шведський політик, у минулому прем'єр-міністр і міністр закордонних справ.

Бен ХОДЖЕС, колишній командувач Сухопутних військ США в Європі: «Краще вбити лучника, ніж намагатися збивати стріли!».

Нолан ПІТЕРСОН, воєнний кореспондент: «Боже, що за день, щоб бути в Україні! Ця країна знову й знову доводить, що найпотужнішим мірилом військової сили будь-якої нації є воля та гідність вільних людей, які борються за справедливу й благородну справу».

Також він в іншому твіті написав таке: «Перл-Гарбор» цієї війни стався 24 лютого 2022 року... або, точніше, ще на початку 2014-го, коли Росія вперше вторглася до Криму та на схід України. Те, що Україна зробила сьогодні, – це справедлива й законна відплата по військових літаках держави-ізоля, яка вдень і вночі без жодної поваги до правових норм бомбить українські міста та мирне населення».

Майкл МАККЕЙ, доктор філософії Лондонської школи економіки та політичних наук, який називає себе літописцем загарбницької війни Росії, пише: «Знищивши велику кількість стратегічних бомбардувальників, здатних нести ядерну зброю, які використовує російська терористична держава, українські сили зробили світ набагато безпечнішим. Поки решта світу відсторонено спостерігає й відмовляється боротися, українці роблять те, що необхідно. Дякуємо вам, захисники!»

Джон СПЕНСЕР, дослідник війни, вже встиг написати цілу статтю, порівнюючи цю подію з найвідомішими військовими операціями, в якій пише, що вона «заслугує на своє місце в історії війни не лише через завдану шкоду, а й через те, що вона символізує: перевагу розуму над грубою силою, точності над панікою і креативності перед лицем екзистенційної загрози».

Рон ФІЛІПОВСЬКИЙ, морський піхотинець, колишній федеральний прокурор і редактор із майже мільйонною аудиторією: «Україна могла б завдати удару по цивільних об'єктах, як це щодня робить Росія. Натомість вони обрали суто військову ціль – ті самі бомбардувальники, які використовуються для вбивства мирних жителів в Україні. Блискуча операція, єдиною метою якої був захист власного народу».

«ПАСХАЛЬНА РЕКОНСТРУКЦІЯ»:

ДЕНЬ, КОЛИ ОДЕСА
ПОРІНАЄ У ЧАСИ
ДАВНЬОГО
ЄРУСАЛИМУ

НАПЕРЕДОДНІ ВЕЛИКОДНЯ У САМОМУ СЕРЦІ ОДЕСИ,
НА ВУЛИЦІ ДЕРИБАСІВСЬКІЙ, ЗНОВУ ВІДБУЛАСЯ
ВЖЕ ТРАДИЦІЙНА ДЛЯ НАШОГО МІСТА ПОДІЯ –
«ПАСХАЛЬНА РЕКОНСТРУКЦІЯ». ЦЕ МАСШТАБНИЙ
ЩОРІЧНИЙ ПРОЄКТ, ЯКИЙ ГОТУЄ І ПРОВОДИТЬ
ВЕЛИКА КОМАНДА БЛАГОДІЙНОГО ФОНДУ
«ДОБРИЙ САМАРЯНИН». ДІЙСТВО
ЗАНУРЮЄ ОДЕСИТИВ ТА ГОСТЕЙ МІСТА
У ЧАСИ ДАВНЬОГО ЄРУСАЛИМУ.
ГЛЯДАЧІ МАЮТЬ МОЖЛИВІСТЬ
ПОБАЧИТИ КЛЮЧОВІ БІБЛІЙНІ
СЦЕНИ: В'ЇЗД ІСУСА ДО
ЄРУСАЛИМУ, ТАЄМНУ ВЕЧЕРЮ
З АПОСТОЛАМИ, МОЛИТВУ
В ГЕТСИМАНСЬКОМУ САДУ,
СУД ПОНТІЯ ПІЛАТА Й
АРЕШТ ІСУСА
ХРИСТА.

Цьогорічна реконструкція включала більше локацій, порівняно з попередніми роками. Як розповіли організатори, до реконструкції мав можливість долучитися кожен охочий. До підготовки заходу було залучено понад 120 людей, а у самому дійстві взяли участь 300 костюмованих персонажів.

Учасники приділили особливу увагу деталям та історичній точності костюмів. Фібули та інші прикраси, аксесуари та взуття – все відповідало античним зразкам. Більше того: для створення образів використовувались особливі тканини. Марина Сердиченко, яка була в образі римської матрони, розповіла, що кожна деталь її костюма, кожна ниточка профарбовані за давньою технологією, як це робили у ті часи.

Наталія Терехова представила на заході парфуми, створені за стародавніми рецептами. Вона пояснила, що такі аромати не лише мали приємний запах, а й виконували практичну функцію – відганяли комах.

У рамках реконструкції учасники також представили 12 біблійних музичних інструментів. Наталія, до прикладу, демонструвала ліру, а її костюм був створений на основі археологічних знахідок першого сторіччя нашої ери.

Нагадаємо, що ідея створення дійства належить президенту Благодійного фонду «Добрий Самарянин» Денису Сердиченку. Захоплюючись історичною наукою, зокрема герменевтикою, він дав можливість одеситам зануритися в стародавні часи, стати не лише глядачем, а й учасником пасхальних подій.

– Створюючи «Пасхальну реконструкцію», ми переслідували кілька цілей, – зазначає Денис Сердиченко. – По-перше, таким чином ми нагадуємо про історичну цінність наших територій, адже Одеса як місто проживання людей значно більше років, ніж 200 з лишком, наше місто має свою неповторну історію. По-друге, саме по собі дійство унікальне і не схоже ні на що інше. Звичайні перехожі моментально залучаються до процесу і стають частиною цієї театралізованої події. Через візуал, звуки, дотики кожен може пережити ті історичні моменти разом з нами. ❏

НАПРИКІНЦІ КВІТНЯ 2025 РОКУ В ОДЕСІ ВІДБУВСЯ 30-Й ЮВІЛЕЙНИЙ СЕЗОН ODESSA FASHION DAY – НЕЗАЛЕЖНОЇ ПЛАТФОРМИ, ЯКА ВЖЕ ПОНАД 15 РОКІВ ПІДТРИМУЄ МОЛОДИХ ДИЗАЙНЕРІВ І ФОРМУЄ НОВІ ОБЛИЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОДИ. OFD – МОДНА ПОДІЯ НА ПЕРЕТИНІ СТИЛЮ ТА СЕНСІВ.

DESSA FASHION DAY

ЮВІЛЕЙНИЙ СЕЗОН OFD:

ПОНАД 30 БРЕНДІВ, ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ТА СОЦІАЛЬНА МІСІЯ

Odessa Fashion Day – це комплексна платформа, яка сприяє розвитку індустрії та об'єднує покази й презентації, освіту, соціальні ініціативи. Серія лекцій, публічних дискусій і нетворкінг-івентів OFD, тимчасовий шоурум – все це формує простір для обміну знаннями, підтримки молодих дизайнерів, формування соціально відповідального та сталого бізнесу, втілення відповідальних культурних практик. Тут мода стає інструментом діалогу, рефлексії та дії.

– 30-й сезон для нас – не лише ювілей, а й доказ того, що навіть у складні часи модна індустрія в Україні розвивається та рухається далі, – зазначив Костянтин Леонтьєв, засновник Odessa Fashion Day. – Десятки показів,

сотні гостей, pop up store, лекції та дискусії – насичена та різноманітна програма, а головне – справжня енергія єдності. OFD – це платформа для ідей, сенсів і людей, які творять майбутнє моди прямо зараз.

У перший день весняного сезону у стінах Одеського академічного театру музичної комедії ім. М. Водяного свої колекції представили українські дизайнери та бренди: Temoin, Lady Forever & La Julia, ALVO, Lady Forever & Iris, VEO BRAND, YANKOVSKA, MAGNAT_DRESS, HOLIDAY & NOVE, YouareUnique.brand, DIIEVA, HEART RATE, MINT & VERDONI & Vzutik, Nimble Scissors, ATLAN.TYDA.

На другий день Luxury Gallery у ТРЦ «Сади Перемоги» стала модною плат-

TEMON

TEMON

LADY FOREVER & LA JULIA

LADY FOREVER & LA JULIA

ALVO

ALVO

формою для показів українських брендів SEMENENKO, LE GRETES, MOGARDI. Також відбувся мультибрендовий показ «Сади Перемоги» та показ брендів Marella і Max&Co у межах спеціальної презентації Invogue Fashion Group. Завершенням дня стала ексклюзивна вечірня подія – презентація нового парфуму OH La La від AMOURSKY і спеціального коктейлю від Flacon Bar, яка пройшла в атмосферному просторі Flacon Bar.

У завершальний день в Art Cluster MOST CENTER відбулася серія public talk-зустрічей, які зібрали експертів модної індустрії. Олена Гейдер і Наталія Лук'янець ділилися досвідом та інсайтами про сталий розвиток брендів, про роль моди

в часи війни. Олена Гейдер поділилася досвідом про те, як бренд може зростати навіть у кризові періоди, а Наталія Лук'янець розповіла про трансформації модної індустрії в умовах війни та соціальну відповідальність брендів. Увечері Олена Косенко прочитала лекцію про сучасну моду та стиль у просторі власного шоу-руму Nimble Scissors.

Упродовж чотирьох днів у MOST CENTER діяв POP UP простір дизайнерів – тимчасовий шоурум, де гості мали змогу наживо побачити, приміряти та придбати речі з актуальних колекцій дизайнерів сезону, познайомитися з дизайнерами та засновниками брендів та відчути себе частиною живої модної екосистеми.

Подія ще раз підтвердила, що Odessa Fashion Day – це більше, ніж модний подіум. Це культурне серце міста. Проект, що народився як локальна ініціатива, за ці роки став стартовим майданчиком для понад 500 дизайнерів. І багато з них сьогодні представляють українську моду на міжнародному рівні.

Соціальна місія ювілейного сезону – збір коштів для Благодійного фонду «Діти Героїв», що підтримує понад 12700 дітей, які втратили батьків через війну. Кожен внесок став жестом підтримки, який долучив гостей показів та учасників до важливої соціальної ініціативи.

LADY FOREVER & IRIS

LADY FOREVER & IRIS

VEO BRIPND

VEO BRIPND

YANKOVSKA

YANKOVSKA

MAGNAT_DRESS

MAGNAT_DRESS

HOLIDAY & NOVE

HOLIDAY & NOVE

YOUAREUNIQUE.BRAND

YOUAREUNIQUE.BRAND

ODESSA FASHION DAY

DIEVA

DIEVA

30-й СЕЗОН ODESSA FASHION DAY СТАВ МОЖЛИВИМ ЗАВДЯКИ УЧАСТІ ТА ДОВІРІ ПАРТНЕРІВ:

Генеральний партнер: Primo Secco від SHABO.

Ексклюзивні партнери: AMOURSKY, MOST CENTER.

Гостинність: пригощав ресторан «Гречка», розміщував готель Black Sea Hotel Group.

HEART RATE

HEART RATE

MINT & VERDONI & VZUTIK

MINT & VERDONI & VZUTIK

NIMBLE SCISSORS

NIMBLE SCISSORS

Імідж-партнери: FLACON BAR, Make Me Up Studio and School, MARAMAX ACADEMY, Ukrainian Trend Store, AK Consult, ART – Podium, TOTALITE.

Медіапідтримка: BESTIN.UA, журнал «Фаворит удачі», ІА «Одеса-медіа», Best People Club, Merlaine Magazine, FOSTYLEN, ML Magazine, SYNDICATE NEWS, 048.UA, BUT. IN.UA, Culture Trend, TrueUa, GLORY magazine, GOSSIP magazine, ПЕРШИЙ БІЗНЕСОВИЙ BIZ, CK Life, Super Lady magazine, TOUCH magazine, Studio of My Dreams, онлайн-видання Cool'баба для українців в Європі, NOVA MAGAZINE, GLAM magazine, SEWING BUSINESS AND FASHION та PROMINENT MAGAZINE.

Міжнародні партнери: London Fashion Day та Fashion Academy (Paris).

Соціальна ініціатива сезону: Благодійний фонд «Діти Героїв».

ODESSA FASHION DAY:

МОДА, ЯКА ЗМІНЮЄ.
СПІЛЬНОТА, ЯКА НАДИХАЄ.
ПОДІЯ, ЩО ЛИШАЄ СЛІД.

Фото: Славик КОТЛЯРЕНКО, Валерія МЕДВЕДЄВА

СОФІЯ НАГОРНЯК запрошує в МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР і МАГАЗИН-АПТЕКУ «SOFI-NA»

Відома цілителька, біоенерготерапевт, фітотерапевт, психолог, член Міжнародної асоціації народної медицини **Софія НАГОРНЯК** знає, як допомогти відновити та зберегти здоров'я, використовуючи природні дари та методи нетрадиційної медицини.

Одеситам та гостям міста вже добре відомий **Медичний центр «SOFI-NA»** на вулиці Софіївській, де Софія Михайлівна веде прийом та проводить лікувальні процедури. А в січні цього року на Київському ринку Одеси відкрився **магазин-аптека з фірмовою назвою «SOFI-NA Production»**, де

МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР НАТУРОПАТІЇ У ЦЕНТРІ ОДЕСИ та МАГАЗИН-АПТЕКА «SOFI-NA» НА КИЇВСЬКОМУ РИНКУ:

ДОПОМОГА У ФІЗИЧНОМУ
ТА ДУХОВНОМУ ОЗДОРОВЛЕННІ

представлено найширший спектр авторської фітопродукції.

Торгівельна марка «**SOFI-NA**» – це великий спектр оздоровчих чаїв, трав'яних зборів, бальзамів, витяжок, мацератів, мазей, кремів, паст, сиропів, джемів та іншої цілющої фітопродукції. Ці органічні продукти створюються з дотриманням усіх передбачених технологічних норм, зареєстровані у МОЗ України та мають відповідні сертифікати. А в їхній основі – сировина, вирощена в господарстві самої цілительки або зібрана в екологічно чистих місцях.

МАГАЗИН-АПТЕКА
«**SOFI-NA PRODUCTION**»

м. Одеса, Київський ринок, проспект Князя
Ярослава Мудрого (колишній проспект Академіка
Глушка), 9, центральний ряд, корпус В-5

МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР НАТУРОПАТІЇ
«**SOFI-NA**»

м. Одеса,
вул. Софіївська, 19

+380681819865
+380934029288

**ОДЯГ, ЩО ГОВОРИТЬ
УКРАЇНСЬКОЮ**

@SYVAK_AV

МГУ

Декан факультету – Ганна АДАМОВА (зліва)
Заступник декана – Біолета СВИТИЦЬКА

ФАКУЛЬТЕТ РОЗВИТКУ

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ, МЕДІА та ПСИХОЛОГІЇ

МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ –

ДЛЯ ТИХ, ХТО ХОЧЕ РОЗКРИТИ СВІЙ ПОТЕНЦІАЛ І ОТРИМАТИ,
ОКРІМ ДИПЛОМУ, ЧІТКУ ЖИТТЄВУ ПЕРСПЕКТИВУ.

ТУТ НЕ ПРОСТО НАВЧАЮТЬ ПРОФЕСІЇ:
МОВИ ВІДКРИВАЮТЬ СВІТ, МЕДІА ФОРМУЄ МАЙБУТНЄ,
А ПСИХОЛОГІЯ ДАЄ РОЗУМІННЯ!